

BLAŽENI ALOJZIJE

Stepinac

GODINA XVIII. (2011.) 8. svibnja BROJ 2. CIJENA 10 KUNA ISSN 1331-9124

Glasnik Postulature

»Blagoslovljen koji dolazi u ime Gospodnje!«

Blaženi Ivane Pavle II., moli za nas!

»Što više živim i gledam sudbinu Crkve, to mi je draža! O, velika si, Crkvo Božja!«

(Bl. Alojzije Stepinac, 24. XI.1959.)

Papina riječ

Poruka pape Benedikta XVI. za 48. svjetski dan molitve za zvanja

Prihvaćanje Božje volje ne poništava osobu

»Nasljedovanje Krista i danas je zahtjevno: to znači naučiti trajno upirati pogled u Isusa, dobro ga upoznati, slušati ga u Riječi i susretati se s njim u sakramentima; to isto tako znači naučiti suobličiti svoju volju njegovoj. To je prava škola odgoja za sve koji se pripremaju za svećeničku službu i za posvećeni život, pod vodstvom mjerodavnih crkvenih vlasti. Gospodin neizostavno poziva, u svim razdobljima života, na sudjelovanje u njegovu poslanju i služenje Crkvi u zaređenoj službi i posvećenom životu, a Crkva je 'pozvana čuvati taj dar poziva, cijeniti ga i njegovati: ona je odgovorna za rađanje i sazrijevanje svećeničkih i redovničkih zvanja' (Ivan Pavao II., posinodska apostolska pobudnica *Pastores dabo vobis*, 41). Posebice se to odnosi na naše doba kada se čini da je Gospodinov poziv zaglušen 'drugim glasovima i da poziv na njegovo nasljedovanje, dajući vlastiti život, izgleda previše težak, tada svaka kršćanska zajednica i svaki vjernik moraju svjesno prihvatiti obvezu promicanja duhovnih zvanja'.

Važno je hrabriti i podupirati one koji pokazuju jasne znakove poziva na svećeništvo i redovničko posvećenje kako bi osjetili toplinu čitave zajednice dok budu davali svoj pristanak Bogu i Crkvi. I ja sam ih potičem kao što sam to učinio onima koji su odlučili ući u sjemenište i kojima sam napisao: 'I to ste dobro učinili jer će ljudi uvijek, pa i u ovom našem vremenu u kojemu je tehnologija zavladala svijetom i u dobu globalizacije, trebati Boga koji se pokazao u Isusu Kristu i koji nas okuplja u sveopćoj Crkvi, da bismo s njim i po njemu naučili živjeti u istini i sačuvali i svojim životom pokazali mjerila prave ljudskosti' (*Pismo sjemeništarcima*, 18. listopada 2010.).

Potrebno je da čitava mjesna Crkva bude sve osjetljivija i pozornija prema pastoralu zvanja, odgajajući na obiteljskoj i župnoj razini, kao i na razini udruga, napose djevojčice, dječake i mlade ljude – kao što je Isus činio s apostolima – da sazrijevaju u istinskom i prisnom prijateljstvu s Gospodinom, njegovanom u osobnoj i liturgijskoj molitvi; da se nauče pomnom i plodonosnom slušanju Božje riječi putem sve veće prisnosti sa *Svetim pismom*; da shvate kako prihvaćanje Božje volje ne poništava i ne uništava osobu, već omogućuje čovjeku otkriti i slijediti najdublju istinu o samome sebi; da žive besplatnost i bratstvo u odnosima s drugima jer se prava radost i puno ostvarenje vlastitih težnji nalazi samo u otvaranju Božjoj ljubavi. 'Predlagati duhovna zvanja u mjesnoj Crkvi' znači imati hrabrosti pokazati, pomnim i primjerenim pastoralom zvanja, taj zahtjevni put nasljedovanja Krista, koje je, jer ima duboki smisao, kadro obuhvatiti cijeli čovjekov život (...).

Svaki moment života crkvene zajednice – kateheze, odgojni susreti, liturgijska molitva, hodočašća u svetišta – dragocjena je mogućnost da se u Božjem narodu, osobito kod djece i mladeži, pobudi osjećaj pripadnosti Crkvi i odgovornost odgovora na poziv na svećeništvo i posvećeni život, izabran slobodno i svjesno.

Sposobnost njegovati zvanja karakterističan je znak vitalnosti neke mjesne Crkve. S pouzdanjem i ustrajno zazivajmo pomoć Djevice Marije, da se, primjerom njezina prihvaćanja Božjeg nauma spasenja i njezinim djelotvornim zagovorom, uzmogne u svakoj zajednici širiti raspoloživost za kazati 'da' Gospodinu koji poziva uvijek nove radnike za svoju žetvu.«

Na naslovnoj stranici: Kristian KREKOVIĆ (istaknuti hrvatski likovni umjetnik, Koprivna, 28.2.1901. – Mallorca, 21.12.1985.), Ivan Pavao II.; umjetnik je novoga blaženika Katoličke crkve prikazao otvorena srca prema svakom djetetu i svakom čovjeku, neumorno navješćujući ljudima svojega doba: »Otvorite vrata Kristu Otkupitelju!«

Biskupi HBK istaknuli su uoči pohoda pape Benedikta XVI. Hrvatskoj u Zagrebu 4. i 5. lipnja ove godine da je »u svome odgovoru na naš poziv Papa kao glavni povod dolaska k nama naveo proslavu Nacionalnoga susreta hrvatskih katoličkih obitelji, koji se prvi put organizira u našoj domovinskoj Crkvi, kao i molitvu na grobu bl. Alojzija Stepinca«. Te dvije odrednice Papina puta povod su i našim uvodnim razmišljanjima.

Presudna uloga obitelji za budućnost Crkve i naroda

Strujanje javnog i političkog života, zrak što izvana, iz široke javnosti, prodire u nutarnjost obitelji, oživljava ili ubija nju samu

Blaženi Alojzije Stepinac bijaše duboko svjestan činjenice da su najviši interesi Crkve i domovine ugroženi nestajanjem kršćanskog duha u obiteljima. Zato je on 9. siječnja 1938. proglasio za katolike godinu 1938., u vidu obnove obitelji u Kristu, »godinom obitelji«. Odredio je da se po svim crkvama nadbiskupije uzme kao predmet korizmenih propovijedi obitelj (komentar Enciklike Pija XI. *Casti connubii* ili sl.), da se u svakoj župi priredi i proslavi »dan obitelji« s prigodnom propovijedi, adoracijom djece, naknadnom pričesti za obiteljske grijehe, akademijom, posvetom obitelji Presv. Srcu Isusovu. Osim toga je zamolio župnike da vjernicima preporuče neka u svojim obiteljima uvedu svakodnevno moljenje krunice, neka u nedjelje i blagdane u domovima svojim čitaju sv. Pismo i kršćanski nauk, neka obitelj posvete Presv. Srcu Isusovu, tražio je da katolički tisak donosi što više članaka u smjeru vjersko moralne i socijalne obnove obitelji, ozbiljnog razmatranja problema bijele kuge, a i načina za njezino pobijanje.

S tom svrhom je progovorio i o ulozi žene u obitelji i društvu. U izjavi Mariji Jurić Zagorki, glavnoj urednici »Hrvatice«, govoreći o suvremenoj ženi u ožujku 1940. istaknuo je da će kršćaninu u prosuđivanju žene za sva vremena biti mjerodavne norme što ih je sam Bog postavio za ženu i njezin život u knjizi Objave. Evo njegovih riječi: »Naime, žena je čovjek – osoba u punom smislu riječi kao i muž. Ona ima pravo i dužnost da živi neokrnjenim ljudskim životom, da taj život razvija u punini (…). U svjetlu ovih načela i normi ja promatram modernu ženu, njezin život i njezina nastojanja. Iz toga nije teško izvesti, koje je moje mišljenje o suvremenoj ženi.

Isključiti ženu iz javnoga života i politike značilo bi omalovažavati je u njezinom dostojanstvu čovjeka-osobe; odricati joj pravo na puninu ljudskoga života. I kao kraljica kućnoga ognjišta žena ne može i ne smije ostati pasivna i indiferentna prema javnom životu i politici. Strujanje javnog i političkog života, zrak što izvana, iz široke javnosti, prodire u nutarnjost obitelji, oživljava ili ubija nju samu, njezina muža i djecu. Zato ženi ne može i ne smije biti svejedno kakav će biti javni život i političko previranje. Ona mora imati mogućnosti da na svoj način utječe na razvitak svega javnoga života.

Bijela kuga, zločin pobačaja, oduzima hrvatskom narodu više vitalne snage, negoli bi mu moglo oduzeti najbezobzirnije diktatorsko ugnjetavanje. Može li se reći za hrvatske žene da su one 'nevine u krvi

Vjerni hodočasnik Majci Božjoj Bistričkoj – nadbiskup Alojzije Stepinac, okružen biskupima, svećenstvom i Božjim narodom, ulazi u svetište prošteništa godine 1935.

Kardinal Gianfranco Ravasi, predsjednik Papinskog vijeća za kulturu, propovijeda u hrvatskoj crkvi sv. Jeronima u Rimu na Stepinčevo 2011.

Često je u propovijedima isticao vrijednost kršćanskog braka i kršćanskog duha u obiteljima, a nije uzmicao ukazati na poteškoće i zle posljedice rastave braka i grijeha pobačaja. Činio je to otvoreno, jasno i ustrajno.

onih pravednika' koji su kucali na vrata života, da budu jednom nosioci naše narodne budućnosti, a one su im iz sebičnoga straha zatvorile vrata? Ne bi li one najviše učinile za budućnost hrvatskoga naroda kad bi se udružile i na čitavoj liniji povele odlučnu borbu protiv ovog najodvratnijeg i najopasnijeg narodnog neprijatelja? Dok ne budu hrvatski muževi i žene junačkom požrtvovnošću vršili prema svom narodu najosnovnije prirodne dužnosti očinstva i majčinstva, dotle će najoduševljeniji poklici domovini zvučati kao prazne fraze; dotle će na našem patriotizmu počivati sjena laži; on će biti kao stablo kojem se grane još divno zelene, ali ne donosi nikakva ploda jer ga u korijenu podgriza smrtonosni crv. Radujem se i s udivljenjem i štovanjem pozdravljam sve one hrvatske žene koje s najvećim samoprijegorom u ova opaka vremena ustraju na svom mjestu; žene koje svim žarom ljube lijepu našu domovinu; koje budnim okom brižne majke prate tešku njezinu borbu za slobodu i blagostanje; žene uvijek spremne, da – poput slavnih Hrvatica naše burne prošlosti – bodre svoje muževe i pomažu im; da s njima zajedno trpe i s njima zajedno u pradjedovskoj vjeri i u moralnoj čistoći podižu novi, mladi i zdravi rod koji će dostojno kroz buduće vjekove pronijeti divno bogatstvo hrvatske narodne duše.«

Boreći se protiv pometnuća kao nacionalnog zla, on je u govoru akademičarima i akademičarkama 27. ožujka 1938., na upit koje je najveće dobro i pojedinca i naroda, odgovorio da to nije ni novac ni zemlja, ni znanost ni sila, nego vjera i moral, obraz i poštenje, »vjera je katolička prvo i najveće dobro hrvatskog naroda«. A »drugo narodno dobro jest narodna egzistencija. Na svojim vizitacijskim putovanjima vidio sam dosta toga, što me je napunilo tugom i boli. Lijepa i krasna sela, a katkad gotovo prazna. Umjesto veselog smijeha djece neka samrtna tišina. Bijela kuga poharala je selo. A kako selo tako i gradove. Može li se govoriti o patriotizmu kod onih kojima su usta puna rodoljublja, narodnog ponosa i veličine, a domovinu lišavaju podmlatka (...).

A zašto se ne da života potomstvu? Zar zato jer nema kruha? Ne! Jer redovito siromasi imadu najviše djece! Nego zato jer se mnogi grlati rodoljubi boje žrtava i truda oko djece. A što znači onda patriotizam koji u javnom životu spasava narod, a u vlastitoj obitelji ga ubija? (...)«

Zato zaključuje da svoj narod istinski ljube oni sveučilištarci, koji svoju mladost žive »časno i pošteno« pripremajući se da kroz obitelj »koju će osnovati, biti osposobljeni da dovedu narod svoj k onoj sreći, što je ne doživješe oci«.

Zajedno s drugim biskupima BKJ objavio je 25. siječnja 1939. pastirsko pismo o obitelji, u kojem su temeljito dotaknuti svi vidovi kršćanskog braka i bračnog života.

Često je u propovijedima isticao vrijednost kršćanskog braka i kršćanskog duha u

obiteljima, a nije uzmicao ukazati na poteškoće i zle posljedice rastave braka i grijeha pobačaja. Činio je to otvoreno, jasno i ustrajno.

Vjernici dolaze na grob s uvjerenjem da je Stepinac umro kao svetac i mučenik, pa dolaze moliti njegov zagovor kod Boga. Pohađanje Kardinalova groba od njegova pokopa do danas traje bez prekida.

U govoru na početku nove radne godine 1939./40. društava Katoličke akcije, 29. listopada 1939., reče: »Žalosno gledamo kako se sva dobra ruše. Kao da je sve zahvatio razorni potres. Sve se koleba i trese; nema ni u čem stalnosti. Zlo se razlijeva u daleke širine, ali se zarilo i u dubine; pokolebalo je i temelje; otrovni crv zagrizao je i korijen. Taj korijen – to je obitelj koja je temelj naroda i kraljevstva Božjega na zemlji. Sa strahom i tugom gledamo već na tolike razvaline i ruševine naših hrvatskih obitelji. Nestaju s naših kućnih ognjišta toplote blage Božje ljubavi, popuštaju i kidaju se svete veze, bure strasti pustoše obiteljskim svetištima sve do gole pustoši.«

Tijekom svoje biskupske službe nadbiskup Stepinac bijaše pomoćnik brojnim siromašnim obiteljima, osobito ugroženima zbog rasne ideologije ili ratnih stradanja, a i posljednje dvije okružnice, prije nego što su ga uhitile komunističke vlasti, potpisao je kao predsjednik Biskupske konferencije, zajedno sa svim biskupima Jugoslavije 27. kolovoza 1946., govore o posveti obitelji Prečistom Srcu Marijinu i kršćanskom odgoju mladeži.

U okružnici o posveti obitelji Prečistom Srcu Marijinu nalazimo prepoznatljivu vjeru bl. Stepinca u moćni zagovor Majke Božje: »Mariju štujte, Mariju ljubite! Na majku se oslanjajte, na Majku prebacite misli, brige, bojazni! Djevicu nasljedujte, Djevici se izručite! – S najvećim bolom u duši zapažamo da se s mnogih strana dižu pogrde na Presvetu Majku Božju. Čak se i u pogdjekojoj školskoj knjizi čitaju pogrdni izrazi o Majci Božjoj. Zato vas toplo pozivamo da i privatnim i skupnim djelima pobožnosti dadete Nebeskoj Majci zadovoljštinu. Molite Mariju da i svoje neprijatelje privine na svoje Srce i ukaže im put spasa.«

Slavni grob Mučenika

Krašićki župnik Josip Vraneković zapisao je u spisu *Zadnji dani života njegove uzoritosti*

Nakon svečanog misnog slavlja 10. veljače 2011. nadbiskup Bozanić predmolio je pred zemnim ostatcima bl. Alojzija Stepinca molitvu za njegovo proglašenje svetim

Grob bl. Alojzija Stepinca svakidašnji je cilj brojnih Stepinčevih štovatelja

dr. Alojzija kardinala Stepinca: »I tako onaj, koji uz ime Alojzije nosi još i ime Viktor, postao je pravi *Victor*, jer je duša njegova na svom pravom mjestu – u nebu, a i tijelo je došlo na svoje mjesto – među svoje predšasnike zagrebačke biskupe i nadbiskupe.«

Mons. Nikola Borić, kanonik Prvostolnog kaptola u Zagrebu, izjavio je na crkvenom sudištu koje je ispitivalo svjedoke za proglašenje blaženim kardinala Stepinca: »Vjernici dolaze na grob s uvjerenjem da je Stepinac umro kao svetac, pa dolaze moliti njegov zagovor kod Boga. Pohađanje Kardinalova groba od njegova pokopa do danas traje bez prekida. Često dolaze vjernici i iz provincije. Uvjerenje o Kardinalovoj svetosti povlači vjernike na njegov grob, a nitko ne vodi propagande za te posjete.«

O tome svjedoče i agenti jugoslavenske tajne policije, koji su na Blaženikovu grobu

svakodnevno brojili posjetitelje i Kardinalove štovatelje. Tako je agent prikriven oznakom II/I MG 7. srpnja 1960. zapisao: »Stepinčev grob koji se nalazi iza glavnog oltara u katedrali stalno je okićen mnoštvom svježeg cvijeća. To cvijeće donose klerikalci, časne sestre i pojedini svećenici. Vjerski sljedbenici također u većem broju pale svijeće na Stepinčevu grobu. Na pročelju groba se nalazi posmrtna maska Stepinčeva i njegov biskupski grb. Odmah ispod maske nalazi se vijenac sa hrvatskom trobojnicom bez petokrake zvijezde. U svako doba dana i do kasno navečer na Stepinčevom grobu mole se vjerski sljedbenici.«

Isti je udbaš zabilježio 23. prosinca 1960.: »Nije bila rijetkost da su svećenici i bogoslovi, koji su vodili nadzor, kidali latice cvijeća koje se nalazilo na grobu Stepinca i dijelili ih kao relikviju vjerskim sljedbenicima. Oni su organizirali i vodili mimohod oko groba – slučaj sa vjerskim sljedbenicima koji su učestvovali u katedrali na blagoslovu održanom prilikom završetka zagrebačkog hodočašća u Mariji Bistrici. Tom prilikom u mimohodu učestvovalo je oko 5.000 vjerskih sljedbenika. Veći posjet Stepinčevom grobu od strane vjerskih sljedbenika bio je prilikom crkvenih blagdana, osobito na Alojzijevo i Dušni dan, kada je grob posjetilo oko 2000 vjerskih sljedbenika.«

Ne samo da će povijest pisati o bl. Stepincu sve najbolje, nego s njegova groba odsijeva nada i ohrabrenje ojađenom narodu i ponižavanim vjernicima. To je prepoznao Benedikt XVI. i zato dolazi na Blaženikov grob. Stoga se nadamo da će se brojni vjernici i njegovi štovatelji okupiti oko Pape i blaženog Alojzija za dobrobit Crkve u Hrvata i hrvatskoga naroda.

Ovaj odlomak iz brojnih zabilješki govori o panici koja je zahvatila diktatorsku vlast pred osvjedočenjem naroda u svetost i mučeništvo kardinala Stepinca. Tako iz knjige samih progonitelja – Ex libris persecutorum – saznajemo kakav je strah vladao pred neumrlim Stepinčevim duhom koji je, prema riječima Ivana XXIII., već »razvio svoju zaštitu nad cijelim kardinalskim zborom, kojem služi na osobitu čast, kao i nad cijelom sv. Crkvom i cijelom Jugoslavijom«.

Komunistička diktatura nije uspjela spriječiti osvjedočenje naroda u nevinost kardinala Stepinca glede lažnih optužbi kojima ga je klevetala, ni u glas svetosti i mučeništva koji je neustrašivo svjedočio. Naime, spomenuti udbaš ističe: »Da bi se onemogućila ova akcija klera, poduzimane su izvjesne mjere od strane organa vlasti. Tako je bio pozvan na saslušanje u julu ove godine svećenik Juranić koji se je starao za održavanje reda oko groba. On je bio organizator mimohoda. Prilikom razgovora u SUP-u Zagreb Juranić se dosta bahato i drsko držao, nastojeći braniti Stepinca i osporiti prava organima SUP-a da se miješaju u tu stvar. Međutim, nakon saslušanja Juranić se ne samo povukao, nego je i prestao voditi nadzor nad grobom, a aktivnost drugih svećenika bila je slabija. Od strane Komisije za vjerska pitanja skrenuta je pažnja biskupu Lachu u maju mjesecu ove godine, kao kustosu katedrale, na grob Stepinca. Lach je upozorenje saslušao i rekao da će o tome izvijestiti nadbiskupa Šepera, dok je kanonik Hren tu priliku iskoristio uzimajući u obranu Stepinca, napadajući i klevećući organe vlasti tvrdnjama da je Stepinac nevino osuđen, da mu je sud imputirao niz djela koja on nije nikada napravio i tome slično. Rekao je da je on uvjeren da će povijest za 50 godina, usprkos osudi koja je izrečena, pisati sve najbolje o Stepincu.«

Ne samo da će povijest pisati o bl. Stepincu sve najbolje, nego s njegova groba odsijeva nada i ohrabrenje ojađenom narodu i ponižavanim vjernicima. To je prepoznao Benedikt XVI. i zato dolazi na Blaženikov grob. Stoga se nadamo da će se brojni vjernici i njegovi štovatelji okupiti oko Pape i blaženog Alojzija za dobrobit Crkve u Hrvata i hrvatskoga naroda.

Pripremi blagoslovljenoga Papina pohoda Hrvatskoj i grobu bl. Stepinca neka pridonesu članci i slike s ovogodišnje proslave Stepinčeva ili svečanosti kojima on bijaše dionikom i svjedočanstva koja o njemu govore. Tome neka pridonese i upravo objavljena knjiga dnevničkih zapisa krašićkoga župnika Josipa Vranekovića, koji je vjerodostojan svjedok glasa svetosti i mučeništva bl. Alojzija Stepinca.

U Zagrebu, na Uskrs, 24. travnja 2011.
dr. Juraj Batelja, postulator

Blaženi Ivan Pavao II.

Bl. Ivan Pavao II. otpozdravlja »vjernom puku hrvatskom« u Splitu, 4. listopada 1998.

Ivan Pavao II. vršio je svoju službu neumornim misionarskim duhom, posvećujući sve svoje snage, vođen pastoralnom skrbi za sve crkve i otvorenom ljubavlju za cjelokupno čovječanstvo. Svjedoče o tome 104 apostolska putovanja izvan Italije te 146 pastoralnih pohoda talijanskim biskupijama.

Blaženi Ivan Pavao II. (Karol Jozef Wojtyla) rođen je u Wadowicama blizu Krakówa 18. svibnja 1920. Kad je Karolu bilo devet godina, umire mu majka, a uz njega je ostao stariji brat Edmund, koji je također uskoro umro, te sestra Olga. U osnovnoj ga školi prozvaše nadimkom Lolek. Kao srednjoškolac uključio se u apostolat katoličke organizacije mladih Marijina legija.

Nakon mature godine 1938. upisao se na Filozofski fakultet u Krakówu. Premda se u slobodno vrijeme bavio kazalištem, nije zanemario da je dijete Crkve. Uključio se u molitvenu zajednicu Živa krunica i postao njezin predsjednik.

Nezaboravno su mu se usjekle u pamet strahote Drugoga svjetskog rata. Nakon što su godine 1939. Nijemci okupirali Poljsku i zatvorili Jagellonsko sveučilište, Karol je ilegalno nastavio studij i uključio se u širenje miroljubivih ideja inzistirajući na otporu nacistima bez oružja. Radio je da bi mogao preživjeti i izbjeći deportaciju u Njemačku. Naime, zaposlio se u kamenolomu (1940. – 1944.) te u kemijskoj tvornici sode Solvay. Početkom 1942., osjetivši svećenički poziv, potajno se upisao na bogosloviju u Krakówu. Nakon rata nastavio je bogoslovne studije u Krakówu i 1. studenoga 1946. nadbiskup kard. Adam Stefan Sapieha zaredio ga je za svećenika. Potom je poslan u Rim, gdje je na papinskom sveučilištu Angelicumu postigao doktorat iz teologije s temom *Nauk vjere kod svetog Ivana od Križa*.

»Hvala tebi, ljubljeni puče hrvatski, koji si me dočekivao raširene ruke i srca otvorena po ulicama Dalmacije, Slavonije, Kvarnera. Sjećam se tvojih patnja uzrokovanih ratom, što su još uvijek vidljive na tvojem licu i što se odražavaju na tvome životu i blizu sam svima koji podnose tragične posljedice rata. Poznata mi je međutim tvoja snaga, tvoja hrabrost i tvoje ufanje i siguran sam da će ti ustrajno zalaganje omogućiti da i ti jednom ugledaš bolje dane. Hvala i tebi, mladeži hrvatska! Mladeži hrvatska, neka te Bog blagoslovi, zemljo hrvatska, Bog te blagoslovio!«
(Ivan Pavao II. u zračnoj luci Zemunik, 9. lipnja 2003. na odlasku iz Hrvatske)

Kad se godine 1948. vratio se u Poljsku, biskup ga je imenovao župnikom u Negowicama, zatim kapelanom u Krakówu. Od godine 1954. predavao je etiku na Katoličkom sveučilištu u Lublinu i Krakówu. Dana 4. srpnja 1958. Pio XII. imenovao ga je pomoćnim biskupom u Krakówu, gdje 1964. preuzima nadbiskupsku službu. Pavao VI. postavio ga je u zbor kardinala 26. lipnja 1967.

Sudjelovao je na zasjedanjima Drugoga vatikanskoga sabora (1962. – 1965.) s iznimnim doprinosom u izradi konstitucije *Gaudium et spes*, a sudjelovao je i na pet biskupskih sinoda koje su prethodile njegovu pontifikatu. Za papu je izabran 16. listopada 1978. i uzeo je ime Ivan Pavao II. Kao 263. nasljednik sv. Petra svečano je započeo Petrovu službu 22. listopada iste godine. Njegov je pontifikat bio jedan od najdužih u povijesti Crkve i trajao je gotovo 27 godina.

Bl. Ivan Pavao II. tijekom proglašenja blaženim sluge Božjega Alojzija Stepinca u Mariji Bistrici, 3. listopada 1998.

Ivan Pavao II. vršio je svoju službu neumornim misionarskim duhom, posvećujući sve svoje snage, vođen pastoralnom skrbi za sve crkve i otvorenom ljubavlju za cjelokupno čovječanstvo. Svjedoče o tome 104 apostolska putovanja izvan Italije te 146 pastoralnih pohoda talijanskim biskupijama.

Više nego ijedan njegov prethodnik susreo je Božji narod i predstavnike naroda: na 1166 generalnih audijencija srijedom sudjelovalo je više od 17 milijuna i 600 tisuća hodočasnika, bez pribrojavanja svih drugih posebnih audijencija i svečanosti u kojima je sudjelovalo oko 8 milijuna hodočasnika samo u godini velikog jubileja 2000. godine, i milijun vjernika koje je susreo tijekom pastoralnih pohoda crkvama u Italiji i diljem svijeta. Pribrojimo k tome susrete s državnicima: 38 službenih pohoda i 738 audijencija s poglavarima država te 246 audijencija i susreta s predsjednicima vlade.

Njegova ljubav za mlade potaknula ga da je godine 1985. uspostavio Svjetski dan mladih. Tijekom 19 godina njegove službe susreo je milijune mladih diljem svijeta. Jednako tako valja uvidjeti njegovu ljubav prema očuvanju i promicanju obiteljskih vrijednosti i susrete obitelji na svjetskom stupnju, počevši od godine 1994.

Ivan Pavao II. s uspjehom je promicao dijalog sa Židovima i predstavnicima drugih religija, pozivajući na mnoge susrete na mir, osobito u Assisu. S osobitom je pozornošću pripremao veliki jubilej početka trećega tisućljeća, za koji je Crkvu i čovječanstvo pripremio posebnim pismima. Nezaboravne su njegove enciklike uz godinu Otkupljenja, Marijansku godinu, Euharistijsku godinu, koje su snažno pridonijele duhovnoj obnovi Crkve gdje god su crkveni pastiri prionuli na njegove pozive za obnovu kršćanskog života. Izvanredan poticaj na čašćenje blaženih i svetaca dao je proglasivši u 147 svečanih ceremonija 1338 blaženika, a u 51 procesu kanonizacije proglasivši 482 sveca. Svetu Tereziju od Djeteta Isusa proglasio je naučiteljicom Crkve, a u devet konzistorija učinio je 231 kardinala sačuvavši jednoga u svojemu srcu.

Predsjedao je 15 skupština sinoda biskupa, a Crkvi je uputio 14 enciklika, 15 apostolskih pobudnica, 11 apostolskih konstitucija i 45 apostolskih pisama. Za vrijeme svoga pontifikata objavio je obnovljeni Zakonik kanonskog prava te Katekizam Katoličke crkve. Za vrijeme svoga života objavio je i brojne knjige kojima je Crkvi i svijetu obznanio ljubav prema Crkvi, prema euharistijskome Spasitelju, Majci Božjoj i vjeru u sakramenat svetoga reda i pokore.

Bio je prvi slavenski papa te prvi papa Poljak. Za svoga pontifikata posjetio je 129 zemalja svijeta, tri puta posjetio je Republiku Hrvatsku: 10. i. 11. rujna 1994. uz proslavu 900. obljetnice osnutka Zagrebačke biskupije, od 2. do 4. rujna 1998. za proglašenje blaženim kardinala Stepinca u Mariji Bistrici (3. listopada) i pohoda moćima sv. Duje u Splitu i Gospi od Otoka, te od 5. do 9. lipnja 2003., kad je pohodio Rijeku, Dubrovnik, gdje je proglasio blaženom Mariju od Propetoga Petković, zatim Osijek, Đakovo i Zadar.

Kao najveći svjetski hodočasnik mira, papa Ivan Pavao II. je 12. i 13. travnja 1997. godine posjetio Sarajevo s nakanom da u ratom uništenu i izmučenu Bosnu i Hercegovinu donese poruku mira i nade.

Drugi posjet Katoličkoj crkvi i narodima u BiH ostvario je dolaskom u Banju Luku 22. lipnja 2003., kojom prigodom je proglasio blaženim hrvatskog katoličkog intelektualca Ivana Merza. Osim toga, Ivan Pavao II. je proglasio svetima Hrvate Leopolda Bogdana Mandića i Marka Križevčanina.

Preminuo je 2. travnja 2005. u svojoj rezidenciji u Vatikanu, a pokopan je u kripti bazilike sv. Petra u Vatikanu 8. travnja 2003.

Dana 28. travnja iste godine papa Benedikt XVI. posebnim dopuštenjem omogućio je da se ne čeka pet godina od njegove smrti i da može započeti postupak za proglašenje blaženim i svetim Ivana Pavla II. Postupak je službeno započeo 28. lipnja 2005., a dovršen je činom njegova proglašenja blaženim, koji je papa Benedikt XVI. izvršio 1. svibnja 2011. na Trgu sv. Petra u Vatikanu.

BLAŽENI IVANE PAVLE DRUGI,
MOLI ZA NAS!

U izolaciji je bila prilika za reminiscenciju cjelokupna života

Uz objavljivanje dnevnika krašićkog župnika Josipa Vranekovića (1)

Nadbiskup Stepinac u krašićkom sužanjstvu zrači optimizmom i pouzdanjem u Boga premda je svjestan skore smrti

Piše: prof. dr. Stipe Botica

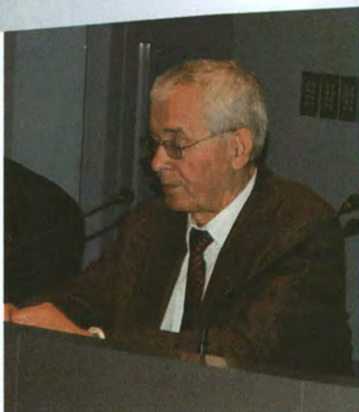
U svom je tekstu Josip Vraneković 16. listopada 1957. napisao: »Spomenem Eminenciji, da od vremena do vremena zapišem naše 'dogodovštine' – našu stvarnost. On veli na to: 'Da to izdate, siguran sam, da bi se sa zanimanjem čitalo. I dobro bi bilo, da stranci vide tu slobodu, u koju su često i dugo vjerovali'« (str. 578.).

Važan je ovaj odlomak bar iz dva razloga. Prvi, zbog izričaja »dogodovštine« čime je Autor donekle odredio žanrovsku pripadnost, narav i smisao teksta, a drugi, što je glavni akter događanja pretpostavio da bi se to »sa zanimanjem čitalo«. Pokušat će se ovdje bar donekle obrazložiti i jedno i drugo, uz tiskanje ovoga opsežnog rukopisa (otisnuta na 990 stranica), koji ima sve ono što se traži od dobro koncipirane knjige: i primjeren Proslov (uzoritoga kardinala Josipa Bozanića), i stručan Predgovor (dr. Jurja Batelje), i pomni ispis svih pet svezaka Dnevnika te niz popratnih Dodataka (dokumenata) koji prate znanstveno ustrojenu knjigu te Popis imena.

1. S obzirom na žanrovsku pripadnost Vranekovićev je tekst-Dnevnik vrlo složena cjelina u kojoj je pomno ispisao sve što je pratilo Stepinčevo zatočeništvo u Krašiću (od najave dolaska i samog dolaska Nadbiskupa 5. prosinca 1951. do smrti i sprovoda Kardinala 10. veljače 1960.). Po tome je, po toj sadržajnoj okosnici, ovo zaista kronika, dnevnik, zamišljen i ostvaren u književnokoncepcijskoj maniri memoaristike: dnevnika. Pisac je primjerenom grafostilistikom razdvojio ono što pripada njemu kao piscu, promatraču aktera zbivanja, od onoga što je povjerio svom glavnom liku: nadbiskupu-kardinalu Stepincu. Ove dvije osobe/uloge vidljivo su u tekstu razdvojene, upriličivši dva diskursivna modela govora (Vranekovićev i Stepinčev). Vranekovićev je govor slobodno i pripovijedanje i opisivanje, a Stepinčev je govor upravni govor (uvijek u navodnicima). Ova je dvostruka distinkcija potrebna da bi se moglo reći da je ovo dnevnik i Vranekovićev i Stepinčev. Vranekovićev svakako po rukopisu/autorstvu, ali je kao autor silno pazio da ono što Stepinac govori dubinski odgovara Stepinčevu duševnom stanju, njegovim mislima i pogledima. Rekao bih, ako je primjerena usporedba, čak onako kako su evanđelisti htjeli da se u evanđeljima osjete riječi, misli i pogledi Kristovi. (Ovdje se, naravno, ne prosuđuje onako kako su, u prilogu ove knjige, Matanić i Špidlík prosuđivali »ima li u Vranekovićevim dnevnicima štogod protiv vjere i ćudoređa«).

2. Razlikuje se ovo autorstvo i suautorstvo (Stepinčevo) i u nizu drugih detalja i žanrovskih odlika dnevnika. Župnik Vraneković brine o župi i bezbrojnim mukotrpnim svakodnevnim životnim lokalnim dogodovštinama (u onom okrutnom nevremenu kada su i na njega, kao i njegova »supatnika«, udbaši i milicioneri orvelovski motrili), ali prvenstveno

Dr. Stipe Botica govori na predstavljanju knjige »Josip VRANEKOVIĆ, DNEVNIK. Život u Krašiću zasužnjenog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca«, 7. veljače 2011.

o tome kako u svemu olakšati muke zatočeniku. Iz teksta koji je povjerio Stepincu, ovaj prvenstveno brine o svojoj osobnoj duševnosti, ali i o cjelokupnom stanju Crkve, nadbiskupije, sudbine hrvatskog naroda, povijesnim okolnostima, smislu svoje (i nacionalne hrvatske) patnje i štošta drugo. Stoga često dnevnik, iz perspektive prvoga, prelazi u prigodničar, troškovnik s brojnim statističkim podatcima, kronikat izravne muke sa stražarima, udbašima, itd. Kakve su to bile muke samo jedan detalj (iz travnja 1955.): »Dok sam vršio po župi blagoslov jela, odvezali poreznici iz kuće jedinu kravu. Kuća ostala bez mlijeka«, odnosno za Uskrs iste godine: »Milicija mahnita kao nikada. Paze da ne bi tkogod došao do Eminencije«, a odmah potom »poštom primio da je Vrhovni sud uvažio moju tužbu na porez od 1953. Zanimljivo je ovo: Jučer na sajmu, prodali mi kravu, danas dobio da sam u pravu. Operacija uspjela, bolesnik umro. Sud dobio – kravu izgubio. To ti je komunizam« (396). Kad se, pak, pogleda njegov tekst kao cjelina, posve je vjeran kardinalu i sve, upravo sve je njemu podredio. Kad ga je gledao onako nemoćna i bolesna, zapisao je: »Naši liječnici zaključuju da su crveni u Lepoglavi na neki način otrovali Eminenciju... Ako to stoji..., onda Eminenciju drži samo molitva naroda« (531).

Drukčije su, općenito, informacije iz pozicije drugoga, Stepinca, čije tekstualne dionice prelaze u ozbiljne dispute i prosudbe, esejizirano stiliziranje, osmišljene i pomno stilizirane formulacije o ljudima, događajima, ideologijama. Tu je i obilna korespondencija, usprkos nevjerojatnoj blokadi i gotovo orvelovskom (pa i patološkom) motrenju svakoga trenutka njegova života. U izolaciji je bila prilika za reminiscenciju cjelokupna života... Ukupno uzevši, ovaj je dnevnik po nizu inkorporiranih specifičnosti obojice aktera riznica i književnih vrsta: kronikata i memorata, fabulata i crtica (u maniri Frana Mažuranića i Matoša), prispodoba i prilika, »dogodovština« i anegdota, obilja frazeološkoga, aforističkoga i paremiološkoga blaga, i drugo.

3. I Vranekovićev i Stepinčev dio govora/dnevnika traži multidisciplinarni pristup te u njima ima mnogo dijelova koji se mogu razumjeti samo međuzavisno. Nedvojbeno će biti zanimljivi i izazovni teolozima i povjesnicima (naročito crkvene povijesti), politolozima i sociolozima, filolozima i komunikolozima, pedagozima i etnolozima, pravnicima i psiholozima, antropolozima, medicinarima, prirodoznanstvenicima, i drugima. Svatko može motriti iz svoga stručnoga kuta i, naravno, neće se svi slagati u prosudbama, ali će imati obilno materijala i za potpunu valorizaciju stavova, ali i moguće osporavanje nekih zapažanja i stavova. No, što je najvažnije, iz Vranekovićeve riznice svi oni mogu crpsti građu, pouzdanu i autentičnu – nastalu u svom vremenu i prostoru. Nije to građa nastala u kabinetima i zaštićenim radionicama, ni pod brižnom skrbi nadređenih i moćnika, već u izravnom dodiru sa stvarnim životom od četrdesetih do šezdesetih godina 20. stoljeća.

I još jednom: s obzirom na kut gledanja u građi, moguće su različite prosudbe i interpretacije, različita karakterizacija aktera. Ne omalovažavajući ni u čemu Vranekovićeve »teme«, zacijelo su važnije one Stepinčeve: njegov život i duševna dispozicija, njegove misli i pogledi, stavovi o svemu što ga okruživalo, njegova vjernička odgovornost pred Stvoriteljem, njegova osobna i društvena odgovornost za svoju nadbiskupiju i cijeli hrvatski narod, intelektualna prosudba svoga vremena, itd. O svemu tome ima dosta informacija, i može i čitatelj i proučavatelj prosuditi njegov lik i djelo. Jednima svakako čvrst i snažan značaj, čovjek duboke vjere i pouzdanja, sav odan plemenitoj ideji koja mu je omogućila da se onako bez zadrške herojski postavi. Drugi će, možda, naći ponešto napregnuto emocionalno stanje, poneku nedovoljno motiviranu akciju/reakciju pa i neko nepouzdano (neostvarivo) predviđanje, uzrokovano prije svega blokadom, izolacijom i nedostupnosti više recentnih informacija. Ali sve to neće poremetiti sliku ove snažne i čvrste osobe, gotovo neponovljive u hrvatskoj povijesti. Stoga ćemo se usredotočiti na neke odabrane (važnije) Stepinčeve postavke u Dnevniku i potkrijepiti ih primjerenim dionicama teksta.

(nastavak slijedi)

Vjernici iz svih krajeva Hrvatske i inozemstva željeli su biti sudionici euharistijskoga slavlja na Stepinčevo 2011. u župnoj crkvi u Krašiću

Blagdan bl. Alojzija Stepinca

Proslavljena 51. obljetnica smrti bl. Alojzija Stepinca

Uoči ovogodišnjeg Stepinčeva, liturgijskog blagdana i obljetnice smrti bl. Alojzija Stepinca, u Zagrebačkoj nadbiskupiji i drugim biskupijama u hrvatskome narodu te diljem svijeta održane su pripravne molitve, devetnice, akademije i prigodni programi, blagoslivljanje njegovih slika i kipova, nastupi kulturno-umjetničkih društava, u Koprivnici i festivala, koji su imali za cilj upoznati vjernike sa svetim likom bl. Stepinca. Svi su ti događaji željeli otkriti i uprisutniti njegove napore u traženju i zastupanju istine i pravde te svojstveno njegovo ukorjenjenje u Kristu Gospodinu, jedinome spasitelju čovjeka.
Osobito svečano proslavljen je sam blagdan. O tome govore posebna izvješća, kraća ili opširnija, a zbog skučenosti prostora ili nedostupnosti prvotnih vijesti, ovdje su izostala.

Trodnevnica u zagrebačkoj prvostolnici

Trodnevnicu u zagrebačkoj prvostolnici u danima od 7. do 9. veljače predvodili su zagrebački pomoćni biskupi mons. Mijo Gorski, mons. Ivan Šaško i mons. Valentin Pozaić.

Mons. Mijo Gorski istaknuo je u propovijedi prve večeri Trodnevnice u zagrebačkoj prvostolnici: »Papa dolazi na grob bl. Alojzija, sveta čovjeka i uzora svim biskupima i svećenicima. Dolazi pomoliti se njemu, žrtvi rata i poraća, za sve nevine žrtve ratnih ludila. Ni danas, toliko godina nakon smrti bl. Alojzija, toliko godina nakon završetka 2. svjetskog rata, na našim prostorima nema osude zločina počinjenih u ime jedne ideologije. Što je još i gore, zločini jedne strane opravdavaju se zločinima druge strane.«

Mons. Ivan Šaško zaustavio se u homiliji drugoga dana Trodnevnice i posebno naglasio tekst iz Markova evanđelja o potrebi skupljanja istinskoga blaga, onoga na nebu, »gdje ga ni moljac ni rđa ne nagrizaju« (*Mt* 6, 20), jer »doista, gdje ti je blago, ondje će ti

Više od stotinu svećenika uključilo se u euharistijsko slavlje u zagrebačkoj prvostolnici na Stepinčevo 2011. Dok je katedralom odjekivala pjesma »Blaženi naš kardinale Alojzije, vrli sine, ti si stožer u Hrvata, Crkve nam i domovine«, svećenici suslavitelji probijali su se kroz vjerničko mnoštvo do oltara pripravljeno za svetu Žrtvu. Euharistijsko slavlje na Stepinčevo 2011. u zagrebačkoj prvostolnici predvodio je nadbiskup kardinal Josip Bozanić u zajedništvu s apostolskim nuncijem Robertom Cassarijem, brojnim biskupima i preko stotinu svećenika

biti i srce«. »To su pomalo uznemirujuće, ali spasonosne riječi, upućene nama: *Gdje nam je srce?*« reče biskup Šaško i nastavi: »...i ne želimo večeras prečuti pitanje: Hrvatski vjernici, hrvatski narode, gdje ti je srce? (...). Ovdje, u zagrebačkoj katedrali, na grobu blaženoga Alojzija to pitanje seže duboko u našu dušu, u naše vrijeme, u naša traženja i nemire... i susreće se s vjerom; s jedne strane, s nedovoljno jakom, možda poljuljanom vjerom u našim nestalnostima; ali se, s druge strane, susreće i s vjerom čovjeka kojemu je srce bilo blizu Boga, kojemu je pouzdanje bilo u Bogu. Večeras smo oko groba Blaženika jer znamo gdje nam treba biti srce, jer znamo da je hrvatski narod otkucaj svoga srca znao pronaći upravo u blaženome Alojziju; jer osjećamo da je njegovo srce bilo toliko prožeto Bogom, da zlo nije uspjelo izbrisati istinsku ljudskost, čovjeka stvorena na Božju sliku, o čemu nam je progovorila Božja riječ o Stvaranju.«

On je prihvatio sudbinu pšeničnog zrna, koje umire, ali donosi obilat rod! On nije štedio svoj život za svoje interese, nego se žrtvovao i tako ga sačuvao za život vječni! On je bio 'sol i svjetlo' u svome vremenu služenja Crkvi i narodu! U srazu s protubožjim i protuljudskim ideologijama zla 20. stoljeća on nije posvjedočio samo osobnu svetost i krjepost života, nego je bio angažirani svjedok vjere i uzorni poslužitelj Evanđelja, koje je osobno živio i svjedočio. Bio je vjerodostojan! Bio je branitelj Božjih i ljudskih prava, spreman svjedočiti i riječima i životom, i patnjom i križem sve do mučeništva i smrti, dok su mnogi drugi šutjeli (...).

Mons. Valentin Pozaić treće je večeri Trodnevnice prozborio o aktualnosti pohoda Benedikta XVI. Hrvatskoj, osobito o njegovoj nakani da počasti obitelj, hrvatsku obitelj i bl. Alojzija Stepinca. Na temelju Stepinčevih misli o obitelji mons. Pozaić je ustvrdio da zdravi i sretni pojedinci rastu u zdravoj i sretnoj obitelji, a u takvoj obitelji ima svoje korijene i budućnost zdrav i sretan narod.

Prikazujući pak važnost Papina pohoda Blaženikovu grobu, biskup Pozaić reče: »Pohod grobu, i molitva na grobu: bit će to daleko više od prisjećanja na obostrane povijesne veze vjernosti i solidarnosti, između Petrova nasljednika i hrvatskoga katoličkoga naroda.

Bit će to – još u mnogim srcima i savjestima i u nacionalnoj svijesti – prisjećanje na herojsku i mučeničku žrtvu ljubavi: vjernosti i odanosti Bogu i Petru, i Petrovu nasljedniku – Papi. Zločinački pothvat terorističke komunističke ideologije, partije i režima, onda, i danas, po svojim više-manje prikrivenim ili očitim satelitima, mislio je da može zatrti istinu i pravdu, povijest i svijest naroda i Crkve.«

Blagdan blaženog Alojzija Stepinca u zagrebačkoj prvostolnici

Na sam blagdan blaženog Alojzija Stepinca u zagrebačkoj prvostolnici na svim misama sudjelovalo je više hodočasnika nego prošlih godina. Vjerničko mnoštvo postalo je istinsko svjedočanstvo vjere.

Na prvoj misi toga dana dr. Stjepan Kožul je u propovijedi napomenuo i ovu misao: »Da, braćo i sestre, danas nam je primjer i nadahnuće bl. Alojzije Stepinac. On je prihvatio sa sv. Pavlom patnje života, u vjeri i zajedništvu s Kristom. On je prihvatio sudbinu pšeničnog zrna, koje umire, ali donosi obilat rod! On nije štedio svoj život za svoje interese, nego se žrtvovao i tako ga sačuvao

Mi znamo da u nama postoji snaga koju primamo od svetih mučenika, koju smo, uz Božju pomoć, očitovali pred grubošću i nepravdom i u nedavnim teškim vremenima obrambenog rata. Znamo također gdje nam je bio i gdje se nalazi oslonac za buduća vremena. Svjedočanstvo nesebične žrtve i nadalje ostaje najveća vrijednost jer ona je izrasla iz Kristova križa. Nju je lako prepoznati u bilo kojemu zanimanju i bilo kojemu ljudskom odnosu.

za život vječni! On je bio 'sol i svjetlo' u svome vremenu služenja Crkvi i narodu! U srazu s protubožjim i protuljudskim ideologijama zla 20. stoljeća on nije posvjedočio samo osobnu svetost i krjepost života, nego je bio angažirani svjedok vjere i uzorni poslužitelj Evanđelja, koje je osobno živio i svjedočio. Bio je vjerodostojan! Bio je branitelj Božjih i ljudskih prava, spreman svjedočiti i riječima i životom, i patnjom i križem sve do mučeništva i smrti, dok su mnogi drugi šutjeli (...). Šutjeli su na zločine, nasilje i nepravde, i tijekom 50 godina totalitarne komunističke vlasti, i danas se peru od odgovornosti za počinjene strašne zločine. A bl. Alojzije je čist i častan do te mjere da neki ni danas ne mogu podnijeti 'svjedočanstvo njegove čiste savjesti'; ne mogu podnijeti tu 'svjetlost i sol', tu tvrđu vjere, čestitosti i čovječnosti, tu hrabrost umiranja i prihvaćanja sudbine pšeničnog zrna! Zbog toga ga neki pokušavaju daljnjim neistinama i podmetanjima zasjeniti, pa prodaju maglu, kako se tobože nije znao snaći u prostoru i vremenu, da nije bio 'dovoljno jasan i dosljedan', da je to 'pitanje etičnosti i morala'! Ponovno se poručuje za danas, da 'Crkva u Hrvatskoj pokazuje kako se ne zna kretati u demokratskom miljeu i da ne zna ispravno ni pravilno reagirati na izazove i pitanja'. Ponikli u komunističkim obiteljima i školama ponovno se javljaju punim glasom, želeći i Crkvu i vjernike danas potisnuti iz javnosti i nametnuti 'svoju istinu'! No, Crkva ima svoje poslanje od Krista, bez obzira na prolazne sisteme vlasti tijekom povijesti. Kršćani ništa ne naređuju, ništa silom ne nameću, oni samo nude na slobodan odabir. Crkva se bori za ravnopravnu ponudu, za dijalog i toleranciju, za ponudu istinskih vrijednosti, a ne isključivost i guranje u stranu, jučer u ime komunizma, a danas u ime na svoj način shvaćene demokracije, odnosno laicizma i sekularizma!«

U 14 sati su uz grob bl. Alojzija Stepinca bogoslovi Nadbiskupskoga bogoslovnog sjemeništa upriličili molitveni susret, svetu uru preminuća, tijekom koje su, riječju i pjesmom, obnavljali trenutke Blaženikova prijelaza u zagrljaj nebeskoga Oca.

Svečana obljetnica u prvostolnici

U 19 sati euharistijsko slavlje predvodio je zagrebački nadbiskup kardinal Josip Bozanić. On je u propovijedi, polazeći od liturgijskih čitanja i postsinodalne pobudnice *Verbum Domini* o Riječi Božjoj u životu i poslanju Crkve, u kojoj je Benedikt XVI. ustvrdio da je svaki svetac »poput zrake svjetlosti koja proistječe iz Božje Riječi« (VD, br. 48), nazočno mnoštvo svećenika i vjernika uveo u razmišljanje o važnosti Božje riječi u životu i mučeništvu Kristovih vjernika, osobito u životu blaženog Stepinca, koji je s pravom prozvan »uzorom i predstavnikom mnoštva mučenika koji su trajni svjedoci okrutnosti i zločina komunističkoga režima ne samo u Hrvatskoj, nego diljem Europe i svijeta«.

Potom je ustvrdio: »Dragi vjernici, mi znamo da u nama postoji snaga koju primamo od svetih mučenika, koju smo, uz Božju pomoć, očitovali pred grubošću i nepravdom i u nedavnim teškim vremenima obrambenog rata. Znamo također gdje nam je bio i gdje se nalazi oslonac za buduća vremena. Taj je spomen živ i čini se da upravo njegova blizina najviše smeta zagovornike neistine. Posljednjih se tjedana odvija posebno snažan nasrtaj koji se, kao takav, želi prikriti naizgled plemenitim ciljevima; nasrtaj na polog svjedočanstva što su ga očitovali hrvatski ljudi u obrambenome ratu, a osobito hrvatski branitelji.

U svojoj pastirskoj službi susrećemo se s mnoštvom pitanja i čuđenja o događajima u društvu; kako su uopće moguće neke pojave, nakon svega što smo proživjeli? Ali, unatoč svemu što postavlja pitanja, u duši je ostala živjeti ona odlučnost koja ljubi i na nepravdu odgovara: ponovno bismo učinili isto dobro, branili bismo ljude, svoje domove i svoju

Mons. Ivan Šaško u zajedništvu s 45 svećenika suslavitelja predvodi euharistijsko slavlje u župnoj crkvi Presvetog Trojstva u Krašiću na Stepinčevo, 10. veljače 2011.

Na liturgijski blagdan bl. Alojzija Stepinca brojni su se hodočasnici i vjernici u sabranosti i molitvi uključili u misno slavlje s obližnjih ulica i trgova u Krašiću

Domovinu jer ju volimo, makar nas odbacili i oni koji bi nas trebali zagovarati i brinuti se da dobro bude temelj budućim pokoljenjima. Neprijatelji žele doprijeti do te ljubavi, do vrijednosti koju Hrvatska ne smije baciti u blato i od nje odustati, bez obzira kako bile primamljive ponude, i ma s koje strane dolazile.

Svjedočanstvo nesebične žrtve i nadalje ostaje najveća vrijednost, jer ona je izrasla iz Kristova križa. Nju je lako prepoznati u bilo kojemu zanimanju i bilo kojemu ljudskom odnosu. Od toga je živio i živi naš narod, tomu nas poučava Crkva, to nas čini vrijednima i u najvećim poteškoćama. No, baš zbog svoje prepoznatljivosti, nesebična žrtva je često podvrgnuta nasrtajima zla, koje želi zatrovati dobre jezgre, počevši od obitelji.«

Potom je kardinal Bozanić, na temelju Blaženikovih misli o obitelji, istaknuo važnost obiteljskog života za pojedinca, Crkvu, društvenu zajednicu i cijeli narod.

U završnom dijelu propovijedi kardinal se opet osvrnuo na značaj Blaženikove osobe za suvremenog čovjeka u hrvatskom društvu ovim riječima:

»Braćo i sestre, blaženomu Alojziju dolazili smo u tamnim noćima naše povijesti. Od njega smo molili Božje svjetlo i snagu u kušnjama. Na njegovu smo grobu čim osjetimo da su nagriženi nosivi stupovi našega pouzdanja. U sjeni njegova križa odmaramo se i skupljamo snagu za nova djela ljubavi. On nam je svaki put progovorio onom snagom Duha koja donosi nadu.

Po njemu tako jasno vidimo da nas Bog ne ostavlja. Po njemu znamo da spomen svetih mučenika i dalje traje. Iz dosega njegove žrtve osjećamo da iskustvo ljubavi najteže blijedi. Zato smo večeras ponovno zajedno, zajedno u Kristu oko oltara, kao jedna obitelj u molitvi nebeskome Ocu koji poznaje svaki naš šapat i čuje molitvu svoje djece.

Ovdje smo, Bože: netko sa zebnjom u srcu za svoje najbliže; netko sa suznim očima u životnoj tuzi; netko u poljuljanoj nadi, zbog razočaranja u ljude; netko ranjen nevjerom; netko u nepomućenoj sreći; netko u zahvalnosti za radost... Ovdje smo, kao vjernički narod, okupljeni oko Krista u zajedništvu Presvete Bogorodice Marije i svih ugodnika Božjih. Ovdje smo, kao ljudi koji Boga iskreno traže i, nasuprot svim svojim slabostima, u njega polažemo svoje živote. Ovdje smo osluškujući Božji glas i tražeći Božje svjetlo.

A ti, blaženi Alojzije, utjeho i nado hrvatskoga naroda; jasni glase Radosne vijesti za svakoga čovjeka, ne zaboravi nas! Pred tobom smo; o nama si govorio govoreći o budućnosti. Pred tobom smo i nedostojni te molimo: ne zaboravi nas!«

Krašić

U Blaženikovoj rodnoj župi misno slavlje predvodio je pomoćni biskup zagrebački Ivan Šaško. Po lijepu i sunčanu vremenu u Krašić je pristiglo mnogo vjernika, organizirano u autobusima ili osobnim automobilima. Uz domaćega župnika Dragutina Kučana te postulatora za proglašenje bl. Stepinca svetim Jurja Batelje biskupu Šašku koncelebriralo je oko 40 svećenika. Misno je slavlje prenosila Hrvatska televizija.

U ime krašićke župe Presvetoga Trojstva biskupa, okupljene svećenike i vjerni-

Vjernici pale svijeće i mole bl. Alojzija Stepinca da ih zagovara kod dobroga Boga

Mnoštvo vjernika ispunilo je krašićku župnu crkvu te pjesmom i molitvom slavilo Gospodina za dar bl. Alojzija Stepinca

ke pozdravila je vjeroučiteljica Kristijana Banić. Podsjetila je na 2990 Blaženikovih dana u krašićkom zatočeništvu te na krašićkoga župnika Josipa Vranekovića kao Stepinčeva Šimuna Cirenca.

Biskup Šaško je u propovijedi najprije progovorio o blaženim i svetim ljudima koji su življeno, ispjevano evanđelje te o tome da ono što je u raznolikosti života svetaca istinski sveto – pripada Bogu. »Svetost se očituje u velikanima duha, u krvi mučenika na pijesku starih i novih zabavišta, na podovima tamnica, u hrabrim ispovijedima, pred istražiteljima i sucima, u tami neiskopanih jama i rovova, ali i u blagosti i strpljivosti roditelja, u brižnosti učitelja, u marljivosti radnika, u zauzetosti liječnika, u vjernosti supružnika, u nesebičnosti mladih, u zahvalnosti djece« – naglasio je biskup Šaško, dodavši da se u Krašiću još uvijek može živo dodirnuti događaje iz prošlosti koji su, na iznenađenje mnogih, odredili budućnost, a izgledali su sasvim maleni i neznatni.

Prije blagoslova, riječ zahvale biskupu, misnicima i vjernicima koji radosno i redovito hodočaste u Krašić uputio je krašićki župnik Dragutin Kučan.

Za ovogodišnje Stepinčevo župa Krašić pripremala se devetnicom, tijekom koje su hodočastili i večernje pobožnosti te u misnom slavlju sudjelovali hodočasnici iz Dugoreško--mrežničkog, Karlovačkog, Jaskanskog, Dugoselskog, Ozaljsko-lipničkog i Novozagrebačkog dekanata.

Bestovje

Mlada župa bl. Alojzija Stepinca Rakitje – Novaki – Bestovje prostire se između Svete Nedjelje i Samobora. Na Stepinčevo, 10. veljače, već tradicionalnim jutarnjim hodočašćem u Krašić započeli su njezini vjernici proslavu spomen-dana preminuća, ove godine 51. obljetnice svoga župnoga nebeskog zaštitnika. Navečer je u župi nastavljeno dvostruko slavlje – svečana večernja koncelebrirana misa spomendana Blaženikova preminuća u prepunoj novoj župnoj crkvi njegova imena u Rakitju, s proslavom 10. obljetnice župe (2001.) i predstavljanjem prvog nosača zvuka – CD-a „Tiho je, tiho" dječjeg zbora Stepinčevi mališani, kojim je proslavljena 10. obljetnica župe.

Budaševo

U Budaševu je na blagdan bl. Alojzija Stepinca, 10. veljače, svečano misno slavlje predvodio sisački biskup Vlado Košić. U nadahnutoj propovijedi biskup Košić je iznio nekoliko primjera u kojima se blaženi Stepinac zauzimao za obitelji u kojima se redovito moli i koje su otvorene životu.

Kutinska Slatina

Sisački biskup Vlado Košić predvodio je 10. veljače euharistijsko slavlje u župi blaženog Alojzija Stepinca u Kutinskoj Slatini. U prigodnoj propovijedi biskup Košić je istaknuo kako je Blaženik gajio sinovski odnos prema Svetom Ocu, i u tom mu je smislu ostao vjeran i kada su bezbožne vlasti poslije II. svjetskog rata tražile da on Crkvu u Hrvatskoj odvoji od Rima.

Zaprešić

Blagdan bl. Alojzija Stepinca proslavljen je u župi sv. Petra ap. u Zaprešiću, koju je blaženik utemeljio 4. studenoga 1945. go-

Mons. Mile Bogović, biskup gospićko-senjski, predvodi euharistijsko slavlje nakon blagoslova crkve u čast bl. Alojzija Stepinca u Ogulinu, 10. veljače 2011.

dine. Uz sudjelovanje velikog broja župljana u kripti crkve sv. Ivana Krstitelja misno slavlje predvodio je preč. Dragutin Goričanec. On je propovijedao i u danima trodnevne priprave, a u organizaciji proslave Stepinčeva osobito su se istakli članovi Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca.

Široka Kula

U župnoj crkvi u Širokoj Kuli, nedaleko od Gospića, na večernjoj misi na spomendan bl. Alojzija Stepinca, 10. veljače, blagoslovljen je Stepinčev kip, koji je na pokrajnjem oltaru postavljen vjernicima na štovanje. Nakon što je na blagdan sv. Mateja, zaštitnika župe, prošle godine svečano posvećen oltar, u koji su ugrađene moći bl. Alojzija, tim se činom to ličko mučeničko mjesto, koje je u prošlosti doživjelo užasna stradanja, još jače stavilo pod zagovor hrvatskog blaženika i mučenika. Koncelebrirano misno slavlje uz sudjelovanje više svećenika predvodio je gospićki župnik i dekan mons. Mile Čančar.

Liturgijsko pjevanje animirao je župni zbor pod vodstvom orguljaša Ivana Nekića, a svečanosti se molitvom krunice i litanija bl. Alojzija pridružila i molitvena zajednica »Bl. Alojzije Stepinac« iz Gospića s odlukom da će svakoga desetog u mjesecu hodočastiti Blaženiku u Široku Kulu.

Požega

Na spomendan bl. Alojzija Stepinca, drugoga zaštitnika Požeške biskupije, 10. veljače u drevnoj požeškoj crkvi sv. Lovre, u kojoj se čuvaju Blaženikove moći, svečano euharistijsko slavlje predvodio je subotički biskup Ivan Penzeš uz koncelebraciju požeškog biskupa Antuna Škvorčevića, generalnog vikara mons. Josipa Klarića, kanonika Stolnog kaptola i drugih svećenika.

Na kraju euharistijskog slavlja izmoljena je molitva blaženom Alojziju, a po završetku slavlja vjernici su u skrušenosti i osobnoj molitvi obilazili oko oltara u kojem se čuvaju Blaženikove moći.

Ogulin

U ogulinskoj župi bl. A. Stepinca u četvrtak 10. veljače svečano je proslavljena 10. obljetnica osnutka župe. Tom prilikom gospićko-senjski biskup Mile Bogović blagoslovio je novu crkvu posvećenu hrvatskom blaženiku. Suslavilo je 26 svećenika iz župa Ogulinskog dekanata, a s njima i subraća franjevaci trećoredci glagoljaši iz svih samostana u Zagrebu, Rijeci, Krku, Zadru i Splitu, na čelu sa svojim provincijalom fra Ivanom Paponjom.

Govoreći o liku blaženika Stepinca, biskup Bogović je istaknuo značaj njegova groba kome će hodočastiti papa Benedikt XVI. za svog posjeta Hrvatskoj. Dolaskom na grob Stepincu Papa želi istaknuti da ga gleda u punini života i poštovanja za njegove žrtve za Crkvu. To je i primjer da su najcjenjeniji grobovi mučenika. Isto tako, ako nekoga želiš poniziti, ukineš mu pravo na grob.

Sarajevo

Svečanim misnim slavljem u bogoslovnoj crkvi sv. Ćirila i Metoda u Sarajevu 10. veljače proslavljen je spomendan blaženog Alojzija Stepinca. Euharistiju je predslavio vrhbosanski nadbiskup metropolit kardinal Vinko Puljić. U koncelebraciji sudjelovali su pomoćni biskup vrhbosanski Pero Sudar, članovi Stolnog kaptola vrhbosanskog, profesori Katoličkog bogoslovnog fakulteta, odgojitelji i ostali svećenici te redovnici, bogoslovi, studenti teologije i brojni vjernici.

U prigodnoj propovijedi kardinal Puljić je, govoreći o životu i djelovanju blaženog Aloj-

Svećenici i studenti Papinskog studenskog zavoda sv. Jeronima i drugih ustanova i sveučilišta u Rimu te djelatnici raznih ureda Svete Stolice u procesiji ulaze u svetište hrvatske nacionalne crkve sv. Jeronima u Rimu, sudjelujući na liturgijskome slavlju na Stepinčevo, 10. veljače 2011.

zija Stepinca, posebno istaknuo njegovu krjepost vjernosti, napominjući kako se danas ljudska riječ sve češće gazi i krši te da su ljudi sve manje vjerni riječi zadanoj Bogu, sebi i bližnjima. Na misi je pjevao zbor Vrhbosanskog bogoslovnog sjemeništa »Stjepan Hadrović«.

Rim

Na spomendan bl. Alojzija Stepinca, 10. veljače, hrvatska rimska zajednica svečano je obilježila 51. obljetnicu smrti blagopokojnog kardinala. Koncelebrirano večernje misno slavlje u hrvatskoj crkvi sv. Jeronima u Rimu predvodio je predsjednik Papinskog vijeća za kulturu kardinal Gianfranco Ravasi. U koncelebraciji su bili glavni tajnik Biskupske sinode u Rimu nadbiskup Nikola Eterović, rektor Papinskoga hrvatskoga zavoda sv. Jeronima mons. Jure Bogdan, rektori rimskih Zavoda: Franz Xaver Brandmayr (Santa Maria dell'Anima), o. Eric Sylvestre (Kanadski zavod), mons. Laszlo Nemeth (Mađarski crkveni institut), mons. Jan Mraz (Zavod Nepomuceno), rev. Franc Mihelčič (Slovenski zavod), o. Janez Poljanšek (Zavod del Gesu), Boguslav Kosmider (Poljski institut), te pedesetak svećenika koji djeluju ili studiraju u Rimu. Službu đakona vršili su Jakov Rađa, Milan Dančuo i Sergio Rossini, a u asistenciji su bili bogoslovi iz Rimskoga velikog sjemeništa te iz Papinskog zavoda Germanicum et hungaricum. Na misi se okupilo više veleposlanika pri Svetoj Stolici i ostalih diplomatskih službenika: dr. Emilio Marin (Hrvatska), Tomislav Vidošević, veleposlanik RH u Italiji, Jasna Krivošić-Prpić (BiH), Gjoko Gjorgjevski (Makedonija), Jozef Dravecky (Slovačka) i Victor Grimaldi (Dominikanska Republika).

Na početku misnoga slavlja mons. Bogdan je pozdravio kardinala Ravasija i sve nazočne, ističući kako se od trenutka Stepinčeva preminuća sve do danas hrvatska rimska zajednica okuplja oko Blaženikova lika, dajući time snažno svjedočanstvo domovinske Crkve u svijetu. Na poseban način spomenuo se brojnih hrvatskih mučenika koji su nakon II. svjetskog rata osvijetlili domovinsku Crkvu svojom vjernošću i postojanošću, ističući Drinske mučenice te lik vlč. Miroslava Bulešića.

Kardinal Ravasi je nakon zahvale i pozdrava nadbiskupu Eteroviću, mons. Bogdanu i svećenicima, okupljenom mnoštvu vjernika izrazio osjećaje povezanosti s Crkvom u Hrvatskoj, koja istodobno u zagrebačkoj katedrali slaveći misu časti blaženoga kardinala Stepinca. PoslužKivši se riječima blaženog Stepinca: »Moje srce je uvijek kucalo sa srcem moga naroda«, kardinal Ravasi protumačio je otkucaje Blaženikova srca s otkucajima Božje Riječi koju je bl. Stepinac propovijedao. Riječ za koju kaže prorok Jeremija da treba biti poput čekića koji razbija stijenu i kao bukteći oganj koji prodire do kostiju. »Ako kršćani zašute, kamenje će zavikati«, istaknuo je kardinal Ravasi, poslužKivši se riječima kardinala Stepinca koje je izgovorio 1944. »Vjerujem kako ove riječi imaju danas jedno posebno značenje. U ovim tako sivim danima, u danima u kojima sve riječi, čak i one koje i kršćani izgovaraju, više nema odjeka, više nemaju dometa, ne dopiru do ljudi, ne utječu na ljudske savjesti. I ako u ovoj našoj umornoj Europi ne bude više ljudi kao što je bio naš blaženi Stepinac, dobro nas podsjeća Evanđelje: I kamenje će progovoriti!« Kroz sliku svjedočanstva, o kojima govore biblijska čitanja, kardinal Ravasi je nastavio

Svećenici i studenti Papinskog studenskog zavoda sv. Jeronima i drugih ustanova i sveučilišta u Rimu te djelatnici raznih ureda Svete Stolice u procesiji ulaze u svetište hrvatske nacionalne crkve sv. Jeronima u Rimu, sudjelujući na liturgijskome slavlju na Stepinčevo, 10. veljače 2011.

svoju propovijed poslužjivši se s dva talijanska izraza povezana uz progonstvo i mučeništvo – »paura« i »timore«. Dok »paura« predstavlja strah kroz slabost i tamu, »timore« u sebi ima odjek poštovanja. »Stepinac je naravno okusio i strah u onom negativnom smislu, ali stvarnost koju je dubinski osjećao bilo je strahopoštovanje – timore. To je ono što mi trebamo tražiti, težiti za pravim poštovanjem za vrijednosti, a ona najveća vrijednost je iznad nas, a to je Bog.« Nakon što je pokušao oslikati riječima susret Boga i kardinala Stepinca u trenutku njegove smrti, kardinal Ravasi istaknuo je: »Geslo kardinala Stepinca – In te Domine speravi! – vjerojatno su bile prve riječi koje je on izgovorio minutu nakon svoje smrti. U susretu s njegovim Bogom i iza praga smrti, jednako kao i za života samo se u Njega uzdao.«

Hrvatska crkva i Papinski hrvatski zavod sv. Jeronima u Rimu može se nazvati najvjernijim svjedokom slavlja u čast kardinala Stepinca. Dokaz su tome liturgijska slavlja koja se već od dana njegove blagopokojne smrti redovito održavaju u Rimu, na kojima kardinali Rimske kurije i neki od hrvatskih (nad) biskupa veličaju spomen na blaženog kardinala Alojzija. Upravo o svetosti najsvjetlijeg lika Crkve u Hrvata kroz povijest je svjedočilo i danas svjedoči mnoštvo vjernika, ne samo studenata, redovnica i prijatelja Zavoda sv. Jeronima te Hrvata koji rade ili žive u Rimu, već i brojni talijanski vjernici i svećenici koji su se i ove godine okupili na zajedničku proslavu Stepinčeva. Liturgijsko slavlje popratio je svetojeronimski zbor pod vodstvom vicerektora vlč. Željka Majića i Martine Lončar za orguljama.

Nakon mise uslijedili su domjenak i zajedničko druženje.

Slavonski Brod

Pod geslom »U tebe se, Gospodine, uzdam« najmlađa slavonskobrodska župa, u Naselju A. Hebranga, posvećena bl. Alojziju Stepincu proslavila je 10. veljače svetkovinu svog nebeskog zaštitnika. Uz domaćeg župnika Tomislava Ćurića i desetak svećenika središnje misno slavlje predvodio je o. Zvjezdan Linić. Predočujući Blaženikov lik, osobito na suđenju, o. Zvjezdan je istaknuo da je na montiranom procesu unatoč lažima i klevetama „sačuvao nutarnji mir, jer je bio slobodan u srcu koje je poput Isusova srca na križu i u najtežim trenucima bilo spremno za praštanje; jedino mu je važno bilo da mu je savjest čista. Današnji blagdan poručuje kako nam nitko ne može oteti i ugroziti mir srca ako mi to nećemo. Potrebni su nam ljudi koji će imati hrabrosti poput Blaženika svjedočiti svoju vjeru u konkretnom životu. Molimo da ga Crkva što prije proglasi svetim, a od nas ovisi taj trenutak koji će doći kad dozrije i naša vjera«.

Dubrovnik

Spomendan bl. Alojzija Stepinca proslavljen je 10. veljače euharistijskim slavljima diljem Dubrovačke biskupije, a središnje misno slavlje bilo je u dubrovačkoj katedrali, u čijoj se riznici čuvaju i Blaženikove moći. Koncelebriranu misu predvodio je ravnatelj biskupijskih ureda Dubrovačke biskupije dr. don Petar Palić.

Nakon mise vjernici su mogli iskazati štovanje Blaženikovim moćima koje su tijekom mise bile izložene ispred oltara.

Podbablje

Spomendan blaženog Alojzija Stepinca svečano je proslavljen 10. veljače u župi Podbablje nedaleko od Imotskog, točnije u njezinu najzapadnijem naselju Grubinama, gdje se ovaj blaženik slavi kao suzaštitnik mjesta. Ovogodišnje svečano koncelebrirano misno slavlje u crkvi Kraljice Hrvata uz domaćeg župnika fra Vinka Gudelja predvodio je don Petar Čondić, župnik u susjednoj župi Imotska Poljica.

Na misi je pjevao Mješoviti pjevački zbor iz župe Podbablje sastavljen od pjevača iz Druma i Grubina koji je predvodila njihova voditeljica s. Ljiljana Todorić, a na kraju je svima zahvalio župnik Podbablja fra Vinko Gudelj.

Funtana

Svetu misu u prigodi Stepinčeva u župnoj crkvi sv. Bernarda u Funtani predvodio je porečki kapelan, mladomisnik Alen Žufić, u suslavlju s vrsarskim župnikom Linom Zohilom i domaćim župnikom Maksimilijanom Buždonom. Blaženi Alojzije Stepinac suzaštitnik je funtanjanske župe.

Tijekom misnoga slavlja pjevao je crkveni zbor pod vodstvom Zlatka Crnkovića, a za orguljama je bila Mihaela Štifanić.

Ove godine u župi nije bilo trodnevnice u pripremi Stepinčeva, ali su zato župljani 12. veljače bili na jednodnevnom hodočašću. Obišli su Krašić, Zagreb i Mariju Bistricu. Šezdesetak župljana bilo je oduševljeno onim što su vidjeli i doživjeli.

Hodočasnicima će u lijepom sjećanju ostati i Nacionalno marijansko svetište Marija Bistrica, gdje su obavili pobožnost križnoga puta i sudjelovali u misnom slavlju.

Split

Župa sv. Ivana Krstitelja na Trsteniku u Splitu proslavila je u četvrtak 10. veljače blagdan svog nebeskog suzaštitnika bl. Alojzija Stepinca, biskupa i mučenika, svjedoka vjere novije povijesti naše Crkve i naroda. Svečano koncelebrirano euharistijsko slavlje u 18 sati predvodio je mons. Jure Vrdoljak, duhovnik u Nadbiskupskom sjemeništu i povjerenik za duhovna zvanja Splitsko-makarske nadbiskupije. U oltaru župne crkve čuvaju se Blaženikove moći, pred kojima je vjerni narod zahvaljivao Bogu za svoga vjernog slugu i svjedoka te se u molitvama utjecao u njegov zagovor u duhovnim i ostalim potrebama svakodnevnog života.

Lepoglava

Svečano euharistijsko slavlje na 51. obljetnicu mučeničke smrti bl. Alojzija Stepinca u četvrtak 10. veljače u župnoj crkvi Bezgrješnog začeća BDM u Lepoglavi predvodio je varaždinski biskup Josip Mrzljak u koncelebraciji s lepoglavskim župnikom preč. Andrijom Kišičekom, dekanom Bednjanskoga dekanata preč. Stjepanom Vorihom te domaćim sinom Ozrenom Bizekom.

Prije mise biskup Mrzljak je u sakristiji blagoslovio novu misnicu, na kojoj se nalazi lik bl. Alojzija Stepinca i u kojoj je slavio misu.

Cernik

Za ovogodišnji blagdan bl. Alojzija Stepinca u Osnovnoj školi »Matija Gubec« u Cerniku napravljen je prigodni pano kroz sliku i riječ o Blaženikovu životu i izložena je slika s faksimilom njegova potpisa u spomenicu škole upisanog 20. lipnja 1939. godine prigodom podjeljivanja sakramenta sv. Potvrde i pohoda školi u Cerniku. Ravnatelj Mato Ordanić pronašao je sliku i dao je uokviriti te trajno postavio u predvorje škole, gdje je upaljena svijeća cijeloga dana podsjećala na Blaženikov blagdan.

Prije nastave su u dvorani škole svi učenici od prvog do osmoga razreda pratili dokumentarni film o blaženom Alojziju Stepincu „Moja je savjest čista". Uz dokumentarni film bili su pripređeni radni listovi, posebno za učenike od prvog do četvrtog, a posebno za one od petog do osmoga razreda, sa zadatcima zatvorenoga tipa koji prate film. Nakon što je cernički gvardijan Ante Perković izmolio zajedničku molitvu bl. A. Stepincu, učenici su se uputili na nastavu.

Škropeti

Prekrasna nova crkva u Škropetima, lani dovršena, posvećena bl. Alojziju Stepincu, bila je na Stepinčevo dupkom ispunjena vjernicima iz Škropeta, drugih mjesta župe Motovunski Novaki te gostiju. Svečano euharistijsko slavlje predvodio je porečki i pulski biskup mons. Ivan Milovan, uz sudjelovanje

kancelara biskupije mr. Ilije Jakovljevića, župnika Marina Mikolića i drugih svećenika.

Main-Taunus/Hochtaunus

Novi delegat za hrvatsku pastvu u Njemačkoj Ivica Komadina na prvom je službenom pohodu hrvatskim misijama i zajednicama predvodio u nedjelju 13. veljače, u zajedništvu s domaćim župnikom fra Marinkom Vukmanom, u punoj crkvi sv. Dionizija u Kelkheimu svečano misno slavlje u povodu Stepinčeva. Prije mise o. Vukman je ispred oltara blagoslovio sliku bi. Alojzija Stepinca.

Salzburg

Za treću obljetnicu zaštitnika hrvatske katoličke župe u Salzburgu bl. Alojzija Stepinca misno je slavlje, u zajedništvu sa župnikom fra Zlatkom Špeharom i dekanom mag. Egbertom Pirothom, predvodio i propovijedao don Marijo Zelanović, župnik Dola na Hvaru.

Koprivnica

Koprivnička župa bl. Alojzija Stepinca proslavila je svoga nebeskog zaštitnika u četvrtak 10. veljače kad su zaključeni Stepinčevi dani, a misno slavlje prijepodne predvodio je varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak. Proslavi blagdana prethodila je devetnica tijekom koje je, od 4. do 7. veljače, održan trodnevni festival »Stepinčeve note«, na kojem su nastupili zborovi mladih iz Varaždinske i drugih biskupija

Varaždin

Misnim slavljem u katedrali Uznesenja BDM u Varaždinu u srijedu 9. veljače proslavljen je blagdan bl. Alojzija Stepinca, suzaštitnika Varaždinske biskupije. Misu je u predvečerje blagdana Stepinčeva predvodio varaždinski biskup mons. Josip Mrzljak u zajedništvu s više od 80 svećenika Varaždinske biskupije. Sudjelovalo je mnoštvo vjernika, među kojima veći broj redovnica iz više zajednica. Na misi je biskup Mrzljak među kandidate za sveti red đakonata primio vjeroučitelja Miljenka Flajsa iz koprivničke župe sv. Nikole, prvog aspiranta za trajni đakonat iz Varaždinske biskupije.

Stražeman

U župnoj crkvi u Stražemanu, prvoj u Hrvatskoj u kojoj je prije 30 godina postavljena slika kardinala Alojzija Stepinca na njegov spomendan 10. veljače, svečano misno slavlje predvodio je požeški biskup Antun Škvorčević. Na početku slavlja sve je pozdravio stražemanski župnik mons. Josip Devčić.

Govoreći kako u svakom čovjeku i narodu postoji želja da se bude velik, biskup je u homiliji istaknuo da postoje svjedoci poput Alojzija Stepinca koji nam svojim životom govore da postoji put kojim se može postati velik. U Hrvatskoj smo danas svjedoci rasprava na različitim razinama o tome što bi i kako trebalo činiti da osobno i kao narod rastemo na neku veličinu ljudskog postojanja. Slično je bilo i u vrijeme kada je živio Stepinac. Pojavili su se bezbožni sustavi - nacizam, fašizam i komunizam - koji su htjeli pomoći čovjeku da on bude velik, ali bez Boga. U takvom vremenu Stepinac se znao snaći i ostati Božji. On je sudio život oko sebe Božjim mjerilima, onim kriterijima koji su uvijek točni, uvijek istiniti i koji su nepromjenjivi.

Gornje Jelenje

Dr. Marijan Jurčević održao je u Gornjem Jelenju predavanje o pojmu mučeništva u prvim kršćanskim vremenima i danas u sklopu *Teološke tribine*, a u predvečerje spomendana blaženog Alojzija Stepinca. Istaknuo je da svi mučenici imaju tri značajke: dobrotu, uravnoteženost i neagresivnost prema progoniteljima i mučiteljima.

Župa Jelenje posebna je po tome što su župnik Srećko Blažević i četvorica njegovih kapelana: Juraj Matijević, Vjekoslav Gržinić, Mate Moguš i Vladimir Stuparić, bili žrtve komunističkog progona Crkve, i to samo zato što su bili katolički svećenici. Uz njih su sličnu sudbinu proživjeli mnogi vjernici laici.

Posebno mjesto u mučeničkoj povijesti župe zauzimaju Podhumske žrtve, koje su ubili fašisti 12. srpnja 1942. kad je spaljeno cijelo selo, a preživjeli odvedeni u fašističke logore.

Na Stepinčevo je slavljena svečana misa u župnoj crkvi u čiji su oltar pohranjene moći blaženog Alojzija Stepinca. Misu je predvodio župnik uz koncelebraciju mons. Josipa Šimca, vlč. Petra Zebe, Tadije Tomkića i župnog vikara Jaroslawa Wilczynskija. (ž. S. F.)

Ps. U Martinovu Selu župe Jelenje rodio se 3. kolovoza 1890. svećenik mons. dr. Augustin Juretić. Bogosloviju je završio 1914. godine,

kada je i zaređen za svećenika. Iste godine je upućen na studij teologije u Beč. Godine 1920. odlazi u Belgiju na viši studij socijalnih znanosti, gdje je stekao doktorat. Nakon studija, po povratku u Zagreb, uređivao je novine: *Narodna politika*, *Radnička borba*, a surađivao je i s katoličkim listovima. Na Teološkom fakultetu predavao je sociologiju i staroslavenski jezik. Bio je i tajnik Hrvatskog katoličkog seniorata. Od 1924. do 1928. godine bijaše župnik u Lađevcu. Politički je djelovao u Hrvatskoj pučkoj stranci. Godine 1929. imenovan je konzultorom u Beogradskoj nadbiskupiji, a istodobno bijaše nadzornik vjeronauka u svim školama u nadbiskupiji. Napisao je i udžbenik »Vjeronauk i vjerske dužnosti đaka« (1943.).

Godine 1939. imenovan je savjetnikom pri Predsjedništvu biskupskih konferencija u Zagrebu. Uz znanje nadbiskupa A. Stepinca odlazi 1942. u Rim, a potom u Toulouse radi prikupljanja podataka važnih za kanonizaciju blaženog Nikole Tavelića. Te godine za stalno se nastanio u Švicarskoj kao hrvatski predstavnik pri Međunarodnom crvenom križu, zadužen za skrb tisuća hrvatskih interniraca u talijanskim logorima.

Zbog svojih veza s predstavnicima HSS-a otpušten je od svibnja 1944. godine iz državne službe NDH i postao je profesor na Katoličkom sveučilištu u Fribourgu.

Za cijeloga svoga života, pa i kasnije u emigraciji, djelovao je antikomunistički, a u okviru političkog rada hrvatske emigracije.

Komunisti su lansirali nedokazane, neutvrđene i lažne podatke i izjave da je dr. Augustin bio »ustaša« i »šef vatikanske obavještajne službe«. Na taj način htjeli su umanjiti njegov ugled kao svećenika i javnog djelatnika i humanista.

U tijeku je priprema za povratak posmrtnih ostataka mons. Juretića u domovinu.

Mons. Augustin Juretić umro je 6. kolovoza 1954. godine u 6.45 sati u kantonskoj bolnici u Fribourgu. Stanovao je u Internatu Technikum u Fribourgu sve vrijeme bolesti, a organizaciju sprovoda vodio je vlč. Branko Radetić. Pokopan je na groblju Gospe Bourgillonske, a u povodu njegove smrti izišao je i poseban bilten »Hrvatski dom«.

Sop (Ivanja Reka)

U Sopu, župa Ivanja Reka, započela je još 1994. izgradnja kapele. U vrijeme njena dovršetka kardinal Alojzije Stepinac proglašen je blaženim te je kardinal Franjo Kuharić predložio da kapela bude posvećena blaženom Alojziju Stepincu. Izgradnja je dovršena 1999. godine i kardinal Franjo Kuharić je 25. srpnja blagoslovio kapelu i u njoj slavio misu. Bilo je to samo devet mjeseci nakon proglašenja Alojzija Stepinca blaženim.

I ove godine je u Sopu svečano proslavljen blagdan blaženoga Alojzija Stepinca. Slavlje je predslavio vlč. Branko Risek, župni vikar iz Karlovca, uz suslavitelje vlč. Josipa Horvata, novog upravitelja župa Ivanja Reka i Jelkovec, te vlč. Darka Bručića Pavuka, župnog suradnika. (AP)

Karlovac

Na 51. obljetnicu smrti bl. Alojzija Stepinca, u četvrtak 10. veljače, u župnoj crkvi Srca Isusova u Karlovcu misno slavlje predvodio je vojni biskup Juraj Jezerinac. Tim je slavljem svoga nebeskog zaštitnika proslavila Vojna kapelanija Zapovjedništva Hrvatske kopnene vojske. U koncelebraciji su bili karlovački dekan mons. Ferdinand Vražić, svećenici karlovačkih župa, vojni kapelani karlovačkoga vojnog dekanata predvođeni vojnim dekanom preč. Andrijom Markačem.

Na misi su se okupili pripadnici Zapovjedništva HKV-a, predvođeni načelnikom Ureda zapovjednika brigadirom Zlatanom Šimunovićem, zamjenik načelnika PU karlovačke Ivica Porubić, zamjenik karlovačkog župana Josip Šafar, gradonačelnik Karlovca Damir Jelić, članovi obitelji poginulih branitelja, njihovi suborci i predstavnici udruga proizašlih iz Domovinskog rata s područja Karlovca.

U propovijedi je biskup Jezerinac predstavio životni put blaženog Stepinca, čiju je aktualnost, hrabrost, odlučnost, razboritost i zagovor poželio današnjem vremenu ovim riječima: »To nije ni prvi ni posljednji put da se određene političke sile i ljudi tako ponašaju prema drugim ljudima i narodima. Smijemo pomisliti da se u ovom trenutku nešto slično događa s hrvatskim narodom, poglavito kad je riječ o našem takozvanom 'ulasku' u Europsku Uniju. Dok su neke zemlje davno već postale članice Europske Unije, a u svojem političko-pravnom sustavu daleko se nalaze iza Hrvatske, ovoj se zemlji sustavno nameću i rekli bismo izmišljaju uvjeti, jedan za

drugim. Nama koji to pratimo, promatrajući što se zbiva, djeluje odvratno i ponižavajuće, kao da je cilj poniziti ovu zemlju i njezinu povijest, ubilježiti u glavu svakog njezinog građanina osjećaj krivnje i potrebu ispaštanja za neku povijest koju oni čitaju onako kako hoće, a ne kakva ona uistinu jest. I jasno je da takvim kriterijima, jer su proizvod političkog hira, nikakva logika ne može stati na kraj. Nerijetko nam se sa strane onih koji nas trebaju 'primiti' spočitava nešto što oni sami bez ikakva srama čine. Kao pastir i kao pripadnik hrvatskog naroda i građanin ove zemlje, smijem se pitati: Hoćemo li se dati voditi tako daleko i tako dugo da ćemo prestati uspravno hodati? Hoće li naši koraci uskoro biti samo oni koje na koljenima možemo učiniti? Hoće li ovakva politika Europske Unije na jedan uvijeni način prisiliti ovu zemlju da svoj imutak rasproda u bescjenje, a stanovništvo ostane bez posla i izvora egzistencije? Hoće li ova zemlja svoje sinove i kćeri, pa i one najhrabrije, ubaciti u žrvanj svjetske politike u kojemu će ostati bez domovinskog identiteta i lišeni svoga ponosa?«

Novska

U prepunoj župnoj crkvi bl. Alojzija Stepinca u Novskoj na Stepinčevo 10. veljače prvi put su zazvonila nova zvona. U funkciju ih je, kao kum, simboličnim uključivanjem pustio zagrebački gradonačelnik Milan Bandić, koji je nazočio i na misi koju je predvodio vlč. Damir Vrabec. Četiri zvona teška od 230 do 788 kilograma postavljena su na 40 metara visoki zvonik župne crkve izgrađene sredstvima Požeške biskupije, grada Novske i prilozima vjernika. Župa je utemeljena prije šest godina, vodi je župnik Pavao Mokri.

OBAVIJEST ČITATELJIMA *GLASNIKA*

Vjernici koji na Blaženikov zagovor budu uslišani – zadobiju tjelesno ili duhovno ozdravljenje ili koju osobitu milost – neka opis uslišanja i cjelovitu liječničku dokumentaciju dostave na adresu:

dr. Juraj Batelja, postulator
Kaptol 18, p. p. 949
10001 ZAGREB

U Muzeju bl. Alojzija na Kaptolu 31 možete nabaviti medalju bl. Alojzija – odlivenu u srebru ili bronci, uokvirenu staklenim okvirom – koja može biti dragi dar ili uspomena.

Cijena je 180 kn.

Toronto

Spomendan bl. Alojzija Stepinca u župi Naše Gospe Kraljice Hrvata u Torontu ove je godine proslavljen u nedjelju 6. veljače svečanom euharistijom koju je u koncelebraciji s domaćim župnikom Josipom Kosom, vlč. prof. Mladenom Horvatom i fra Ilijom Puljićem iz Norvala predvodio pomoćnik ravnatelja Kršćanske sadašnjosti don Anton Šuljić. Na misi u čast hrvatskoga mučenika pjevao je župni zbor, okupilo se mnoštvo vjernika, a nazočan je bio i generalni konzul RH u Torontu Ljubinko Matešić.

Nakon mise, u župnoj dvorani održana je priredba na kojoj su nastupili razni naraštaji folklornih skupina »Jadran« te »Zrinski i Frankopani«.

U župnoj crkvi u Stražemanu postavljena je prije 30 godina slika kardinala Alojzija Stepinca. Nakon što su komunisti bili naredili da se ta slika uništi, ona sjaji i privlači jer je neuništiv Bog koji je slava svojih svetaca i mučenika.

Papinski hrvatski Zavod sv. Jeronima
51. obljetnica od preminuća
blaženog kardinala Alojzija Stepinca 10. veljače 2011.

Odlomak iz propovijedi kardinala Gianfranca Ravasija, predsjednika Papinskoga vijeća za kulturu

»Katolička Crkva ne boji se nijedne zemaljske sile«

»Zagrebački nadbiskup zapisao je: 'Katolička Crkva ne boji se nijedne zemaljske sile i ne bi je se trebala bojati kada je u pitanju obrana prava pojedinca, osobe.' Te je riječi prokomentirao samo jedan dan nakon kardinalove smrti veliki francuski katolički spisatelj François Mauriac: 'Tko će sada govoriti ako kršćani zašute? Ako li zašute, kamenje će međutim zavikati!'«

Infatti, abbiamo ascoltato, all'interno del brano dalla Seconda Lettera di san Paolo ai cristiani di Corinto, una frase che l'Apostolo incastona in questo frammento. Forse saprete che la Seconda Lettera ai cristiani di Corinto fu scritta tra le lacrime; si tratta di una lettera tormentata, in qualche punto persino sdegnata. La frase è tratta dal Salmo 116,10 che san Paolo cita: »Ho creduto, perciò ho parlato!« (*2 Cor* 4,13). Ecco, io penso che tale motto sia adatto anche al vostro e nostro Beato, il cui cuore, il cui polso batteva insieme con voi.

Una parola, la sua, che era autentica, che non doveva essere adattata, modulata e modellata così da diventare non più offensiva. Una parola che aveva tutte quelle caratteristiche con cui la Bibbia descrive l'autentica Pa-

Čuli smo zapravo unutar odlomka iz Druge poslanice svetoga Pavla kršćanima u Korintu jednu rečenicu koju apostol ugrađuje u ovaj ulomak. Možda ćete znati da je Druga poslanica kršćanima u Korintu napisana u suzama; riječ je o jednoj uznemirujućoj poslanici, u pokojem svojem dijelu čak i ogorčenoj. Izraz je preuzet iz Psalma 116,10 koji sveti Pavao citira: »Povjerovah, zato govorim!« (*2 Kor 4,13*). Evo, vjerujem da bi upravo taj citat bio također prikladan za ovog vašeg i našeg blaženika, čije je srce, čiji su otkucaji srca otkucavali zajedno s vama.

Riječ, njegova riječ, koja je bila autentična, koja nije trebala biti prilagođavana, modulirana i mijenjana, kako ne bi bivala uvredljiva. Riječ je to koja je posjedovala sve one značajke s kojima Biblija opisuje autentičnu

rola di Dio, ossia una parola che è – per dirla col profeta Geremia – *come un martello che spacca la roccia; come un fuoco ardente che brucia nelle ossa* (23,29); o come si legge nella Lettera agli Ebrei: *efficace e più tagliente di ogni spada a doppio taglio; essa penetra…fino alle giunture e alle midolla* (4,12). Il beato Stepinac ha creduto, perciò ha parlato!

A questo proposito, vorrei ricordare le parole pronunciate dal grande scrittore cattolico francese, François Mauriac, in occasione della morte del cardinale Stepinac, quando citava proprio una frase dell'arcivescovo di Zagabria, commentandola così: »L'arcivescovo di Zagabria aveva scritto nel 1944: *La Chiesa cattolica non teme nessuna potenza sulla terra e non deve temerla, quando si tratta di difendere il diritto dell'individuo, della persona*«. E commentava, dato che il cardinale era appena morto il giorno prima: »Chi parlerà ora che i cristiani tacciono? E se essi tacciono, le pietre, però, grideranno!«. Penso che questa frase, applicata alla figura del beato Stepinac il quale aveva creduto e parlato, abbia un significato particolare ai nostri giorni così grigi, in cui le parole, anche quelle dette dagli stessi cristiani, non feriscono più, non incidono più, non artigliano più le coscienze.

Sono parole omologate a quelle di una società ormai amorale e piuttosto indifferente in una Europa stanca che, come è facile notare, ha perso il suo volto, anche cristiano, il volto cioè della sua cultura nobile. Un continente che non sa più neppure gridare quando vengono violati i diritti fondamentali della persona o lo stesso cristianesimo e i cristiani vengono profondamente umiliati e fatti tacere. Ebbene, se non ci sono più le voci come quelle del beato Stepinac, il Vangelo, però, ci ricorda che *le pietre grideranno* (cf. *Lc* 19,40). Ed ecco un appello che invita tutti noi a dare testimonianza. Sappiamo bene che la parola »martire« è termine greco riferito a colui che »testimonia« con coraggio, rischiando anche di perdere la propria vita.

riječ Božju, dakle, riječ koja je – recimo s prorokom Jeremijom - *poput čekića koji mrvi stijene; kao bukteći oganj koji prodire u kosti* (23,29); ili kao što čitamo u Poslanici Hebrejima: *učinkovitija i oštrija od svakoga dvosjekla mača; koja prodire...sve do zglobova i moždine* (4,12). Blaženi Stepinac povjerovao je, pa je stoga i progovorio!

U tom smislu, želio bih se prisjetiti riječi koje su izgovorene prilikom smrti kardinala Stepinca od strane velikog francuskog katoličkog književnika Françoisa Mauriaca, koji je citirajući zagrebačkog nadbiskupa, ovako komentirao: »Zagrebački nadbiskup 1944. zapisao je: *Katolička Crkva ne boji se nijedne zemaljske sile i ne bi je se trebala bojati kada je u pitanju obrana prava pojedinca, osobe*«. Te je riječi prokomentirao samo jedan dan nakon kardinalove smrti: »Tko će sada govoriti ako kršćani zašute? Ako li zašute, kamenje će međutim zavikati!« Mislim da ovaj izraz, primijenjen na lik blaženog Stepinca, koji je povjerovao i govorio, ima jedno posebno značenje u ove naše toliko sive dane, dane u kojima riječi, čak i one izgovorene od strane samih kršćana, više ne ranjavaju, više ne utječu, više ne prodiru u svijesti.

To su tako istozvučne riječi upućene jednome tako amoralnom i prilično ravnodušnom društvu u nekoj umornoj Europi, koja je kao što se primjećuje, izgubila vlastiti obraz, čak i kršćanski, izgubila je narav svoje plemenite kulture. Riječ je o kontinentu koji više ne zna čak niti zavikati kada se vrijeđaju temeljna prava osobe ili samo kršćanstvo, odnosno kršćani kada bivaju duboko ponižavani i ušutkani. Međutim, ako više nema glasova, nema vapaja, poput onog blaženog Stepinca, Evanđelje nas jako dobro podsjeća da *će kamenje progovoriti* (usp. Lk 19,40). Upravo ovdje usmjereni smo na poziv koji nas sve poziva na svjedočanstvo. Dobro znamo da je riječ »mučenik« grčka riječ koja se odnosi na onoga koji »svjedoči« hrabrošću, riskirajući čak i da izgubi vlastiti život.

Blaženik u Zadarskoj nadbiskupiji

Višestruko zajamčeno štovanje bl. Alojzija Stepinca

Ovogodišnji blagdan bl. Alojzija Stepinca proslavljen je diljem Zadarske nadbiskupije. Osobito svečano proslavljen je u župi bl. Alojzija Stepinca na Bilom Brigu u Zadru, prvoj župi u Hrvatskoj posvećenoj bl. Stepincu. Svečano koncelebrirano misno slavlje predvodio je zadarski nadbiskup Želimir Puljić.

Površina Zadarske nadbiskupije iznosi 3009 km². Na njenom području, u 6 gradova i 24 općine, živi 164.310 stanovnika, od čega 151.215 katolika. Zaštitnica nadbiskupije i katedrale je sv. Stošija, mučenica. Zadarskom nadbiskupijom upravlja mons. Želimir Puljić, koga je papa Benedikt XVI. na tu službu imenovao 15. ožujka 2010. godine, a u službu je uveden u zadarskoj prvostolnici sv. Stošije 24. travnja 2010.

U Zadarskoj nadbiskupiji višestruko je zajamčeno štovanje bl. Alojzija Stepinca. Potvrđuju to podatci koje je Postulaturi, na zamoljeni upit, proslijedio Ordinarijat Zadarske nadbiskupije. Stoga zahvaljujemo zadarskom nadbiskupu mons. Želimiru Puljiću i don Josipu Lenkiću, kancelaru, koji su 18. siječnja 2011. proslijedili sljedeće informacije:

1. U samome gradu Zadru godine 1998. utemeljena je župa bl. Alojzija Stepinca. Već 1999. započela je i gradnja župne crkve u njegovu čast.

2. Godine 2000. započela je izgradnja i blagoslovljena kapelica u čast bl. A. Stepinca u župi Gorica-Raštane.

3. Oltarne slike bl. Stepinca postavljene su u sljedećim crkvama i župama:

a) u stolnoj crkvi sv. Stošije u Biogradu, sliku je izradio nepoznati slikar iz Benkovca; portret prema predlošku;

b) u crkvi sv. Luke u Ždrelcu, portret, kopija;

c) u crkvi Velike Gospe u Bibinju godine 2008. godine postavljena je Blaženikova slika, ulje na platnu;

d) u crkvi bl. A. Stepinca u Zadru postavljen je godine 2000. Blaženikov portret, ulje na platnu, izradio ga je slikar Ivan Tomljanović;

e) Blaženikovo poprsje postavljeno je u crkvi Gospe od Karmela u Turnju;

f) Blaženikov kip postavljen je 2008. u crkvi sv. Petra u Sestrunju;

g) Ulica bl. A. Stepinca nalazi se u župi sv. Jurja u Povljani (otok Pag), Ulica bl. A. Stepinca nalazi se i u župi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Pagu;

h) Trg kardinala Alojzija Stepinca nalazi se u Benkovcu, u župi Rođenja bl. Djevice Marije i u Popovićima;

i) u Zadru postoji Atletski klub Alojzije Stepinac;

k) u župnoj crkvi na Bilom brigu u Zadru nalazi se relikvijar s moćima bl. Alojzija Stepinca.

Predstavljanje Vranekovićeva Dnevnika u Zadru

U ponedjeljak 28. ožujka 2011. u Svečanoj dvorani Sveučilišta u Zadru predstavljena je knjiga *Josip VRANEKOVIĆ, DNEVNIK. Život u Krašiću zasužnjenog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca.* Predstavljanje su priredili Zadarska nadbiskupija i Družba Braća hrvatskoga zmaja – Zmajski stol u Zadru. Pred ispunjenom dvoranom, u nazočnosti brojnih svećenika, redovnika i redovnica, županijskih i gradskih vlasti, predstavnika pojedinih ustanova i slušatelja iz Zadra i okolnih župa, knjigu su predstavili dr. sc. Zlatko Begonja i dr. sc. Juraj Batelja. Voditelj predstavljanja bio je prof. Ive Livljanić, glazbeni bio je povjeren klapi Intrade.

DAROVI ZA POKRIĆE TROŠKOVA U POSTUPKU PROGLAŠENJA SVETIM BL. ALOJZIJA STEPINCA

Nakon objavljivanja zadnjega broja Glasnika svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kard. Alojzija Stepinca uručili su ovi darovatelji: Kata BAJČIĆ, Zagreb; Ivan HUDY; Bruno HRANIĆ; Anđelina DEPIKOLOZVANE; M. K. (u zahvalu za ozdravljenje); vlč. Damir SLAMEK (žpk. Orehovica); Ozana CRNOGORAC, Biograd; Žarko VIDAS, Rab; Dobrila PALINIĆ, Metković; Mirko EFENDIĆ; Barica FORKO; Ana MARIJANOVIĆ; Marica BREZOVIĆ, Šišljavić; Katarina KEČKEŠ; dr. Slavica JERKUNICA; Radmila N.; Kata BAJČIĆ, Zagreb; N. N.

Uplatu i pretplatu za *Glasnik* i svoj dar za pokriće troškova u postupku za proglašenje svetim kardinala Alojzija Stepinca možete poslati preko Zagrebačke banke na ime:

Postulatura kard. Stepinca i kunski račun: 2360000-1101605758

ili iz inozemstva i domovine u devizama na sljedeći konto:

ZAGREBAČKA BANKA d. d. - ZAGREB
SAMOBORSKA 145 - HRVATSKA
SWIFT: ZABAHR 2X

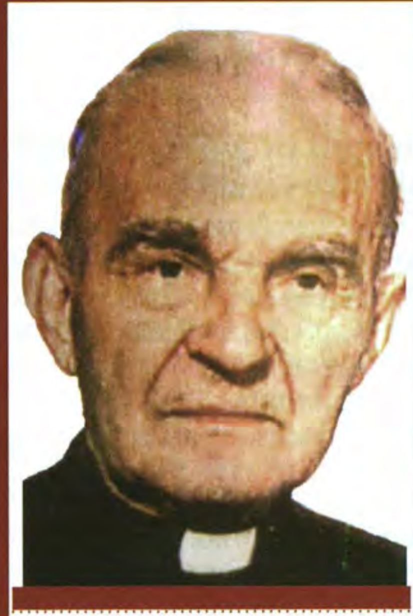
KORISNIK: NADBISKUPIJA ZAGREBAČKA
POSTULATURA BL. ALOJZIJA STEPINCA
KAPTOL 31 - ZAGREB

IBAN: HR 40 2360000110160575

Pod zaštitom i u nasljedovanju Majke Božje

Papa Benedikt XVI. zaključio je u petak 11. lipnja 2010. proslavu Svećeničke godine kojom se htjelo zahvaliti Bogu za dar svećeništva »koji nosimo u glinenim posudama« i po kojemu iznova »on po svoj našoj slabosti svoju ljubav u svijetu čini konkretnom«. Stoga nam se čini uputnim nastaviti s predstavljanjem hrvatskoj javnosti i čitateljima Stepinčeva Glasnika svećenike koji su javno očitovano ili skrovito, uz velikodušnost i samoprijegor, poslužili Božjem daru ljubavi da Boga približe ljudima i ljude privode Bogu.
U ovom broju Glasnika čitateljima predočujemo lik svećenika-mučenika Josipa Kapša.

Josip Kapš rođen je u Gorencima, župa Lukovdol, 18. ožujka 1917. od oca Jurja i Marije r. Muhvić. U obitelji bijaše šestoro djece. Josip je bio četvrti. Osnovnu školu završio je u Lukovdolu. Zanatsku školu za remenara i tapetara završio je u Čavlima.

Godine 1939. pozvan je u vojsku. Nakon devet mjeseci skraćenog roka, jer je njegov prvi brat služio puni vojni rok, vratio se kući. U proljeće 1940. opet je mobiliziran u jugoslavensku vojsku. Boravio je u Delnicama u jedinicama planinskog puka. Razvojačen je nakon šest mjeseci. U proljeće 1941. ponovno je mobiliziran za jugoslavensku vojsku. U Lokvama ga je zatekao raspad Jugoslavije. Kad je Jugoslavija kapitulirala, uspostavljena je Nezavisna Država Hrvatska. Josip se vratio kući i već nakon osam dana mobiliziran je u hrvatsku vojsku, u domobranstvo. Vojnikovanje je započeo u Karlovcu, a među prvim vojnicima prispio je u Knin. Tu je boravio tri mjeseca i potom se morao vratiti u Karlovac. Vratio se preko Drniša, Mostara, Banje Luke, a ne preko Like jer su četnici bili blokirali Liku, učeći »balvan revoluciju«.

Satnija je u Karlovcu raspuštena, a Josip poslan kući. U proljeće 1942. predao je molbu za školu, za državnu radnu službu. Ubrzo je opet mobiliziran i poslan u Karlovac. Istodobno je dobio rješenje da je primljen u školu. Na ispitima je uspješno prošao, razriješen je obveza u vojnoj postrojbi i prebačen u školu državne radne službe u Zagreb. Škola je trajala do jeseni 1942. Završivši školu, ostao je u državnoj radnoj službi sve do svibnja 1945.

Njegova jedinica, 2. odjel državne radne službe, otišla je na rad u Austriju jer je bila poluvojna jedinica, ali ne na bojištu, već za gradnju kuća. Radio je u Trabochu, kod Linza. Kad se vidjelo da u NDH nije dobro i da Njemačka gubi rat, njegova se jedinica vratila u Zagreb. Vraćajući se u Zagreb preko Maribora, kod Maribora je čuo da se dio hrvatske vojske predvođen vladom i Poglavnikom već povukao prema Austriji. O tim događajima je vlč. Kapš posvjedočio:

»Kad smo došli u Celje, tamo smo susreli velik dio vojske, vlakove vojske i civila. Tamo smo doživjeli potpunu kapitulaciju Hrvatske jer smo osjetili da je Zagreb gotovo napušten. Odlučili smo da se ne možemo vratiti u Zagreb, nego se svi moramo s našom vojskom vraćati prema Austriji. U Celju smo doživjeli kapitulaciju Njemačke. Nijemci su se povlačili. Naša se vojska nije predavala, a partizani se zbog slabe snage nisu ufali napasti nas. Ruski dobrovoljci u njemačkoj vojsci, konjanici ... nisu se htjeli predavati. Nijemci su odbacivali oružje u Celju i naši borci su uzimali to oružje. To povlačenje iz Celja do granice s

Austrijom trajalo je oko četiri dana. Partizani su rušili mostove, prekinuli željezničku prugu, tako da se nije moglo prijeći naprijed prijevozom, već samo pješke.«

Neuspjeli pregovori s Englezima i smaknuće civila u Bleiburgu

Dana 9 svibnja 1945., nakon neuspjelih pregovora hrvatske vojske s Englezima, hrvatska je vojska u Dravogradu kapitulirala. Vlč. Kapš pripovijeda: »Kretala se gotovo sva Hrvatska. Nadletjeli su nas engleski lovci dvotrupci, bombarderi i prestrašili nas. Tu je bila kapitulacija. Mi nismo imali oružje jer smo bili radna jedinica, ali su drugi vojnici morali baciti oružje. Bilo je tu žena, djece, civila, sva Bosna se kretala, ranjenici iz Bosne, u zapregama, iz bolnica. Nakon što su im Englezi predali vojsku i civile, partizani su ih uputili za Maribor. Naime, preko Mađarske su došle bugarske jedinice i srpske jedinice, 2. armija predvođena Kostom Nađom s nakanom da nas predusretnu na prijelazu za Austriju. Bez njihove zapreke bili bismo vjerojatno prošli i izbjegli stradanje.«

> »U Mariboru je pobijeno oko 85.000 hrvatskih vojnika. Na putu iz Celja opskrbili smo se tu i tamo nekom hranom za put. Ja sam uzeo kocke šećera koje su u vagonima ostavili Nijemci i to me je spasilo. Na ulazu u Maribor nitko nije smio ništa nositi. Sve smo morali odbaciti: porcije, deke, žlice i sve što smo do tada nosili.«

Zbog kocke šećera ubijeni svi ranjenici

»U Bleiburgu su pobijeni gotovo svi civili, žene, djeca, starci, ranjenici, a vojnici, nađeni sposobni, prebačeni su preko Klagenfurta u Sloveniju, do Maribora. Tu su nas registrirali prema vojnim postrojbama. U Mariboru je pobijeno oko 85.000 hrvatskih vojnika. Na putu iz Celja opskrbili smo se tu i tamo nekom hranom za put. Ja sam uzeo kocke šećera koje su u vagonima ostavili Nijemci i to me je spasilo. Na ulazu u Maribor nitko nije smio ništa nositi. Sve smo morali odbaciti: porcije, deke, žlice i sve što smo do tada nosili. Na ulazu u grad opet smo zatekli bolesnike iz Bosne, ranjenike i civile koje su Englezi predali partizanima. Kad sam s drugim stvarima morao baciti i torbicu sa šećerom, riskirao sam život. Svjestan toga skočio sam po nju i tada sam ranjenicima pokušao potajno dati koju kocku šećera jer danima nisu jeli. Tada su prišli partizanski oficiri i mecima pobili sve ranjenike na kolima. Bilo ih je na desetke.«

Smaknuće 85.000 ljudi u Mariboru bila je izričita zapovijed

»Otuda su nas preko mosta, mene i ostale koji nisu bili u borbenim postrojbama, smjestili u mariborsku vojarnu. Tamo smo radili danju na istovaru vagona koji su preostali od Nijemaca, a noću bili u hangaru. Zatekli smo pun hangar robe i stvari do gola svučenih vojnika hrvatskih postrojbi: legitimacije, novčanike, zlatninu, košulje, remene, hlače, novce. Zaprijetili su nam da će nas sve pobiti ako do jutra sve to ne utovarimo na vozarska kola i kamione. Tko je pokušao nešto uzeti ubijen je na mjestu. To je trajalo tri noći. Oni su tražili u vojarni majstore za poseban rad. Tako su tražili i remenare. Ja se nisam htio javiti jer sam se bojao da me neće ubrzo pustiti kući. U međuvremenu smo gledali hrvatske vojnike kako pokraj naše vojarne marširaju u četveroredu. Mislili smo da odlaze u Hrvatsku. A oni su išli na svlačenje do gola: u hangar. Njihovu smo robu mi morali utovarivati. Po danu su ih svlačili i u blindiranim autima odvozili na strijeljanje izvan Maribora, gdje su ih pokapali u jarcima tenkovskih graba koje su opkoljavale Maribor. Napravili su ih Nijemci radi zaštite od prodora Rusa.

Kad sam čuo da oni koji rade kao majstori ne trebaju ići na noćnu službu, i ja sam se javio da sam majstor. Poprijetili su mi strašnom psovkom zašto se nisam prije javio. Ja sam se izvlačio da nisam čuo. Primili me u radionicu, među partizane. U radionicu su dolazili partizanski oficiri da im popravljamo ili pravimo opasače, remenike, futrole za pištolje i konjsku opremu. Tamo sam čuo hvaljenje partizanskih oficira kako su sredili hrvatsku vladu i pregovarače. Jedan od tih se pohvalio da je zaklao dvojicu pregovarača i pokazao njihova dva sata koja im je uzeo s ruke. Dok su hrvatski vojnici tuda prolazili u četveroredu, ovaj reče: 'Ovi idu u smrt. Dobili smo naređenje da imamo likvidirati 85.000 u Mariboru.' Tako je on potvrdio pokolj vojske u Mariboru. Bleiburg nije ništa prema Mariboru. Ubijen je tu cvijet hrvatske mladosti. U radionici sam saznao da ih zakapaju buldožerima oko Maribora u tim tenkovskim grabama. U Mariboru se nalazilo

lo zračno sklonište za slučaj bombardiranja, koje je moglo primiti oko 7000 ljudi. To su sklonište popunili našim hrvatskim vojnicima koje su osudili na smrt. Kad su napunili sklonište, dinamitom su digli ulaz u zrak. Oni hrvatski vojnici koji su uzeti kao radnici i majstori, morali su zatrpavati pobijene hrvatske žrtve. Tako sam među njima prvih dana bio i ja. Spasio sam se kad sam se javio da sam zanatlija, remenar i kad sam prebačen u radionicu. Tako sam se spasio da nisam bio među likvidiranima, a remenarski posao smo radili dok je 2. armija Koste Nađa bila na terenu. Mjesec dana.«

»U Mariboru se nalazilo zračno sklonište za slučaj bombardiranja koje je moglo primiti oko 7000 ljudi. To su sklonište popunili našim hrvatskim vojnicima koje su osudili na smrt. Kad su napunili sklonište, dinamitom su digli ulaz u zrak. Oni hrvatski vojnici koji su uzeti kao radnici i majstori, morali su zatrpavati pobijene hrvatske žrtve. Tako sam među njima prvih dana bio i ja. Spasio sam se kad sam se javio da sam zanatlija, remenar i kad sam prebačen u radionicu. Tako sam se spasio da nisam bio među likvidiranima, a remenarski posao smo radili dok je 2. armija Koste Nađa bila na terenu. Mjesec dana.«

Na putu do Novog Sada uz pratnju armije Koste Nađa

»Kad su likvidirali broj koji su morali, Kosta Nađ je s armijom digao sidro iz Maribora i povukao se s armijom i zarobljenim hrvatskim vojnicima u Novi Sad. Dok se Nađeva vojska vraćala kao pobjednička, sa sobom je povela preživjele 'robove', među kojima sam bio i ja. Bila je to silna kolona samo vojnika. Nepregledna kolona kola sa zaplijenjenim stvarima, i neizbrojivo mnoštvo zarobljenih hrvatskih vojnika. Mnogi od njih su na tom putu ostavili svoje mlade život. Putovali smo više dana. Promatrao sam kako su partizanski stražari ubijali svakoga koji bi iznemogao u koloni ili bi pružio ruku za zalogajem ponuđene hrane ili čašom vode koju bi im pružao narod u selima kroz koja smo prolazili.«

Josipovu skupinu ostavili su u Petrovaradinu. Tamo su išli na Dunav, na iskrcavanje njemačkoga plijena. Spavali su pod šatorima, a zadržani su dva mjeseca »dok Amerika nije bacila atomsku bombu na Hirošimu i Nagasaki, 5. i 6. kolovoza 1945. Nakon toga kapitulirao je Japan koji je kao zadnja sila pružao otpor Americi i nas su, koji smo preživjeli, pustilli 9. kolovoza kući«.

»Brat će brata predavati sudu...«

»Došavši kući, došao sam zapravo u novi logor. Naime, moj polubrat Juraj, bio je gospodar u kući, a u mjesnom uredu u Lukovdolu glavna politička osoba. U nemogućim uvjetima proživio sam dvije godine. Godine 1947. umrli su mi otac i majka. Ja sam se snašao i dao molbu za svećenika. Nevjesta mi je bila afežejka. Reče mi je jednog dana: 'Popovi su gotovi!' A Oberstar mi reče: 'Crkvu ćemo pretvoriti u skladište i konjušnicu.' Ja sam to slušao, potom kleknuo pred raspelo i zamolio Boga: 'Gospodine, ako neće biti nijednoga svećenika, daj mi milost da budem ja. Koga ćeš poslati. Pošalji mene.' Bilo je to vrijeme kad je u zatvoru već bio naš blaženi Alojzije Stepinac. Prošlo je bilo njegovo suđenje. Njegov stav djelovao je silno na mene. Njegov lik djelovao je na moju odluku za svećeništvo. Imponirao mi je!

Ja sam bio malo stariji. Predao sam molbu za sjemenište. Za NDH 1943. bio sam u Velikoj Gorici kao radna služba. Tu sam upoznao obitelj Munđer. Njihov je sin bio kod mene kao vojnik. Taj mladić i otac mu ubijeni su 1945. Nekoliko sam dana 1946. proveo kod žene, sina i kćeri pobijenih i više puta sanjao da sam u crkvi Navještenja Marijina u Velikoj Gorici. Oko mene bijaše silan narod, kao kad se ide na hodočašće u Mariju Bistricu. Sanjao sam da sam u sredini crkve na podiju. Čuo sam kao neki glas: 'Sad si jednak župniku ... Ako hoćeš biti kao on, moraš ići na hodočašće.' Pošao sam na hodočašće Majci Božjoj u Žeželja kod Vinice i tamo sam obavio svoj zavjet.«

Trnovit put do svećeništva

»Uskoro sam iz Rijeke dobio obavijest da sam primljen u sjemenište i da se škola otvara 3. listopada 1947. Sve sam to držao u tajnosti. Znala je to samo mama. Otac je toga ljeta bio umro. Pola imanja ostavio je meni, pola bratu. Potajno sam se s rođacima dogovorio da će me voziti na vlak u Vrbovsko. Poštu je brat primio, vidio brzojav da ja odlazim u sjemenište, a on ostaje bez radne snage. Uvečer, dok sam se spremao, iz Severina je došla policija i rekoše mi: 'Uhićeni ste!' Te iste večeri odveli

su me u zatvor u Severin na Kupi, a ujutro me prebacili u Okružni sud u Delnicama. Tamo sam ostao 14 dana, pod opakom istragom. 'Zar si ti odlučio biti pop?' vikao je jedan od sudaca istražitelja. U ono vrijeme je bilo opasno odabrati svećenički poziv. Brat me optuživao da sam surađivao s križarima, da nisam išao na dobrovoljne radne akcije. Sve sam to pobio da nije istina. Onda su me počeli otvoreno teretiti da služim protunarodnoj propagandi ako idem za svećenika. Pitali me: 'Hoćeš li za popa?' Ja sam odgovorio: 'NE! Meni je do doškolovanja, ne do svećeništva!' Ispitajte da je moj brat lagao. Brat me htio likvidirati jer je otac i meni ostavio pola imanja. Pustili me pod uvjetom da neću ići za svećenika. Te sam noći u snu pjevao: 'Tebe Boga hvalimo!' Dana 17. listopada izašao sam iz zatvora i već 19. došao u sjemenište.

Kad sam otišao u sjemenište, nevjesta mi reče: 'Nećeš pobjeći Titu. Naći će te Tito ko krticu!' Nakon 10 dana umrla mi majka. Kad sam saznao da umire, da joj pružim utjehu, zatražio sam otpusnicu. Nisu mi je dali u Mjesnom uredu.

Za svećenika sam zaređen 1954. Mladu misu slavio sam u župnoj crkvi, a ručak bijaše u privatnoj kući gdje je župnik odsjedao. Naši su ljudi iz Amerike potpuno obnovili crkvu mladu misu. No, te noći su je komunisti izbojali i išarali parolama: 'Ustaša!' 'Koljač!'

Godine 1954. zatvoreno je sjemenište. Bio sam tri mjeseca pod istragom. Nakon toga me nadbiskup Pavlišić odmah zaredio. Poslali me za župnika u Lovinac, zatim u Ogulinske Oštarije, a onda sam pozvan na suđenje u Rijeku. Sve to vrijeme bio sam prefekt i ekonom u bogosloviji. Skupljao sam hranu po župama pa su me optužili da vršim propagandu protiv države. Bilo je bogoslova talijanaša, koji su govorili da je to talijansko i da će Talijani doći u Rijeku, Zadar. Mi smo govorili da je to hrvatsko. Oni su svjedočili protiv nas i dobili su stipendije, a mi u zatvor. Da bi mogli zatvoriti ustanovu, trebao je netko biti osuđen. Kažnjeni su Vlado Pezelj, Mijo Liković, Irenko Galo i Livije Laganiš i ja. I mene su, kao neprijatelja države, osudili na šest godina zatvora. Nisu me s ostalima slali u Gradišku, nego me odveli u okovima iz riječkog okružnog suda vlakom, u Lepoglavu. Tamo sam sreo svećenika Antuna Ivandiju. Nakon tri godine provedene u Lepoglavi prebacili me u zatvor u Staru Gradišku.

Mons. Mile Bogović, biskup gospićko-senjski, prati k oltaru zlatomisnika Josipa Kapša, župnika u Trnovcu kraj Gospića

Pušten sam 1959. iz logora. Mjesec dana bio sam kod kuće. 'Tamo kamo dođeš, ja sam', reče mi Gospa u snu. Dali su mi na upravu četiri župe: Bužim, Brušane, Trnovac, Smiljan.« U tim je župama vlč. Kapš djelovao do umirovljenja godine 1998. Umro je 26. listopada 2006.

Željko Popović je 4. travnja 2010. lik vlč. Kapša opisao ovim riječima: »Svećenik Josip Kapš bio je vjeran Božji pastir koji je za života ostavio životni rukopis Boga. Cijeli je život živio pod jednim geslom: 'Sve za Boga i domovinu'. Pop Joso za života je zaslužio da njegovo ime i djela budu svjetionikom života novim generacijama (...). Njegove su riječi imale težinu posebno kada se čovjek uvjerio da je junak ove priče cijeli svoj život posvetio čvrstoj vjeri u Boga i pomaganju ljudima, posebno siromašnima. Za njega su novci i materijalna dobra bili druga strana života, u koju nikad nije zalazio (...).

Remek-djelo mu je gradnja križnog puta na Velebitu s 14 postaja. Kod svake postaje kapelica, a na kraju puta crkva Marije Žalosne. Usprkos starosti, posljednjih je godina života po svome burnom životu prebirao kao najbolji svirač po strunama. Sjećao se s ponosom gradnje svake crkve i kapelice, svakog podignutog tornja i oltara. Kad bi čuo zvono kako probija Velebit s neke nove crkve koju je sagradio, nije bilo kraja njegovoj sreći, to mu nitko nije mogao platiti. – Život je san. Muči, trpi, pati. Takav ti je bio moj. Sudili mi, tukli su me, ali ja sam uz pomoć Boga pobijedio sve sotone koje su me napadale. Bog je bio uz mene kada sam ostao živ na križnom putu u Bleiburgu. Sagradio sam crkve uz njegovu pomoć.«

Iz knjige dojmova u Muzeju bl. Alojzija Stepinca

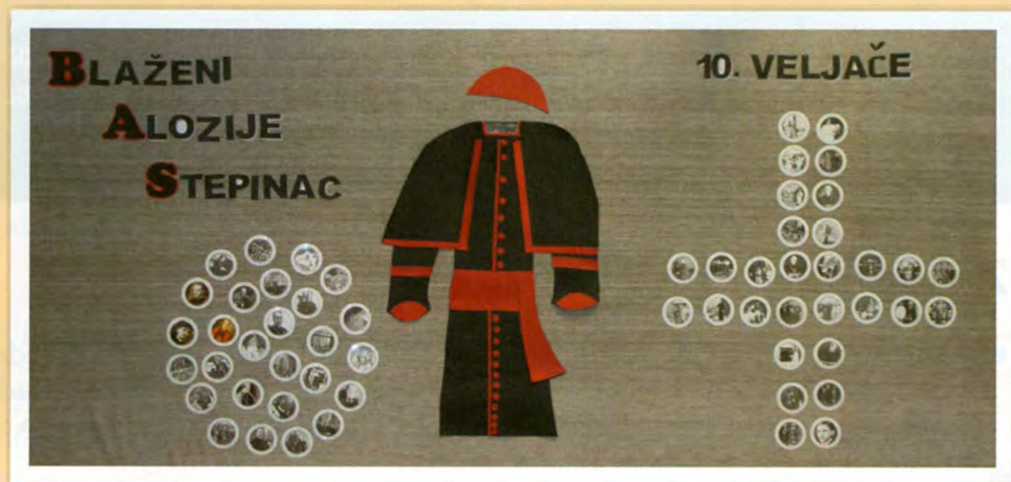
»Ne odgađaj za sutrašnji dan dobro koje možeš učiniti već danas...« bile su riječi kojima su đakoni iz Zagrebačke i Zadarske nadbiskupije, iz Varaždinske i Sisačke biskupije te Hrvatskih franjevačkih provincija sv. Ćirila i Metoda, Hercegovačke provincije te Salezijanske provincije sv. Ivana Boska, bili uvedeni u ovaj prostor koji i dan danas svjedoči o osobi, o čovjeku koji nikad nije odlagao učiniti dobro drugome. Vjerujemo i nadamo se da će nam zagovor blaženog A. Stepinca uvijek pomagati na putu kojim smo krenuli. *Tomislav Hačko i Dario Paviša*

5. 2. 2011. – Milanovac – Virovitica
Uoči blagdana blaženog A. Stepinca došli smo se pokloniti na njegov grob i u ovom Muzeju naučiti nešto o njemu, njegovu životu i mučeništvu. S ovoga mjesta molimo njegov zagovor za našu župu i cijeli hrvatski narod i Domovinu. *Vlč. Stjepan Š.*

Ima ljudi koji žive i naše živote uvijek i svagda. Hvala ti, Gospodine, na tim ljudima. Po zagovoru bl. A. Stepinca, hvala ti, zagovaratelju, čuvaj moju djecu i sve ljude ovog svijeta od svih današnjih opačina. *Ana Pakšec*

10. 2. 2011. – Blaženi kardinal Stepinac – dok zahvaljujemo Bogu za tvoju veliku ljubav i žrtvu za naš narod, molimo te da nas i dalje zagovaraš u životu. Posebno te molimo za ozdravljenje. *S. milosrdnica*

1. 3. 2011. – Blaženi Alojzije, hvala ti na svemu što smo moja obitelj i ja primili tvojim zagovorom u ovim teškim vremenima. *Sanja Kutleša*

Ljubav je domišljata, reče sv. Pavao. U domišljatom kolažu razigrala se mašta učenika osnovne škole »Matija Gubec« u Cerniku »Stepinčevo« 2011.

MOLITVENA ZAJEDNICA BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA

Već sedmu godinu u Zagrebu djeluje Molitvena zajednica blaženoga Alojzija Stepinca. To je skupina katoličkih vjernika koja nastoji živjeti evanđelje nadahnuta primjerom bl. Alojzija Stepinca. Do sada se u zajednicu uključilo oko 5000 molitelja. Ta naša braća i sestre nastoje molitvom, praćenom savjesnim kršćanskim životom, pridonijeti vlastitoj osobnoj duhovnoj formaciji, a time i duhovnoj i moralnoj obnovi Crkve u Hrvata i samoga hrvatskoga naroda, na temeljima četrnaestostoljetne katoličke baštine.

Tko može postati članom i što čini član Molitvene zajednice bl. Alojzija Stepinca?

Svaki se kršćanin može uključiti u Molitvenu zajednicu blaženog Alojzija Stepinca, koja promiče molitveni život, duhovne vrijednosti, i širi Kristovu ljubav u svim područjima javnoga života, kako je to činio i bl. Alojzije.

- Prijavnica se može naručiti na sljedećoj adresi:

Zajednica štovatelja BLAŽENOG ALOJZIJA STEPINCA
10 000 Zagreb, Kaptol 31, Tel. (01) 4894 879

Svaki štovatelj blaženog Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu zajednicu moli:

- za čast i proslavu Isusa Krista i Katoličke crkve,
- za čvrstoću osobne vjere i vjernosti Isusu Kristu i Crkvi,
- za svoje osobne nakane i potrebe,
- za domovinu Hrvatsku i svakoga čovjeka,
- za očitovanje i potvrdu svetosti bl. Alojzija Stepinca u postupku njegove kauze za proglašenje svetim.

Uz molitvu svaki štovatelj bl. Alojzija Stepinca uključen u ovu molitvenu zajednicu svojim radom nastoji:

- savjesno obavljati svoje svakodnevne obveze,
- svjedočiti kršćanske istine u osobnome i javnome životu,
- surađivati s Postulaturom u promicanju blaženikova glasa svetosti,
- sudjelovati svakoga 10. dana u mjesecu u slavlju sv. mise ili na molitvenom sastanku,
- darom i žrtvom pridonositi uspješnu dovršetku postupka za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca.

S vjerom u Općinstvo svetih, za svoje potrebe i potrebe braće ljudi, osobito za ozdravljenje bolesnih i obraćenje nevjernika, moli zagovor bl. Alojzija Stepinca, biskupa i mučenika, s nakanom što skorijega njegova proglašenja svetim.

Zahvaljujemo...

- Od srca zahvaljujemo svim čitateljima *Glasnika* koji su nam proslijedili osobne sastavke ili članke već objavljene o bl. Alojziju Stepincu ili pak dokumente pronađene u pismohranama raznih ustanova, a sve sa željom da s njihovim sadržajem upoznamo širi krug Blaženikovih štovatelja.

Molitva u čast blaženoga Alojzija Stepinca, biskupa i mučenika

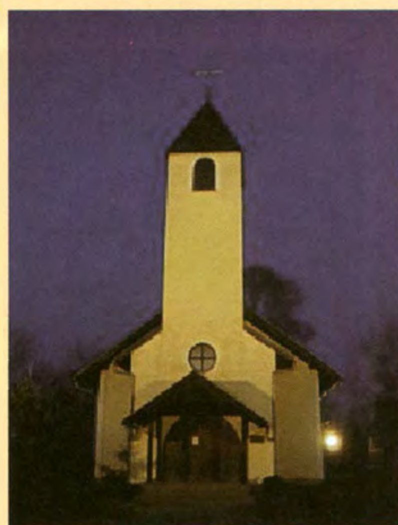
Gospodine, Bože naš,
Ti si blaženom Alojziju Stepincu dao milost
čvrsto vjerovati u Isusa Krista
i spremnost trpjeti za njega sve do mučeničke smrti.
Pomozi nam slijediti njegov primjer i njegov nauk
da bismo ljubili Krista kako ga je on ljubio
i služili Crkvi kako joj je on služio
sve do darivanja vlastitoga života za nju.
Njegova živa vjera u Isusa Krista
i postojana ljubav prema Crkvi
neka nas učvrste u borbama života
na putu vječnoga spasenja.
Po njegovu zagovoru udijeli milost
svoga blagoslova našim biskupima,
svećenicima, redovnicima i redovnicama,
svećeničkim i redovničkim pripravnicima,
našim obiteljima da budu čvrste u vjeri
i blagoslovljene novim i brojnijim životima.
Budi utjeha svim starijim osobama te pomoć
bolesnicima i patnicima.
Očeve i majke, djecu i mlade
očuvaj od unutarnjih i vanjskih pogibelji duše i tijela.
Udijeli milost svećeničkih i redovničkih zvanja
našoj župi, našoj biskupiji i Crkvi u Hrvata.
(Po njegovu zagovoru udijeli mi milost ...)
Po Kristu Gospodinu našemu. Amen.
Nakon toga izmoli: Oče naš, Zdravo, Marijo,
Slava Ocu, sa zazivom:
Blaženi Alojzije Stepinče, moli za nas!

Nadbiskup Stepinac, uronjen u molitvu po kojoj mu je pritjecala Božja pomoć i po kojoj se on uzdizao Bogu. Kako su površna mišljenja ljudi da je molitva nemoćna, a bl. Alojzije ju je smatrao svemoćnom za ostvarenje Božjega Kraljevstva na zemlji i posvećenju ljudskoga srca po uzoru na Bl. Djevicu Mariju, da Bog silne zbacuje prijestolja, a uzvisuje neznatne.

Zahvaljujemo...

- Zahvaljujemo svim dobročiniteljima i suradnicima, čijom molitvom i darom napreduje postupak za proglašenje svetim bl. Alojzija Stepinca.
- Svaki dopis na Postulaturu blaženoga Alojzija Stepinca kojim se priopćuje primljeno uslišanje ili uspomena neka bude potpisan te obilježen nadnevkom i mjestom pisanja. Anonimna se pisma ne arhiviraju. Vjernici koji žele ostati anonimni neka to napomenu u dopisu.
- Hvala svim čitateljima, štovateljima blaženoga Alojzija Stepinca u domovini i širom svijeta, za molitve i darove te za nesebično i velikodušno promicanje glasa svetosti i mučeništva kardinala Alojzija Stepinca.

Kapela bl. Alojzija Stepinca (18 x 10 m) izgrađena u Sopu župe Ivanja Reka (1994. godine)

U nizu euharistijskih kongresa, kojima je blaženi Alojzije Stepinac nastojao pokrenuti sveopću moralnu i vjersku obnovu u Zagrebačkoj nadbiskupiji i u cijelom hrvatskom narodu, bijaše proslavljen i Euharistijski kongres u Sv. Križu Začretju 1. rujna 1940.
Napominjemo da cijeli prikaz pripreme i proslave ovoga kongresa, potom bibliografiju i slikovne zapise čitatelji mogu pronaći u knjizi »Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca«, Zagreb, 2006., str. 441. – 448.

Elvira Vranković rođena 23. srpnja 1914. u Vranjicu. Vjenčala se s Petrom Vrankovićem 4. veljače 1940. Imali su troje djece: sinove Filipa i Miloša te kćerku Mariju Perinu (udala se za Mirka Jelića). Elvira je danas u dobi od 97 godina.

Na slikama s Euharistijskog kongresa koji je svečano završio 18. kolovoza 1940. u Starom Gradu na Hvaru, a objavili smo ih u prošlom broju *Glasnika,* Elvira je prepoznala sebe i dvojicu svećenika: don Jurja Petrića, tada župnika u Dolu, i don Tomu Moškatela (usp. *Glasnik bl. Alojzija Stepinca,* br. 1. (2011.), str. 22). Tako je događaj prije 71 godine ponovio radost sudionika i čitatelja koji su tu radost podijelili s bakom Elvirom i žiteljima Dola.

Bl. Alojzije Stepinac predvodi Tijelovsku procesiju ulicama Zagreba, 16. lipnja 1938

Sv. Križ Začretje, 1. rujna 1940.

Nauk Isusa Krista – beskrajni izvor sreće i blagostanja

Piše: J. Batelja

U nedjelju 1. rujna 1940. održan je Euharistijski kongres u Svetom Križu Začretje. Toga dana sakupilo se u Začretju dvadesetak tisuća vjernika.

Sudionici Kongresa

Već dan prije dolazile su velike povorke iz najudaljenijih mjesta, a u nedjelju su dolazili župljani obližnjih župa pod vodstvom svojih župnika. Sudjelovale su župe Sveti Križ Začretje, Zabok, Bedekovčina, Radoboj, Orehovica, Krapina, Krapinske Toplice, Petrovsko, Mihovljan, Veliko Trgovišće, Jesenje, Luka, Tuhelj i druge.

U PREDVEČERJE KONGRESA

Doček nadbiskupa Stepinca i otvorenje Kongresa

U predvečerje Kongresa dočekali su župljani Svetog Križa Začretje pred općinom ispod podignutog slavoluka preuzvišenog nadbiskupa i hrvatskog metropolita dr. Alojzija Stepinca. Nadbiskupa je najprije biranim riječima pozdravio preč. dekan i župnik iz Velikog Trgovišća gosp. Edo Bertelj. Zatim su Nadbiskupu riječ dobrodošlice uputili načelnik gosp. Pero Ciglenečki i jedna mala djevojčica, koja mu je predala veliki buket cvijeća.

Nakon ushitnih riječi dobrodošlice krenuo je nadbiskup u procesiji u župnu cr-

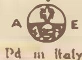
Kristu Sinu Božjemu,
koji nas je svojom krvlju otkupio
dođite, poklonimo se!

Jspome

Euharistijski Kongres

Kloštar-podravski,
dne 25 i 26 kolovoza 1935.

Hvaljen i slavljen budi Isus,
u Presv. Oltarskom sakramentu!

Pd. in Italy 19E

Spomen-sličica s euharistijskog kongresa u Kloštru Podravskom održanoga 25. i 26. kolovoza 1935. Zahvaljujemo donositelju sličice te potičemo i druge čitatelje da nam pomognu doći do što većeg broja uspomena s euharistijskih kongresa koje je slavio bl. Alojzije Stepinac.

kvu. U procesiji su sudjelovala školska djeca, učenice mjesne seljačke gospodarske škole sa svojim nastavnicama i ravnateljem gosp. Vladimirom Jeregom, cijelo općinsko vijeće i članovi Kongresnog odbora s predsjednikom gosp. Slavkom Davilom.

Uz zvonjavu svih zvona i gruvanje mužara ušao je preuzvišeni Nadbiskup praćen velikim brojem svećenika u crkvu, gdje je otvorio Euharistijski kongres s himnom Bogu Duhu Svetome *Veni, Sanctae Spiritus*, a prigodnu propovijed održao je franjevac dr. Teofil Harapin iz Zagreba.

Podoknica - ispovijedanje - klanjanje - misa ponoćka

U 20.30 sati priredilo je građanstvo s domaćom vatrogasnom glazbom podoknicu preuzvišenom Nadbiskupu, koji je odsjeo u župnom dvoru.

Od 21 sat pa do poslije 2 sata u noći ispovijedao se narod, a kroz cijelo vrijeme bio je izložen Presveti Oltarski Sakrament na klanjanje.

Te se noći pričestilo preko 3000 vjernika.

Ponoćku je slavio i prigodnu propovijed održao preč. gosp. mons. Pavao Jesih, glavni duhovnik Katoličke akcije. Crkva je cijelo vrijeme bila dupkom puna.

KONGRESNO VELESLAVLJE

Od ranih nedjeljnih jutarnjih sati Začretjem se orila budnica. Bila je to radost zbog Nadbiskupove prisutnosti u gradu, počast sudionicima Kongresa i uvod u staleška zborovanja, koja su bila vrlo dobro posjećena i na kojima je narod sa zadovoljstvom slušao dobro pripremljena predavanja govornika.

Euharistijsko slavlje i propovijed nadbiskupa Stepinca

U 10.30 sati došao je nadbiskup Stepinac uz veliku pratnju svećenstva i civilnih dostojanstvenika do oltara. Oltar je bio postavljen pred samom crkvom i veoma lijepo ukrašen, a uz sam oltar bio je podignut podij na kojemu je uz pratnju harmonija pjevao crkveni pjevački zbor sv. Ksavera pod ravnanjem gosp. Jerega. Nazočni su bili kotarski predstojnik gosp. Đuka Turkal, općinski načelnik gosp. Pero Ciglenečki s odbornicima, predsjednik Kongresnog odbora gosp. Slavko Davila i još mnogi drugi.

Nakon svečane pontifikalne Sv. Mise održao je preuzvišeni nadbiskup govor na temu: *Čovjeku nema života bez Boga*. Evo sadržaja Nadbiskupove propovijedi:

»Kad je ono napasnik u pustinji pristupio Kristu da ga kuša, prvo čime ga je nastojao slomiti bio je pokušaj s kruhom: 'Ako si Sin Božji, kaži da ovo kamenje postane hljebom!' A Krist mu odgovori: 'Pisano je, ne živi čovjek samo o hljebu, nego o svakoj riječi, koja izlazi iz usta Božjih!' (Mt 4, 4).

Mi živimo u doba kad je nevidljiva kriza zahvatila čitav svijet. Ponestaje pomalo različitih sirovina, ponestaje odijela, ponestaje hrane, i tko zna nije li sve ovo, da se poslužim riječima *Svetoga pisma*, tekar 'početak nevolja' (Mt 24, 8). Ove teške prilike u svijetu spretno izrabljuju najveći lašci što ih je vidio svijet - komunisti, rujući po čitavu svijetu, govoreći neupućenima kao da će oni spasiti čovječanstvo. Preko groba, kažu oni, ionako nema ništa, pa je dovoljno ako dadnemo ljudima kruha.

Osjećamo sada i u našoj domovini pojačanu propagandu da neukim ljudima narinu svoj nauk, ne zato da im pomognu, nego zato da se dočepaju vlasti. Ali krvavo i gorko iskustvo katoličke Španjolske i drugih katoličkih zemalja traži od nas da kao pastiri duša govorimo svome narodu istinu. Mi nećemo da

Sličica s euharistijskoga kongresa u Kloštru Podravskom svjedok je vjere bl. Alojzija Stepinca u sakrament Euharistije i osvjedočenje izgovoreno na euharistijskom kongresu u Svetom Križu Začretju: »Čovjeku nema života bez Boga.«

naš hrvatski narod doživi pod njihovom krvavom knutom smrt, nego hoćemo da i dalje živi i ispuni zadaću koju mu je namijenila Providnost Božja u ovom dijelu Europe.

A da taj naš narod uzmogne živjeti, nije dovoljno da ima samo kruha, nego mu treba nešto više. Za vola je dosta da ima sijena i vode, jer nema duše. Za konja je dosta ako ima slame, zobi i vode, jer nema duše. Ali za čovjeka, koji ima razumnu dušu, potrebno je nešto više, jer vi dobro osjećate da niste i ne možete biti isto što i vaš konj ili vol. Da čovjek uzmogne živjeti, potrebno mu je 1. kruha, stana i odijela da sačuva život tijela; 2. istine, dobrote i ljepote da sačuva život duše; 3. slobode, pravde i ljubavi da provodi život dostojan društvenog bića kao što je čovjek.

Svega toga ne može komunizam dati čovjeku i zato je lažan kad tvrdi da će on spasiti svijet.

Čovjeku je, rekao sam, potreban kruh da sačuva život tijela. Vi i sami znadete da ne možete tri dana kopati i kositi, a da ne okusite ni malo hrane jer ćete klonuti od slabosti. To vidi svaki pametan čovjek i zato su lašci komunisti kad tvrde da Katolička crkva samo obećava raj preko groba, a za sirotinju je nije briga. Istina je, Crkva se u prvom redu brine za dušu jer je to njezina od Boga povjerena zadaća i zato jer je duša vrjednija od tijela, a brigu za materijalno stanje prepušta drugoj vlasti koju je Bog za to postavio, to jest svjetovnoj vlasti, da se skrbi da pučanstvo ne trpi glad. Ako svjetovna vlast toga ne čini, ne može se zato kriviti Crkva.

Ipak, kraj svega toga nije Katolička crkva nikada zanemarila brige za materijalni boljitak čovjeka, i stvorila je i više i boljih institucija u tu svrhu nego su ih svi komunisti ikad stvorili i nego ih uopće znadu stvoriti jer oni znadu dobro samo dvije stvari: ubijati i razarati. A vi znadete da se kruh stječe znojem i trudom u poštenom radu, a ne razaranjem i rušenjem postojećeg poretka. Crkva je katolička vazda slijedila primjer svoga Božanskog utemeljitelja Krista, koji je rekao: 'Žao mi je naroda' (Mt 15, 32), i brinula se koliko je mogla kroz sva stoljeća da pomogne i u materijalnom pogledu čovječanstvu. Ako su zaboravili komunisti, mi nismo zaboravili kako i koliko je Katolička crkva pomogla od gladi umirućoj ruskoj djeci prije nekih dvadeset godina kad je boljševizam pretvorio bogatu Rusiju u besplodnu pustinju i ruševinu.

I mi, dakle, kažemo da je čovjeku potreban kruh kako bi sačuvao život tijela, i Crkva katolička više je učinila u tom cilju za čovjeka nego svi komunistički brbljavci i lašci. Ali mi idemo dalje i kažemo: nije istina da je čovjeku potreban samo kruh, kako uče komunisti, nego mu je potrebna istina, dobrota i ljepota da mu ne ugine duša. Toga mu pak ne može pružiti komunizam, jer znate i sami da nitko ne daje ono čega sam nema. Komunizam je inkarnirana, utjelovljena laž. On zna samo za materiju, a kukuruzom i pšenicom ne može se nasititi neumrli ljudski duh. Nasititi ljudsku dušu može samo Onaj koji je rekao: 'Ja sam Put, Istina i Život!' (Iv 14, 6).

Kušajte izvaditi ribu iz vode i metnuti je na pijesak. Dali joj vi hrane koliko hoćete, ona će se nemirno i bolno bacati na sve strane. Ako je brzo pustite opet u vodu, veselo će otplivati. Ako je pak dulje zadržite na pijesku, ona će se nekoliko puta prebaciti i neminovno poginuti. A poginut će zato jer je stvorena da živi u vodi, a ne na pijesku. Tako je i čovjek stvoren da živi za Boga ili će neminovno poginuti. On se doduše može bez Boga bacati amo tamo i napuhavati, kao da je sam sebi dovoljan, ali će konačno stradati, i to neminovno stradati, baš kao i riba izvan vode. Ribi nema života bez vode. Čovjeku pak nema života bez istine, dobrote i ljepote, a to je Bog!

Kušajte izvaditi ribu iz vode i metnuti je na pijesak. Dali joj vi hrane koliko hoćete, ona će se nemirno i bolno bacati na sve strane. Ako je brzo pustite opet u vodu, veselo će otplivati. Ako je pak dulje zadržite na pijesku, ona će se nekoliko puta prebaciti i neminovno poginuti. A poginut će zato jer je stvorena da živi u vodi, a ne na pijesku. Tako je i čovjek stvoren da živi za Boga ili će neminovno poginuti. On se doduše može bez Boga bacati amo tamo i napuhavati, kao da je sam sebi dovoljan, ali će konačno stradati, i to neminovno stradati, baš kao i riba izvan vode. Ribi nema života bez vode. Čovjeku pak nema života bez istine, dobrote i ljepote, a to je Bog!

Iz toga izvire i ono treće što je potrebno čovjeku na zemlji kao društvenom biću, to jest treba mu slobode, pravde i ljubavi. Morao bi biti na oba oka slijep koji ne bi vidio da čovjek nije sam na ovom svijetu i nije sam sebi dovoljan, nego je nužno upućen na druge ljude. Kad dijete dođe na svijet, nužno je upućeno na oca i majku. Radnik je upućen na poslodavca, poslodavac na radnika, gospodar na slugu, sluga na gospodara, vojnik na zapovjednika, zapovjednik na vojnika, jedan stalež na drugi. Među svima tima mora vladati pravi odnos, pravi red utemeljen na pravdi. Dijete ne može živjeti bez oca i majke koji se za njega muče i trude.

Zar nije, dakle, razumno da se oni pokoravaju roditeljima i poštuju ih? I Bog zapovijeda: Poštuj oca i majku da dugo živiš i da ti dobro bude na zemlji! A komunisti uče od najranijih dana djecu i mladež da se nisu dužna pokoravati roditeljima, kao što smo imali prilike čitati i kod nas u knjižnicama što su ih izdali za mladež. Zar ne vidite da su komunisti zločinci koji potkapaju temelj svakom urednom ljudskom životu na zemlji? Vi vrlo dobro znate da je roditeljski život potreba, da muž bude vjeran svojoj ženi, a žena svome mužu. A komunisti uče da to nije potrebno, nego mogu jedan i drugi živjeti s kim hoće. To oni zovu slobodnom ljubavi, a pošteni ljudi zabranjenom nepodopštinom.

Vi vrlo dobro znate da ne bi bilo pravo da se trudite i mučite sijanjem, okapanjem i ogrtanjem kukuruza na svojoj njivi i trudite se dan za danom u svom vinogradu, a onda dođe netko treći i bez vaše volje, ili bolje, protiv vaše volje odnese vam ne samo kukuruz i grožđe, nego i polje i vinograd i kaže da to nije vaše nego njegovo. Vi znate da se to zove razbojstvo. A ipak komunisti to uče. Ne odmah kad dođu u koje selo, jer znaju da bi ih protjerali toljagom i motikom da takvo nešto od vas traže. Najprije obećavaju kule u zraku, a kad im svijet povjeruje i pusti ih na vlast, onda mu otmu sve i učine ga državnim robom koji mora raditi i tegliti koliko žele vođe koji su se dočepali vlasti, a prima toliko koliko se vođama svidi.

A pokuša li se samo malo usprotiviti, jao njemu! Ako mu već ne oduzmu odmah život, teška robija sigurno mu neće uzmanjkati! U njihovu, naime, carstvu nema mjesta slobodi. A vi znate da je čovjeku potrebna sloboda kakva se pristoji razumnom stvoru, jer ga je Bog stvorio takva. Ne velika anarhija gdje svatko radi što hoće, nego sloboda gdje jedan poštiva drugog prema onoj: 'Što ne ćeš da tebi drugi čini, ne čini ni ti drugome!' (usp. Mt 7, 12). A komunizam i sloboda dvije su stvari koje se među sobom isključuju.

Vi ste već sigurno čuli o tobožnjem komunističkom raju u nekim zemljama, kao recimo na istoku Europe. Samo je čudna stvar da nikoga ne puštaju u taj raj da ga slobodno pogleda bez pratnje policije i tajnih agenata za petama te tako prouči na licu mjesta je li to tako kako oni pričaju. I što je još zanimljivije, nikoga ne puštaju iz tog raja da slobodno ode kuda ga je volja, da vidi kako žive ljudi drugdje gdje ne vladaju komunisti. Ne treba mnogo pameti da vidite kako tu nešto nije u redu kad se znade da se svaki čovjek ponosi ako ima nešto lijepa i dobra koje može drugome pokazati.

A gdje nema traga slobodi i pravdi, kao što u komunizmu, tamo će jedva biti mjesta ljubavi prema podčinjenima i pretpostavljenima i ravnima. A gdje nema ljubavi, tamo je gotov pakao.

Iz svega toga vidite kako naš hrvatski narod mora budno paziti da mu se ova kuga ne uvuče u kuću, jer ona znači propast za svaki narod.

Pa kao što nauk komunizma znači negaciju dostojnog ljudskog života na zemlji, da i ne govorim o vječnosti, tako je i divni nauk

Spomen-sličica s veličanstvenog euharistijskog kongresa u Đurđevcu proslavljenog 29. i 30. lipnja 1940. trajno podsjeća na riječi bl. Alojzija Stepinca: »Mi vjerujemo da je pod Bijelim Kruhom nazočan onaj isti koji je uzašao na nebo... Ovaj kongres treba još više oživjeti tu vjeru... Pružimo ruke Bogu s vrućom molitvom da blagoslovi sve nas pojedince, sve obitelji, našu domovinu Hrvatsku.«

Isusa Krista beskrajni izvor sreće i blagostanja na ovome svijetu da završi u blaženoj vječnosti. Jer ne živi čovjek samo o kori kruha, nego o svakoj riječi koja izlazi iz usta Božjih! I zato na sva vabila kojima nas hoće odvratiti od Krista, odgovaramo isto što i sveti Petar apostol: 'Gospodine, kamo ćemo ići od Tebe, kad Ti jedini imaš riječi vječnoga života!' (Iv 6, 68).«

Nakon Nadbiskupove propovijedi održali su izaslanici Katoličke akcije iz Zagreba kongresne govore. Govorili su predsjednica Biskupijskog okružja za žene gđa Zlata Svoboda i prof. Bogdan Babić. I ove je govore mnoštvo Božjeg naroda pomno saslušalo i oduševljeno odobravalo poticaje na organizirani katolički život.

Teoforička procesija

U 15 sati održana je velika teoforička procesija. U procesiji je sudjelovalo preko šest tisuća ljudi, a velik broj hodočasnika stajao je sa strane, uključujući se u pjesmu i molitvu procesije te tako činio špalir unutar kojega se kretala procesija. Više od pedeset zastava nošeno je u procesiji, a na raznim je mjestima bilo smješteno pet limenih glazbi koje su pozivale na molitvu, sabranost i kršćansku radost.

Osobito su bile zapažene djevojčice iz Tuhlja, koje su išle pred svećenstvom odjevene u bijele prvopričesničke haljine.

Oko 17 sati okupio se sav Božji narod pred kongresnim oltarom, gdje je preuzvišeni Nadbiskup održao zaključni govor. Nakon prigodnoga nagovora predmolio je posvetu presvetom Srcu Isusovu, koju je sav narod klečeći glasno ponavljao. Poslije toga otpjevana je hvalbena pjesma *Tebe Boga hvalimo*, nakon koje je Nadbiskup s Presvetim Sakramentom blagoslovio okupljeni narod te je uz pratnju naroda i svećenstva, praćen oduševljenom pjesmom, ponio Presveti Sakrament u župnu crkvu.

Sve što se događalo u pripremi i odvijanju Euharistijskog kongresa u Svetom Križu Začretje ostavilo je duboke tragove u srcima vjernika. Tim događajem probuđen je u narodu vjernički ponos i potvrđena vjera u zbilju Kristove euharistijske prisutnosti. A to su činjenice kojima su vjernici Hrvatskog zagorja i ovom prigodom potvrdili prianjanje uz vjeru svojih pradjedova i očeva te spremnost na obnovljeni kršćanski život.

- Sve čitatelje Glasnika i štovatelje bl. Alojzija Stepinca koji su se pismenim putem preporučili u zagovor bl. Alojzija Stepinca i zatražili molitvu na njegovu grobu, potičemo da se u molitvi sjedine sa svim njegovim štovateljima koji sudjeluju u sv. misi svakog 10. u mjesecu u zagrebačkoj prvostolnici u 18 sati.

- Hvala vam što čitate i drugima omogućujete primati *Glasnik 'Blaženi Alojzije Stepinac'*. Ako na vrijeme podmirite svoje obveze prema *Glasniku*, on će moći redovito izlaziti i biti vjesnik Blaženikovih vrlina, kojima ga je Bog proslavio za dobro svoje Crkve i hrvatskoga naroda. *Glasnik* može svaki čitatelj i svjedok obogatiti svojim dopisom i uspomenama na kardinala Stepinca ili fotografijom iz njegova života. Ako ste bili dionikom koje svečanosti priređene u njegov spomen, izvijestite o tome putem *Glasnika* sve prijatelje i štovatelje kard. Stepinca.

Drinske mučenice

Drinske mučenice, redovnice Družbe kćeri Božje ljubavi (Jula Ivanišević, Berchmana Leidenix, Krizina Bojanc, Antonija Fabjan i Bernadeta Banja), iznimni uzori vjernosti Bogu i djelotvorne ljubavi prema nevoljnicima, bit će proglašene blaženicama 24. rujna 2011. u Sarajevu.

Ove časne službenice Božje otpočele su svoj projekt ljubavi protiv zla 11. prosinca 1941. kad su ih uhvatili, poveli preko Romanije u Goražde; gledale su kako gori samostan, trpjele su predbacivanja, uvrede i teška ispitivanja - odgovor: molitva i strpljiv hod i pješačenje više od 60 kilometara, što pak za 76-godišnju sestru Berchmanu bijaše preteško pa su je ostavili u Sjetlini kod jedne obitelji i nekoliko dana kasnije došli po nju da je pridruže ostalim sestrama. Ona im se »pridružila i u miru«.

Postulator Marko Tomić napominje da su »ostale četiri sestre tada već bile mrtve, smrznute na rubu zaleđene rijeke Drine. Ostavile su trag ljubavi koja je svjedočila njihovo zvanje, njihovu čvrstu vjeru i posvećenost Bogu. Nisu to dale ni za grijeh, ni za osvetu, ni za mržnju. Zalog je to za svu vječnost, vječnost Božju. Blagoslov je to Božji: smoći snage tako svjedočiti ljubav. BLAGOM SLOVI svaka žrtva posvećena Bogu. BLAGOM SLOVLJENI svi koji to u životu ostvaruju.«

PROGLAŠENJE BLAŽENIMA DRINSKIH MUČENICA BIT ĆE U SARAJEVU, U OLIMPIJSKOJ DVORANI »ZETRA«, 24. RUJNA 2011.; EUHARISTIJSKO SLAVLJE U 11 SATI PREDSLAVIT ĆE PAPIN IZASLANIK KARDINAL ANGELO AMATO, PREFEKT KONGREGACIJE ZA PROGLAŠENJE SVETIH

Široki Brijeg

U ponedjeljak 7. veljače, na obljetnicu ubojstva hercegovačkih franjevaca, zaključeni su 1. dani pobijenih hercegovačkih franjevaca. Od samostana do ratnog skloništa krenula je kolona od 66 svećenika, skupina novaka i ministranata stazom kuda je prije 66 godina prošlo 12 čuvara franjevačkog samostana. Molitva gvardijana i pjesma Frame ujedinila je brojni vjernički puk u jednoj misli: da se takvi zločini više nikada ne ponove. Procesija zatim ulazi u crkvu prepunu vjernog puka, a na grobovima dvadeset dvojice fratara slijedi čitanje njihovih imena. Misu je predvodio hercegovački provincijal dr. fra Ivan Sesar, koji je na početku istaknuo riječi bl. Alojzija Stepinca: »Kada vam sve oduzmu, ostat će vam dvije ruke, sklopite ih na molitvu i tada ćete biti najjači.«

Komunisti su u Drugom svjetskom ratu i poraću ubili 66 hercegovačkih franjevaca. Prvi je ubijen oko 24. svibnja 1942., drugi 31. listopada 1944., ostali su pobijeni od siječnja do kolovoza 1945. Hercegovačka franjevačka provincija, preko vicepostulature postupka mučeništva »Fra Leo Petrović i 65 subraće«, nastoji da jednoga dana postanu mučenicima, odnosno blaženima i svetima.

Uz izvanredno velik odaziv vjernika, dan stradanja franjevaca na Širokom Brijegu i sjećanja na žrtve II. svjetskog rata obilježen je 7. veljače 2011. i u franjevačkom samostanu i crkvi u zagrebačkoj Dubravi.

Misno slavlje u koncelebraciji sa šesnaest svećenika predvodio je gospićko-senjski biskup Mile Bogović.

Nakon mise fra Ante Bekavac je predstavio novi broj časopisa *Stopama pobijenih*, šesti po redu, a Zavičajna zajednica Široki Brijeg – Zagreb priredila je prigodni domjenak.

"O BLAŽENI ZAŠTITNIČE"

Tekst i glazba: Nedjeljka Andrić
Glazbena obrada: Đuro Andrić

Moderato(pobožno)

2. Ti si uzor; Božje nade
pouzdanja, svete pravde,
oproštenja i ljubavi,
duha jakog, Pastir pravi.

3. Kao zvijezda nama svijetliš
iz nebeskog svetog raja,
rasipljući sjajne zrake
na tlo našeg brodskog kraja.

4. Iz krila je Majke svete
kao njeno drago dijete
rođena i procvjetava
u čast tvoju, župa draga.

5. O blaženi Zaštitniče
zagovorom svojim čuvaj
našu župu, svećenika,
štiti svakog nas vjernika.

2010.

Za pjesmu »O blaženi zaštitniče« u čast bl. Alojzija Stepinca tekst i glazbu napisala je Nedjeljka Andrić, a glazbenu obradu napravio je Đuro Andrić

Bl. Stepinac u dječjim radovima

Dvjestotinjak djece iz Siska, Karlovca, Dugog Sela, Sesveta, Brestja, Sv. Petra Orehovca i Zrinskog Topolovca okupilo se, u organizaciji križevačkih župa i Udruge za promicanje znamenitih Križevčana »Dr. Stjepan Kranjčić« i povodom 3. dana hrvatskih svetaca i blaženika, u Križevcima od 27. do 30. siječnja. Zapažanja djece usredotočila su se i na lik bl. Alojzija Stepinca, koji je često govorio o prostodušnosti malene djece jer je njihovo Kraljevstvo Božje.

U organizaciji križevačkih župa i Udruge za promicanje znamenitih Križevčana »Dr. Stjepan Kranjčić«, u sklopu 3. dana hrvatskih svetaca i blaženika, održanih u Križevcima od 27. do 30. siječnja, i ove su se godine na temu najvećih hrvatskih duhovnih velikana u radionicama kreativno izražavala djeca i mladi iz više hrvatskih sredina. Na cjelodnevno subotnje druženje 29. siječnja odazvalo se oko 200 djece iz Siska, Karlovca, Dugog Sela, Sesveta, Brestja, Sv. Petra Orehovca i Zrinskog Topolovca. Ona su u zajedništvu s domaćom križevačkom djecom, predvođena svojim svećenicima, časnim sestrama ili vjeroučiteljima, tijekom jutra stvarala, a u popodnevnom su dijelu programa stvoreno pokazala u javnoj izvedbi. Plod toga stvaralaštva i dva su crteža bl. Alojzija Stepinca, koje rado predočujemo javnosti.

Župa Brestje na Stepinčevu grobu

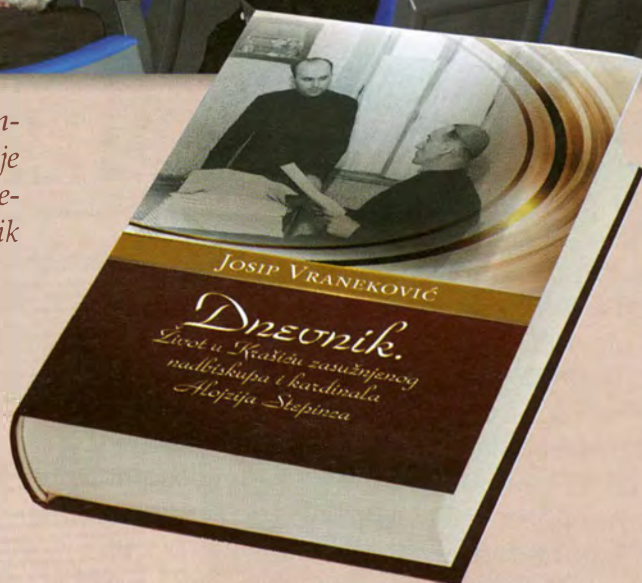
Župljani župe Dobroga Pastira iz istočnozagrebačkoga naselja Brestje sudjelovali su 10. studenoga 2010. na godišnjem hodočašću na grob bl. Alojzija Stepinca u zagrebačkoj prvostolnici. Predvodio ih je župnik Ivan Filipčić. Među hodočasnicima su bili i učenici Osnovne škole »Brestje«. Oni su zajedno sa svojim vjeroučiteljicama i učiteljicama razgledali Muzej (Spomen-zbirku) bl. Alojzija Stepinca, a potom su sudjelovali u molitvi krunice koju su predvodili članovi župne Obiteljske zajednice i na euharistijskome slavlju koje je predvodio rektor zagrebačke katedrale mr. Josip Kuhtić uz koncelebraciju župnika Filipčića. Misno slavlje uveličali su članovi mješovitoga župnog zbora iz Brestja odjeveni u raskošne narodne nošnje. Poslije euharistije vjernici su se sa župnikom zadržali u zajedničkoj molitvi i pjesmi pored Stepinčeva groba.

Od 2003. godine brestjanski župljani redovito svake godine hodočaste 10. studenoga na Blaženikov grob. Godine 2004. u oltar župne crkve Dobroga Pastira u Brestju kardinal Josip Bozanić ugradio je moći bl. Alojzija Stepinca, znak njegove stalne prisutnosti, dok je ispred crkve postavljen i njegov kip blagoslovljen 2008. godine. (M. C.)

Predstavljanje Dnevnika krašićkog župnika Josipa Vranekovića

Dvorana »Vijenac« Nadbiskupijskog pastoralnog instituta u Zagrebu bila je pretijesna za sve štovateľje bl. Alojzija Stepinca, koji su došli čuti govor o Blaženikovu uzništvu u Krašiću kako ga je zapisao župnik Josip Vraneković, 7. veljače 2011.

Knjiga *Josip Vraneković, Dnevnik. Život u Krašiću zasužnjenog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca* u izdanju Postulature za proglašenje svetim bl. Stepinca predstavljena je u ponedjeljak 7. veljače u dvorani Vijenac Nadbiskupijskoga pastoralnog instituta u Zagrebu.

Dnevnik su predstavili fra Bonaventura Duda, dr. Stipe Botica i dr. Juraj Batelja.

Svoja sjećanja na kardinala Stepinca u doba uzničkih dana u Krašiću izrekli su Francek Brebrić i preč. Josip Gjuran, a na kraju predstavljanja kratko se okupljenima obratio i zagrebački pomoćni biskup Valentin Pozaić.

U programu predstavljanja sudjelovali su Bogoslovski oktet i bogoslovi koji su izveli scenski prikaz dijelova »Dnevnika«. Program je vodila Dijana Tikvić.

Predstavljanju su uz mnoštvo vjernika poštovatelja blaženoga kardinala nazočili i zagrebački pomoćni biskup Valentin Pozaić, vojni biskup Juraj Jezerinac te biskup varaždinski Josip Mrzljak i vladika križevački Nikola Kekić.

Govoreći o sadržaju dnevnika o. Bonaventura je progovorio i o župniku Vranekoviću posvjedočivši kako slijedi:

»Želim posvetiti nekoliko riječi i samom autoru ovoga Dnevnika, župniku Josipu Vranekoviću. S njim sam češće onih godina drugovao, o čemu sam više pisao u prvom izdanju prvog dijela ovog Dnevnika (P 1-16). No želim još jedanput naglasiti nekoliko stvari. 'Bili su složni i odani (pišem na početku svoga Pogovora) – Vraneković i Stepinac – jedan drugomu kao suputnici i supatnici, domari istoga doma, sustolnici istoga stola, sumisnici na istom oltaru – u suodnosu, kako je to kazao, pomalo šaljivo, Stepinac svojim novinarima onih prvih dana kad je bio dovezen u Krašić: 'Evo tu je župnik, a ja sam kapelan' (8. prosinca 1951.).« I dodajem: »Crkva Božja u Hrvata, a nadasve Crkva zagrebačka, nikada ne smije zaboraviti to ime, toga čovjeka – Josipa Vranekovića – kojemu je Providnost do-

dijelila da u ime svih nas, kao Šimun Cirenac pomogne našem Natpastiru nositi teški križ njegova nadbiskupskog zatočeništva.«

Po Vranekovićevu Dnevniku Stepinac je trpio, u neke dane i tjedne, a čak i godine, od više nevolja. »Najžalosnije mu je bilo da iz dana u dan prati sve pritiske javnih vlasti, od najnižih do najviših, na svećenike da uđu u tzv. Ćirilo-metodsko udruženje... No to pitanje ostaje i dalje...«

Nadbiskupov stav izložen je u velikom pismu bez datuma, koje je objavljeno u njegovim Pismima iz sužanjstva što ih je objelodanio Juraj Batelja 1998. (str. 365. - 371.). »Istočili su mi dosada«, piše 5. prosinca 1959., dakle nešto više od dva mjeseca prije smrti, »34 litre krvi i točenje se i dalje nastavlja.«

Druga nevolja, od koje je Stepinac sve više trpio, i na kraju i umro, bila je njegova osobna bolest: polyeritrocemia, prevelika proizvodnja crvenih krvnih zrnaca, dakle obratno od leukemije. Ta se bolest pojavila već 27. lipnja 1953. Već toga dana, 27. lipnja 1953. ponavlja: »Ja odavde ne idem. Išao bih samo kao slobodan čovjek koji može otići i doći kad hoće. Ne ću da budem njihov rob. Ako slučajno i budem amnestiran sada, amnestije ne prihvaćam, jer bi to značilo priznati neku krivnju, a ja njima nisam ništa kriv. Tražim poništenje osude.« Dakako uz tu trajnu i veliku bolest mučile su ga i druge patnje, osobito prostata i kamen u mjehuru, koji u ovakvom stanju - kao zatočenik - nije mogao operirati, te opća slabost.

»Treća stalna nevolja bila su sva šikaniranja koja su on, njegov župnik, okolni svećenici, a onda kler i narod u državi doživljavali od narodnih vlasti, od onih najnižih u Krašiću pa do najviših.«

Predstavljanje Dnevnika krašićkog župnika Josipa Vranekovića u Splitu

U dvorani Nadbiskupskog sjemeništa u Splitu je u četvrtak 14. travnja 2011. predstavljena knjiga *Dnevnik* krašićkog župnika Josipa Vranekovića. Knjigu su predstavili dr. Mladen Parlov, dr. Stipe Botica i dr. Juraj Batelja, a glazbenom ugođaju pridonio je Mješoviti katedralni zbor u Splitu pod ravnanjem Šime Marovića.

Zasužnjenog Nadbiskupa u Krašiću među prvima su pohodili mons. Franjo Salis-Seewis i mons. Josip Lach, 6. prosinca 1951.

»Ne smijemo zaboraviti svoju povijest!«

Godine 1992., dana 3. srpnja, u prigodi predaje vjerodajnica papi Ivanu Pavlu II. u svom mi je govoru Sveti Otac između ostaloga rekao i sljedeće: »Klanjam se pred svima onima koji su trpjeli zbog vjernosti obećanjima koja su dali na krštenju i zbog svoje pripadnosti Crkvi i, kao što ste i Vi učinili, s ganutošću obnavljam uspomenu na veliki lik kardinala Alojzija Stepinca.« Taj je dio Papina govora izdvojen i objavljen na naslovnoj stranici vatikanskoga službenoga dnevnog lista »L'Osservatore Romano« dan poslije, 4. srpnja.

Na rastanku 4. rujna 1998. u Castel Gandolfu, mjesec dana prije drugoga posjeta Hrvatskoj, Ivan Pavao II. mi je između ostaloga rekao: »Veoma se radujem što ću uskoro opet biti među Hrvatima i uzdići na čast oltara (beatificirati) kardinala Stepinca.«

Piše: **Ive Livljanić, zmaj svetogrgurski**

Dana 10. veljače 1960., u večernjim sam satima, kao jugokomunistički uznik, preko zvučnika u logorskom krugu na otočiću Sveti Grgur čuo za vijest o smrti zagrebačkoga nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca. Bilo je to uz dobro poznate komunističke komentare!

Početkom 1970., dakle točno 10 godina kasnije, priopćeno mi je u jednome uglednom poduzeću (u Zadru) da nažalost ne ću moći dobiti već dogovoreno i najavljeno mi promaknuće na poslu jer su doznali da u svom stanu imam sliku ratnoga zločinca Stepinca.

Prijeđimo na ljepše dane i događaje za koje iskreno zahvaljujem Božjoj Providnosti.

Godine 1992., dana 3. srpnja, u prigodi predaje vjerodajnica papi Ivanu Pavlu II. u svom mi je govoru Sveti Otac između ostaloga rekao i sljedeće: »Klanjam se pred svima onima koji su trpjeli zbog vjernosti obećanjima koja su dali na krštenju i zbog svoje pripadnosti Crkvi i, kao što ste i Vi učinili, s ganutošću obnavljam uspomenu na veliki lik kardinala Alojzija Stepinca.« Taj je dio Papina govora izdvojen i objavljen na naslovnoj stranici vatikanskoga službenoga dnevnog lista *L'Osservatore Romano* dan poslije, 4. srpnja. Dakako, objavljena su oba govora u cjelini.

Za vrijeme svoje diplomatske misije (1992. - 1998.) pri Svetoj Stolici nekoliko sam se puta susreo s kardinalom Silviom Oddijem. Izdvajam razgovore s njime jer je upravo on bio otpravnik poslova nuncijature u Beogradu kada je objavljeno, 29. studenoga 1952., da je zagrebački nadbiskup Alojzije Stepinac imenovan kardinalom Svete Rimske Crkve. Vrlo su zanimljiva njegova sjećanja na te dane, o kojima je sa mnom razgovarao, a koja opisuje i u knjizi svojih uspomena - »Il tenero mastino di Dio« - *Nježni Božji ovčar* (Rim, 1996).

Državni je blagdan, Dan Republike, 29. XI., stigao je šifrirani brzojav iz Vatikana o imenovanju zagrebačkoga nadbiskupa kardinalom. Ubrzo stiže i drugi, ali otvoren! Dakle, »jugoslavenska policija već zna za odluku Pija XII«! Oddi je o svemu brzojavno izvijestio i nadbiskupa Stepinca. Na večer je veliko primanje za diplomatski zbor. Bit će tamo i

Skupina veleposlanika pri Svetoj Stolici tijekom hodočašća u Svetu Zemlju godine 1993. Nakon šeste postaje veleposlanik Brazila predložio je da veleposlanik Republike Hrvatske, koja prolazi svoju veliku Kalvariju, nastavi nositi križni put i gosp. Livljanić nosio je križ do posljednje postaje.

Tito. Mons. Oddi ne propušta prigodu, uostalom pozvan je! Prijatelju, belgijskom veleposlaniku, koji je inače bio i vrlo blizak s Titom, priopćava tu vijest i moli ga da on to prenese jugoslavenskom predsjedniku, tj. da započne razgovor o toj temi. Mons. Oddi je iz prikrajka promatrao, neopažen, Titovo reagiranje i kaže: »Kao da je pao s neba, nije skrivao svoj bijes i srdžbu!« Dana 16. prosinca mons. Oddija su pozvali u MVP i priopćiše mu da u najkraćem roku, kroz tjedan dana, mora zatvoriti nuncijaturu i napustiti Beograd. I to se stvarno dogodilo za deset dana, 26. prosinca 1952. Bez uvijanja su mu kazali da Papinu odluku drže vrlo teškom uvredom za jugoslavensku vladu jer osoba proglašena krivom i osuđena od državnoga suda za teška djela postaje »herojem« Crkve.

- Sve to zašto je osuđen, »sve su to čiste laži«, odbrusi im mons. Oddi. I to je kratko kasnije prokomentirao: »Više mi nije bilo stalo do diplomatskih finesa, konačno to je prekid.« (Upoznavši ga malo bolje, lako mi je bilo zaključiti da je to ipak bila njegova prava narav! Najugodnije se osjećao kada je mogao bez uvijanja kazati ono što mu je bilo na srcu. A kažu da to nije diplomatski!)

U Krašiću mu je, pripovijeda dalje kardinal Oddi, nadbiskup Stepinac jasno dao do znanja da na svečanost u Rim ne želi ići. Jedino, ako mu to Papa osobno naredi! Do toga ipak nije došlo. Prisjeća se kardinal Oddi kako mu je Tito slao poruke preko MVP-a te preko nekih veleposlanika da nagovori nadbiskupa Stepinca neka napusti Jugoslaviju.

»Isusov herojski svjedok, koji nam može služiti kao primjer, bio je sin ove zemlje blaženi kardinal Alojzije Stepinac, koji se u svome životu morao suočiti s tri zla 20. stoljeća: nacizmom, fašizmom i komunizmom. Vjernost istini stajala ga je progona, zatvora i na kraju smrti...«

Poručivao je tako Tito kako je spreman staviti mu na raspolaganje brod, vlak, zrakoplov, sve što treba, samo neka ode.

Govoreći pak o osobi nadbiskupa Stepinca, s kojim se često susretao u Krašiću, nikada dok je bio u zatvoru jer mu to nisu dopuštali, kardinal Oddi kaže kako je Stepinac bio vrlo simpatična osoba, komunikativan, da se često šalio, a bio je osoba snažnoga temperamenta, kremen-značaj, poput stijene: »Una roccia!«

Uskrs je, 12. travnja 1998. Poslije mise koju je predvodio papa Ivan Pavao II., a koju je diplomatski zbor pratio s terase »loggia del Maggiordomo«, prišao mi je mons. Giovanni Battista Ré, tada državni supstitut (potpredsjednik vlade) Svete Stolice, u pratnji vatikanskoga MVP-a mons. Jean-Louisa Taurana, i priopći mi: »Veleposlaniče, imam za Vas lijepu vijest koju do daljnjega smijete priopćiti samo predsjedniku države i ministru vanjskih poslova, a k tome odluka još nije konačna: kardinal Stepinac vjerojatno će biti beatificiran, i to u Hrvatskoj, početkom listopa-

da.« Dodao je kako su oni u kuriji bili skloniji tome da se to obavi u Rimu, na Trgu svetoga Petra, i to 2000. i dao je za to jake argumente, ali ima naznaka da će se vjerojatno popustiti upornim inzistiranjima hrvatskih biskupa. Za tjedan dana u Državnom sam tajništvu Svete Stolice od istoga mons. Giovannija Réa dobio konačnu potvrdu najavljenoga posjeta i programa, kao i beatifikacije kardinala Stepinca.

U tom trenutku iznimne radosti i razdraganosti, ponosa što će Papa još jednom posjetiti Hrvatsku i uzdići na čast oltara istinskoga mučenika zbog njegove nepokolebljive vjere i hrvatskoga domoljublja, sjetio sam se riječi kojima mi je 1970. osporeno pravo na napredovanje u poslu jer je ustanovljeno da u stanu imam sliku »ratnoga zločinca« Stepinca. *O tempora, o mores*!

Što na kraju kazati? Što drugo nego: Gospodine, hvala ti na svim tim tako divnim trenutcima i događajima kojima si me obilato nagradio za ranija proganjanja, robijanja, ponižavanja, a sve to zbog drugačijega razmišljanja i poneke »neprijateljske« riječi. Da, baš tako!... A oprosti tim komunističkim satrapima i progoniteljima jer nisu znali, a mnogi nažalost i dalje »ne znaju«, što su činili i što danas čine i govore. Samo neka nikada od mene, od nas vrlo brojnih njihovih žrtava, ne traže i ne očekuju da sve to zaboravimo.

Zadar, 19. svibnja 2010.

Esther GITMAN:

»Kad je hrabrost prevladala«

Esther Gitman poznata je hrvatskoj javnosti po sudjelovanju na Međunarodnom znanstvenom simpoziju održanom u Zagrebu 19. rujna 2008. pod naslovom »Kardinal Alojzije Stepinac - povijesni kontekst u međunarodnoj perspektivi». Ona je održala izlaganje o temi »Dr. Alojzije Stepinac, nadbiskup zagrebački, pod lupom povjesničara i diplomata (1941. - 1945.)«.

Esther je rođena u židovskoj obitelji u Sarajevu, iz kojega je s majkom pobjegla ratne 1941. godine najprije u talijansku zonu na Korčulu, a potom u Italiju. Nakon završetka rata vratile su se u rodni grad, ali ubrzo odlučuju otići u Izrael, gdje je Esther kao djevojka 1958. godine stupila u izraelsku vojsku. Od 1972. godine živi u New Yorku, a od 1999. posvetila se znanstvenom proučavanju sudbine židovskog naroda u NDH, pronalazeći i predočujući nepoznate dokumente koji potvrđuju Stepinčevu ustrajnost u spašavanju ugroženih, a posebno Židova tijekom 2. svjetskog rata. Početkom ove godine objavila je knjigu »Kad je hrabrost prevladala« (*When Courage Prevailed*).

Dok iščekujemo ovu knjigu na hrvatskome jeziku, raduje nas njezino svjedočanstvo objavljeno u *Večernjem listu*, 27. veljače 2011., da je za nju »Stepinac model, uzor humanosti i ljubavi prema čovjeku bez obzira kojoj on vjeri ili rasi pripada. Njegove misli i ideje su bile pozitivne i uvjerena sam da će i nakon moje knjige mnogi spoznati koliko je Stepinac dobroga učinio za židovski i hrvatski narod« (str. 10.).

S obzirom na znatiželju nestrpljivih o proglašenju bl. Stepinca svetim, Ester napominje da je on za nju osobno »sveti čovjek koji je spasio brojne Židove. Pokazao je kao i drugi Hrvati koji su slijedili njegov put pomaganja da i u najmračnijim trenucima ljudske povijesti, postoji svjetlost i velikodušnost pojedinca. Bez takvih ljudi moja majka i ja ne bismo bile spašene i stoga ću se radovati sa svima koji će moguće proglašenje Stepinca svetim dočekati s odobravanjem« (isto).

Zaboravljeni iški ponos – sveta vjera

Otok Iž bijaše naseljen od prapovijesti. Najstariji kršćanski spomenik na otoku danas su ostatci predromaničke ili starohrvatske crkve sv. Marije, s kružnom apsidom, koja je sagrađena u vremenu od 9. do 12. st. Stanovnici otoka Iža bili su vrsni pomorci, a odlikovali su se i pučkim glagoljaškim pjevanjem.

Na otoku Ižu u Zadarskoj nadbiskupiji postoje dvije župe Mali Iž i Veli Iž. Župna crkva u Velom Ižu posvećena je sv. Petru i Pavlu, a ustanovljena je godine 1341. Današnja župa Mali Iž bila je do 18. st. kapelanija Veloga Iža, a župna crkva posvećena je Uznesenju Blažene Djevice Marije.

Otok Iž bijaše naseljen od prapovijesti. Najstariji kršćanski spomenik na otoku danas su ostatci predromaničke ili starohrvatske crkve sv. Marije, s kružnom apsidom, koja je sagrađena u vremenu od 9. do 12. st. Stanovnici otoka Iža bili su vrsni pomorci, a odlikovali su se i pučkim glagoljaškim pjevanjem.

Nadaleko bijaše poznata njihova odanost Katoličkoj crkvi. Potvrđuju to predmeti u crkvama i župnim kućama na Ižu na izložbi »Zlato i srebro Zadra« kod benediktinki ili u Nadbiskupskom muzeju u Zadru, sačuvani brojni zavjetni darovi, kaleži, ciboriji, kandelabri, procesionalna raspela, pokaznice, umjetničke slike i kipovi. O pobožnosti Ižana svjedoče bratimske knjige i zastave, brojne crkvice i kapelice te raspela postavljena uz more i na uzvisinama.

Tako bijaše kroz stoljeća. Iz župe Veli Iž, koja je sačuvala brojne glagoljaške kodekse, natpise u kamenu i stare glagoljaške napjeve, potekla su 124 svećenika glagoljaša, a iz župe Mali Iž poteklo je pedesetak svećenika glagoljaša. Vjernički život na otoku bio je skladan i vrlo živ sve dok oko godine 1936. na njemu nije započela komunistička propaganda. Neprijateljstvo Komunističke partije prema Crkvi i vjeri na otoku Ižu, a predvodilo ju je nekoliko u Rusiji školovanih ideologa, postalo je očevidno 17. rujna 1939., kad su pripadnici Komunističke partije tijekom noći iz crkve izvukli kip Presvetog Srca Isusova pa ga vukli po zidu, slomili desnu ruku i svega popljuvali. Bio je to nečuveni skandal i sramota za cijelo selo! O tom svetogrđu raspravljao je i Sabor Banovine Hrvatske.

Župnik don Vladislav Cvitanović okupio je 6. prosinca 1939. vjernike i posebnom pobožnošću želio nadoknaditi uvrjede koje su Božjoj časti nanijeli bezbošci i dati javnu zadovoljštinu za ovo svetogrđe. Tom prigodom ispovjedilo se i pričestilo oko 250 žitelja, a učinjena je i velika procesija ulicama mjesta.

Spomenuto svetogrđe bilo je popraćeno brojnim parolama i grafitima koji su u sebi nosili mržnju protiv Boga, Katoličke crkve (»crne internacionale«) i svećenika. Na dan 2. prosinca 1940. osvanuli su u Velom Ižu brojni natpisi (slova visoka oko 50 cm) s uvredama prema Katoličkoj crkvi i kršćanskoj vjeri među kojima i ovi: Doli crni razbojnici! Živila crv. vojska radnika i seljaka! (na crkvi); Živio drug Staljin! (na čitaonici); Živila borba radnika i seljaka! Doli borići ...! (Vjerojatno misleći na Božić; na uljarnici), itd.

Činjenica je da je veliki broj Ižana prionuo uz bezbožnu ideologiju. Mnogi od njih izginuli su kao partizani boreći se »jedinstveno i organizirano pod vodstvom Komunističke partije«, »za ideale socijalima« te »za bratsvo i jedinstvo naroda Jugoslavije«.

Obrad Egić, pisac knjige Ratni dnevnik II. proleterske dalmatinske brigade svjedoči da je najveći broj Ižana bio u sastavu 4. bataljuna II. proleterske dalmatinske brigade. Kao očevidac napomenuo je da kod Ižana koji su tvorili 4. bataljun ne postoji »lokal-patriotizam« (Obrad EGIĆ, Ratni dnevnik II. proleterske brigade, Zagreb 1967., str. 29.), ali im zamjera »da još ne znaju mrziti neprijatelja« (isto str. 29.). Stravični su bili pokolji te proleterske brigade.

Ovo Egićevo zapažanje samo potvrđuje kako se ideologija komunizma i partizanska taktika temeljila na poznatom trinomu: laž, mržnja, smrt. Znakovito je da taj pisac hvali Ižane koji su u Šuici 25. prosinca 1942., dakle na »katolički Božić«, u crkvi s narodom pjevali božićne pjesme (str. 51). Ovi borci poneseni lažnim idealima vrlo su se brzo razočarali kad je rat završio. U tijeku Drugoga svjetskoga rata, što u borbi, što u logorima, izgubila su život 204 Maloižana te 72 Veloižana (na Sutjesci, Neretvi i ostalim bojišnicama), a petoricu su ih ubili domaći partizani.

»Božo« bijaše katolički vjernik i sudionik Drugog svjetskog rata. Njegova rodbina nije dopustila da se njegovo vjersko opredjeljenje prešuti na grobnom mjestu na kojem on očekuje uskrsnuće mrtvih.

Obrad Egić, pisac knjige Ratni dnevnik II. proleterske dalmatinske brigade, svjedoči da je najveći broj Ižana bio u sastavu 4. bataljuna II. proleterske dalmatinske brigade. Kao očevidac napomenuo je da kod Ižana koji su tvorili 4. bataljun ne postoji »lokal-patriotizam« (Obrad EGIĆ, Ratni dnevnik II. proleterske brigade, Zagreb 1967., str. 29.), ali im zamjera »da još ne znaju mrziti neprijatelja« (isto str. 29.). Stravični su bili pokolji te proleterske brigade.

Iž, Veli i Mali, bijaše žrtva Talijana - fašista, Nijemaca - nacista, domaćih zanesenjaka - komunista, engleskih bombardera. Župnik Cvitanović zapisao je u kroniku: »Na 31. listopada 1944. povukli se Nijemci - okupatori iz Preka, Zadra i Biograda n. m. Deo Gratias! - Bogu hvala! Sad nemamo straha od topova i od prepada.«

Ali je zavladao strah od domaćih bezbožaca! I to desetljećima nakon završetka ratnih razaranja.

U logorima na otoku Molatu i u Italiji bilo je internirano preko 700 žitelja otoka Iža. Župnik Cvitanović bilježi: »Osim toga, talijanski okupatori su zapalili 83 kuće te uništili i opljačkali imovinu mještana.« (Kronika Župe Mali Iž, nenumerirano.) Spomenimo i to da je župnik Cvitanović uspio ishoditi da Talijani ne ustrijele uz sedmoricu još dvojicu Veloižana, a na temelju lažnog svjedočanstva don Šanto Bilan, župnik u Velom Ižu, završio je u komunističkom logoru u Staroj Gradiški. U Velom Ižu župnikovao je od 1972. do 1994.

Kad je rat završio, u frustriranim ljudima pojačala se mržnja, ali ne na okupatora, nego na dragoga Boga. Dio ljudi počeo je gledati na Crkvu, na svećenika, na sve što podsjeća na Boga s prijezirom, omalovažavanjem, gnušanjem.

Tako izgleda pobjeda u ime Komunističke partije: svi koji se nisu htjeli pokoriti morali su umrijeti

Čestičnjak (16. st.) za posvetu i čuvanje svete pričesti, koja je kroz četrnaest stoljeća kruhom jakim, svetom pričešću, pridizala ljudsku krhkost, upravljajući hrvatski narod Euharistijskome Kralju riječi pjesme: »Rasplamti dušu mi božanskom ljubavi, o Kralju mog srca, o Isuse!«

Pokaznica (16. st.), vlasništvo crkve Uznesenja Blažene Djevice Marije u Malom Ižu, u kojoj je vjerni narod častio Presveti Oltarski Sakrament za koji vjera zbori: »Ovdje je Bog!«

No, mi Kristovi vjernici ne smijemo mrziti. Mi smo ponikli u školi ljubavi koja traje i s onu stranu groba. Na razmaku od 65 godina od završetka Drugoga svjetskoga rata i spoznaja o nedužno stradalim Ižanima, od kojih su mnogi bili žrtve četnika i vlastitih suboraca, s pravom postavljamo pitanje, zašto Ižani okreću glavu od svoje Crkve majke i tješiteljice? Možda su postali žrtve neznanja, poput N. N. iz Velog Iža, koja reče svojim dojučerašnjim drugovima i drugaricama: »Da san ja znala da je onaj rat bija protiv Boga i Crikve, nikad u njeg ne bi išla!«

Zbog povijesne istine neka bude spomenuto da su u prigodi Maloiškog ustanka godine 1942. pripadnici iških komunista odgovorni i za smrt dvojice svećenika, jer su tijekom boravka na Dugom otoku uhitili i ubili don Srećka Lovretića, župnika u Luci na Dugom otoku (1942.) – »objesili su ga na jarbol, okrutno mučili i tijelo mu bacili u more« (usp. Antun BAKOVIĆ, *Hrvatski martirologij XX. st.*, str. 399.) i don Ivana Manzonija, župnika u Veloj Ravi (1942.) – »jedna partizanka udarila ga po glavi drvetom i on je pao«. Kad ju je Matija Lukin iz Luke opomenula: »Zašto ubijaš pravednog svećenika?«, spomenuta partizanka joj je odgovorila: »Šuti, i tebe ću!« (usp. Antun BAKOVIĆ, str. 415.).

Kako je sramotno i strahotno kad se Marija Brnin pohvalila u Srbu na proslavi četničkog ustanka 27. srpnja 2010: »Ne žalim koliko sam ih pobila [fašista], a da sam još toliko, nikada ne bih svoje osvetila« (*Zadarski list*, 28. srpnja 2010., str. 2.).

Neke od ovih činjenica do dana današnjega mnogi Ižani mlađih generacija uopće ne znaju. Znaju ono što su im njihovi stari na nepotpun i ideološki pristran način govorili.

Don Šanto Bilan, župnik u Velom Ižu od 1972. do 1994. i logoraš u komunističkom logoru u Staroj Gradiški, nije izgubio životnu vedrinu jer je iskusio da je Bog jači od ljudske opakosti

IZDANJA POSTULATURE

Donosimo popis knjiga koje je o blaženom Alojziju Stepincu objavila Postulatura za njegovo proglašenje blaženim i svetim, a svaki ih čitatelj »Glasnika« može naručiti na adresi Postulature: Kaptol 18, pp 949, 10001 Zagreb:

- BARBOUR, H. Ch. i BATELJA, J. , **Svjetlo na putu života**, popravljeno i prošireno izdanje (2007.) službenoga duhovnog životopisa kardinala Alojzija Stepinca, nadbiskupa zagrebačkoga, mučenika, uz njegovo proglašenje blaženim (1998.) (50 kn + poštarina)
- Alojzije STEPINAC, nadbiskup zagrebački, **Propovijedi, govori, poruke** (1934.-1940.) Priredio i predgovor napisao: dr. Juraj BATELJA; proslov: dr. Ante MATELJAN, Zagreb, 2000. (100 kn + poštarina)
- BATELJA, J., **Euharistijska evangelizacija nadbiskupa Alojzija Stepinca**, izd. Postulatura za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i Glas Koncila, Zagreb, 2006. (180 kn + poštarina)
- BATELJA, J., **Blaženi Alojzije Stepinac i grad Jastrebarsko. Euharistijski kongres 1939. i pohod ratnoj siročadi 1943.**, Zagreb, 2008., (30 kn + poštarina).
- Litanije u čast bl. Alojzija Stepinca možete naručiti na adresi Postulature.

Vrijedne ruke i domišljata ljubav učenika osnovne škole »Matija Gubec« u Cerniku uredile su prigodnu izložbu u čast bl. Alojzija Stepinca za »Stepinčevo« 2011.

NOVA IZDANJA

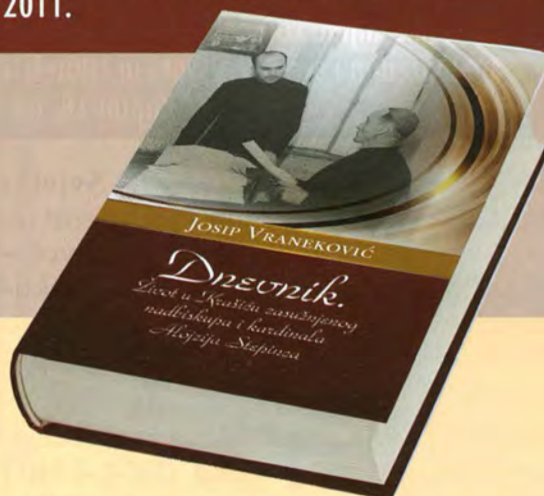
U nizu *Mala knjižnica Postulature blaženoga Alojzija Stepinca: Propovijedi iz sužanjstva* objavljene su do sada tri knjige propovijedi bl. Alojzija Stepinca, koje je on sastavio kao sužanj u Lepoglavi:

- Alojzije kard. STEPINAC, **Propovijedi o lurdskim ukazanjima**; pozdravno slovo: mons. Juraj Jezerinac, vojni ordinarij; priredio te uvodnim slovom i bilješkama popratio dr. J. Batelja; (50 kn + poštarina)
- Alojzije kard. STEPINAC, **Propovijedi bl. A. Stepinca o sv. Josipu**, *Mala knjižnica Postulature blaženoga Alojzija Stepinca: Propovijedi iz sužanjstva*, sv. 2.; pozdravna riječ: kard. Tomáš Špidlik; uvodne misli, bilješke, biblijska kazala i kazalo imena sastavio J. Batelja; Zagreb, 2009. (50 kn + poštarina)
- Alojzije kard. STEPINAC, **Propovijedi Presvetom Srcu Isusovu**; proslov: mons. Valentin Pozaić, pomoćni biskup zagrebački; priredio te uvodnim slovom i bilješkama popratio dr. J. Batelja; Zagreb, 2009. (50 kn + poštarina)

■ **VRANEKOVIĆ, Josip, Dnevnik. Život u Krašiću zasužnjenog nadbiskupa i kardinala Alojzija Stepinca, izdavač: Postulatura bl. Alojzija Stepinca, Zagreb, 2011.**

■ Pozdravno slovo za knjigu napisao je zagrebački nadbiskup i kardinal Josip Bozanić, a uvodne misli i bilješke dr. Juraj Batelja; ilustracije su iz arhiva Postulature (200 kn + poštarina).

■ **BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC – Svjedok Evanđelja ljubavi**

U izdanju Postulature bl. Alojzija Stepinca je početkom 2010. objavljena knjiga: BLAŽENI ALOJZIJE STEPINAC – Svjedok Evanđelja ljubavi. Životopis, dokumenti i svjedočanstva – prije, za vrijeme i nakon Drugoga svjetskoga rata (Juraj BATELJA); riječ je o trilogiji: Knjiga 1, Životopis; Knjiga 2, Dokumenti I, br. 1. – 399. (1933. – 1943.) i Knjiga 3, Dokumenti II, br. 400. – 691. (1944. – 1998.).

Ova zbirka predočuje javnosti 691 dokument nadbiskupa Stepinca iz razdoblja od 1933. do 1998. godine i svjedočanstva o njegovu spašavanju ugroženih ljudi, koji su bili žrtve represivnih režima, žrtve gladi i vremenskih nepogoda, stradalnici i žrtve rata. Među njima je velik broj Hrvata, Poljaka, Roma, Slovenaca, Srba, Židova, ustaša, komunista (»crvenih«), muslimana, pravoslavnih i drugih.

Trilogija se može kupiti u Muzeju blaženoga Alojzija Stepinca, Kaptol 31, 10000 Zagreb ili naručiti na adresi: Postulatura blaženoga Alojzija Stepinca, Kaptol 18, p. p. 949, 10001 Zagreb ili telefonom: (01) 48 94 879 te na e-mail adresi: juraj.batelja@zg.htnet.hr

■ Čitatelji mogu nabaviti i samo prvu knjigu troknjižja, koja je životopis bl. Stepinca na temelju dokumenata objavljenih u ostale dvije knjige.

■ Ovom troknjižju i njegovom autoru *Hrvatska kulturna zaklada* iz Zagreba i tjednik za kulturu *Hrvatsko slovo* dodijelili su 28. travnja 2011. nagradu *Ljubica Štefan* za izdavačku godinu 2010. uz obrazloženje da »u punoj mjeri ispunjavaju kriterije o društveno i stručno osobito vrijednim znanstvenim i publicističkim djelima nastalim istraživanjem arhivske građe i dokumentima potkrijepljenim otkrićima, s obzirom na činjenicu da donose i do sada nepoznate dokumente i time unose nove spoznaje u rasvjetljavanje djela i osobe blaženoga Alojzija Stepinca.«

Nastavljamo objavljivati izabrana poglavlja dnevnika vlč. Josipa Vranekovića, u kojima je on opisao život i stradanja blaženoga Alojzija Stepinca na izdržavanju kazne u Krašiću.

Blaženik je u potpunoj tajnosti na novu postaju križnoga puta u Krašić prebačen 5. prosinca 1951. Bilo je to premještanje iz jednoga zatvora u drugi. No, on je i tu bio onemogućen u vršenju biskupske službe, ponižavan i progonjen. O tom progonu on je napisao mnoga svjedočanstva. Jedno od njih nalazimo i u pismu koje je napisano vlč. Ignaciju Hrastiću, tada župniku u Sv. Križu Začretju, napisanom 8. lipnja 1957.:

Nadbiskup Stepinac u pratnji mons. Josipa Lacha, pomoćnog biskupa zagrebačkoga, sudjeluje u proslavi svećeničkog jubileja mons. Matije Proštenika, apostolskog protonotora u Varaždinu, 12. kolovoza 1945.

»Carissime!

Primio sam Vaše cijenjeno pismo sa priloženom knjigom. Srdačna hvala na čestitci k imendanu!

Zdravlje mi se u zadnje vrijeme prilično pogoršalo. Dosad su se liječnici u glavnom bavili tom čudnom bolešću kod mene 'polycitemijom'. Radi nje istočili su mi u ovih ne punih pet godina 28 litara krvi. Ali sad me je počela prilično mučiti prostata. Hoće li ju uspjeti kako izliječiti bez operacije, ne znam. A ako bude potreban operativni zahvat, taj baš nije lagan. A onda gdje? Zadnji put me prof. Riesner radi tromboze operirao na nogi ovdje u sobi. Ali to je bio manji zahvat, pa je išlo glatko, da se ne moraju moji progonitelji odviše uzrujavati radi mog dolaska u zagrebačku bolnicu. Znate, kakve bi se sigurnosne mjere morale poduzeti da ne bi tko došao sa mnom u kontakt. Sad nas ovdje prati i na šetnji milicajac sa revolverom stopu po stopu, da nam se ne bi koji stranac približio, nakon što su se uspjeli neki engleski novinari probiti u našu crkvu i do mene u sakristiju kraj svih straža.

Kako vidite, položaj nije lak ni meni ni ovdašnjem župniku. Ali hvala Bogu! *Domini est terra et plenitudo ejus, orbis terrarum et qui habitant in eo.*[1] Vrlo me raduje, da ste odlučni i dalje vjerno ustrajati uz svetu Crkvu, ako bih ja baš morao i ovdje završiti život. Crkva Božja ne će radi toga propasti, jer iza nje stoji njezin Utemeljitelj, Isus Krist. I ne samo da ne će propasti, nego će sigurno jednog dana izaći pobjednik iz ovog orijaškog hrvanja. Zato bdijte, da Vas nikad ne zavedu protivnici na izdajnički put ĆMD. Čuli ste za novu taktiku njihovu. Sada se više ne treba upisivati u udruženje. Dosta je biti „simpatizer" i primati mjesečno 5.000 Dinara. Nigdje doduše nisi upisan formalno u đavolsko udruženje, ali si dobro upisan u tefterima UDBE i sotone, koji stoje iza udruženja. Upozorite na tu taktiku sve vjerne svećenike, s kojima dođete u dodir. Što više, gotovo je sigurno ili barem jako vjerojatno, da su se neki ispisali iz udruženja, a penziju primaju potajno i dalje i druge povlastice, da tako lakše prevare one svećenike, koji su ostali vjerni. A ja i Vama i svima dobrim svećenicima dovikujem: 'Tene quod habes, ut nemo accipiat coronam tuam!'"«[2]

Uz blagoslov i pozdrav u Gospodinu

+ Alojzije kard. Stepinac
nadbiskup zagrebački

17. I. 1954.

Kod večere:

– »Pritištu Vas opet s porezima. Ne bojte se. Neka sve nose! Još nešto imam u Americi što nisam podijelio, pa to može, ako bude trebalo, biti za nas. Pa zar sam smio sve uzeti

[1] »Jahvina je zemlja i sve na njoj, svijet i svi koji na njemu žive.« (Ps 24, 1)

[2] »Čvrsto drži što imaš da ti nitko ne ugrabi vijenca.« (Otk 3, 11)

za sebe, kad su tolike potrebe sjemeništa i dr. Dječačkom sam sjemeništu dao 1.000 dolara. Bogoslovskom 500, Fakultetu 500, CU – 500,[3] Čeliku i Baniću po 200, Čekadi 100, a svakom biskupu po 50. A nisam smio zaboraviti ni redova, ni dobrih obitelji, kao što je Grgčeva, koje nisu sagnule koljeno pred Balom.«

***

Iza večere u 8.30 sluša radio Rim. Javlja da je Đilas lišen svih časti i služba. Sam Tito osudio je dosadašnjeg prijatelja i istomišljenika.

»Nije li to njihovo glođenje – prst Božji?«

18. I. 1954.

»Đilas je, dakle, lišen svih časti i služba. Priznao je da je bio u službi reakcije. Mogu si zamisliti, što je sve predhodilo ovom priznanju. Iste mjere, kao i uvijek kod komunista. Tko zna nije li i njega Ranković cijele noći podvrgao torturi – i posljedica: priznanje. Mora da je veliki razdor među njima. Sada iza svega ovoga očekujem pojačani progon Crkve, a onda nagli njihov pad!«

***

Danas je Eminencija poštom dobio američki »Hrvatski Glasnik« od 23. XII. 1953. – glasilo HSS-a. Tu je i članak Bogdana Radice: »Dojmovi s puta po Evropi«. Nalazi tu mnogo truleža i kako Zapad vrlo neozbiljno shvaća komunizam. Ovaj bi ga svaki čas mogao preplaviti. Na to će Eminencija:

»Nisu li mi baš i zato dostavili ovaj broj, da vidim, kako se nemam čemu nadati, jer tobože komunizam ima u Europi svoje dobre pozicije. Možda i ima, jer na Zapadu imade mnogo toga, što je trulo, ali ništa za to. Nećemo klonuti, jer naše je pouzdanje u Bogu!«

[3] Središnjim ustanovama Nadbiskupije

***

Predstojnica je danas išla u Zagreb. Eminencija pita ...[4] za sebe, da li je sve učinio, što je mogao, i bi li još što mogao učiniti, da se srede nesretne prilike u dijecezi? Ovaj mu lijepo odgovara, da niti je dužan, niti može išta više učiniti.

»Sada sam miran«, reče Eminencija.

...[5], dalje javlja kako beogradski, đakovački, križevački i naši nikoga još nisu suspendirali. No kler, da znade njegovo (E.) mišljenje, a jednako i biskupi, pa se nadati da će dobro poći naprijed. Isti javlja, da u Sloveniji imaju socijalno osiguranje i svećenici izvan Udruženja. Pišonić je vjerojatno radi toga otišao danas u Ljubljanu. To će sigurno i kod nas nuditi. Na to će ovdje Eminencija:

»E, da koji primi samo jednu plaću, a da nije u Udruženju, odmah je gotov!«

19. I. 1954.

Kod večere:

»Evo do jučer se rugao Crkvi i Bogu i tolike je unesrećio, a danas je to njega stiglo. Tko zna, kako će i drugi za njim proći (Đilasom). Sve meni se čini, da bi svršetak mogao iznenada uslijediti.«

***

»Čitam o tim brojnim američkim sektama. Jedna imade svega 100.000 članova, a u godini dana izbacila je u svijet 60,000.000 primjeraka Sv. pisma i drugih stvari. Svaki je član sekte dužan dati desetinu prihoda za potrebe sekte. Otuda im toliki novac i propaganda. Lijepo je netko rekao: da smo mi katolici toliko zagrijani za katoličku stvar, cijeli bi svijet bio naš.«

[4] Ime precrtao biskup Nežić. Ispod tinte nazire se prezime generalnoga vikara mons. Stjepana Bakšića.

[5] Ime precrtao biskup Nežić. Ispod precrtane riječi nazire se prezime Bakšić.

Impressum

Časopis Blaženi Alojzije Stepinac (skraćeno Blaž. Alojzije Stepinac) glasnik je Postulature za proglašenje svetim blaženoga Alojzija Stepinca i časopis njegovih štovatelja, Kristovih vjernika i svih ljudi dobre volje. God. XVIII. (2011.), 8. svibnja, broj 2.

Cijena: 10 kn; za inozemstvo 4 eura ili 8 USD; *Glasnik* izlazi četiri puta godišnje s dopuštenjem crkvenih poglavara. Izdavač: Postulatura blaženoga Alojzija Stepinca, Kaptol 31 – p. p. 949 10001 Zagreb. Uređuje i odgovara: dr. Juraj Batelja, Kaptol 18, p.p. 949, 10001 Zagreb. Adresa uredništva: Postulatura blaženoga Alojzija Stepinca, Kaptol 18, p.p. 949, 10001 Zagreb; telefon **(01) 48 14 920**; **faks: 48 14 921**; Spomen-zbirka iz ostavštine blaženoga Alojzija Stepinca, Kaptol 31, p. p. 949, 10001 Zagreb, telefon: **(01) 48 94 879** ili e-mail adresa: juraj.batelja@zg.htnet.hr
Kad se u našem *Glasniku* spominju riječi »čudo«, »svetost«, »svetac« i sl., u duhu je to crkvenih propisa i treba ih razumjeti u smislu običnoga ljudskog izražavanja. Konačan sud o tome izreći će Crkva. Lektura: akad. Ante Stamać, Marina Čubrić, prof. Tisak: Denona d.o.o., Zagreb

Klapa INTRADE pridonijela je sadržajem pjesme i hrvatskim melosom ugođaju uz predstavljanje knjige »Josip VRANEKOVIĆ, DNEVNIK...« u Zadru, 28. ožujka 2011.

Vjernici župe Gornje Jelenje »vrše zavjet« i časte relikvije bl. Alojzija Stepinca ugrađene u glavni oltar njihove župne crkve sv. Mihovila

Moći bl. Alojzija Stepinca ugrađene su u glavni oltar župne crkve sv. Mihovila u Gornjem Jelenju, odakle hrabre narod u kušnjama života i upućuju prema slavi neba

Vjernici župe sv. Nikole Tavelića iz Rijeke pohodili su Krašić 19. veljače 2011. obišavši crkvu i sveta mjesta povezana uz život i smrt bl. Alojzija Stepinca

Brojni svećenici i vjernici ispunili su novoposvećenu crkvu bl. Alojzija Stepinca u Ogulinu 20. veljače 2011., radujući se što u svojoj sredini mogu imati tako snažno uporište za svoju vjeru

Po nauku bl. Alojzija Stepinca kršćanska je vjera najveće blago hrvatskoga naroda, a ta se vjera ražaruje ljubavlju prema Majci Božjoj, koju su Ižani od pamtivijeka častili, njezin kip nosili na ramenima i u srcu

